

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2017. május 5., péntek

Tartalomjegyzék

5/2017. (V. 5.) BM rendelet	Az egyes vízgazdálkodási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról	6978
7/2017. (V. 5.) EMMI rendelet	A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról	6980
23/2017. (V. 5.) FM rendelet	Az egyes barlangok védettségének feloldásáról	6999
6/2017. (V. 5.) NGM rendelet	Egyes műszaki biztonsági tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról	6999
7/2017. (V. 5.) NGM rendelet	A fejezeti kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 16/2015. (V. 29.) NGM rendelet módosításáról	7004
10/2017. (V. 5.) AB határozat	A Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.Kpk.50.469/2012/9. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 29. § (4) bekezdés b) pontjával és a 80. § (1) bekezdés d) pontjával kapcsolatos alkotmányos követelmény megállapításáról	7008
10/2017. (V. 5.) OGY határozat	A villamos energia belső piacáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettervezet (átdolgozás) [COM (2016) 861; 2016/0379 (COD)], valamint a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvtervezet (átdolgozás) [COM (2016) 864; 2016/0380 (COD)] vonatkozásában az indokolt vélemény elfogadása feltételeinek fennállásáról szóló jelentés elfogadásáról	7027
158/2017. (V. 5.) KE határozat	Kitüntetés adományozásáról	7027
1250/2017. (V. 5.) Korm. határozat	A szisztematikus határellenőrzés bevezetéséhez szükséges források biztosításáról	7028
1251/2017. (V. 5.) Korm. határozat	Az Országvédelmi Alapból történő előirányzat-átcsoportosításról, kötelezettségvállalással nem terhelt költségvetési maradványok felhasználásának engedélyezéséről és egyes kormányhatározatok módosításáról	7029
42/2017. (V. 5.) NVB határozat	A Nemzeti Választási Bizottság határozata	7033

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A belügyminiszter 5/2017. (V. 5.) BM rendelete az egyes vízgazdálkodási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 45. § (8) bekezdés b) pontjában, a 2. alcím tekintetében a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 45. § (8) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 21. § 29. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. A folyók mértékadó árvízszintjeiről szóló 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet módosítása

1. § A folyók mértékadó árvízszintjeiről szóló 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet (a továbbiakban: R1.) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

2. A közcélú ivóvízművek, valamint a közcélú szennyvízelvezető és -tisztító művek üzemeltetése során teljesítendő vízügyi és vízvédelmi szakmai követelményekről, vizsgálatok köréről, valamint adatszolgáltatás tartalmáról szóló 16/2016. (V. 12.) BM rendelet módosítása

2. § A közcélú ivóvízművek, valamint a közcélú szennyvízelvezető és -tisztító művek üzemeltetése során teljesítendő vízügyi és vízvédelmi szakmai követelményekről, vizsgálatok köréről, valamint adatszolgáltatás tartalmáról szóló 16/2016. (V. 12.) BM rendelet (a továbbiakban: R2.) 7. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A közcélú ivóvízmű üzemeltetője köteles a vízkivételi múnél

a) az (5) és (6) bekezdés figyelembevételével első alapállapot-vizsgálatot, majd legalább 6 évenként a (7) és (8) bekezdés figyelembevételével ismételt alapállapot-vizsgálatot,

b) évente rendszeres alapvizsgálatot,

c) a (9) bekezdés szerinti gyakorisággal ellenőrző vizsgálatot, valamint

d) a (10) bekezdés szerinti gyakorisággal sűrítő bakteriológiai vizsgálatot végezni,

és a vizsgálati eredményeket – a vízgazdálkodási feladatokkal összefüggő alapadatokról szóló kormányrendeletben foglaltak figyelembevételével –, valamint az adatokat a tárgyévet követő év március 31-ig az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program adatgyűjtéseiről és adatátvételeiről szóló kormányrendelet szerint az illetékes vízügyi igazgatási szervhez eljuttatni.

(3) Az illetékes vízügyi igazgatási szerv a (2) bekezdés szerinti vizsgálati eredményeket a tárgyévet követő év április 30-ig továbbítja a területi vízügyi hatóságnak.”

3. § Az R2. 2. § 8. pont b) alpontjában az „(ásott-, fűrt-, vagy csápos kút, forrásfoglalás, galéria, vízakna, szivornya)” szövegrész helyébe a „(fűrt vagy csápos kút, forrásfoglalás, galéria, vízakna, szivornya)” szöveg lép.

4. § Az R2. 1. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.

5. § Hatályát veszti az R2.

a) 7. § (4) bekezdése,

b) 20. §-a.

3. Záró rendelkezés

6. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

1. melléklet az 5/2017. (V. 5.) BM rendelethez

Az R1. 1. mellékletének 26. pontjában foglalt táblázat

- a) C:39. mezőjében a „114,62” szövegrész helyébe a „114,20”
- b) C:40. mezőjében a „114,71” szövegrész helyébe a „114,20”
- c) C:41. mezőjében a „115,03” szövegrész helyébe a „114,49”
- d) C:42. mezőjében a „115,07” szövegrész helyébe a „114,62”
- e) C:43. mezőjében a „115,52” szövegrész helyébe a „114,91”
- f) C:44. mezőjében a „116,01” szövegrész helyébe a „115,19”
- g) C:45. mezőjében a „117,19” szövegrész helyébe a „116,16”
- h) C:46. mezőjében a „118,62” szövegrész helyébe a „117,30”
- i) C:47. mezőjében a „122,04” szövegrész helyébe a „121,31” szöveg lép.

2. melléklet az 5/2017. (V. 5.) BM rendelethez

1. Az R2. 1. melléklet „B3. Közcélú ivóvízművek és közcélú szennyvízelvezető, -tisztító művek üzemeltetésére vonatkozó közös előírások” fejezet 3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. A B) fejezet B1. és B2. pontjában foglalt táblázatban megadott kompetencia-követelményszinthez tartozó Alapképzettségi (AK) és Szakirányú továbbképzés (SZT) előírás jelölése megfeleltethető a C) fejezet szerinti felsorolásban foglaltaknak. A B) fejezetben és a C) fejezetben az Alapképzettség (AK) középfokú és felsőfokú végzettséget jelent. A B1 és B2 táblázatban szereplő, az egy munkakörhöz és üzemmérethez tartozó, minimálisan szükséges kompetenciafelsorolások között vagylagos kapcsolat áll fenn.

Amennyiben a C) fejezet C1. és C2. pontjában foglalt táblázat szakok megnevezése oszlopában nem szerepel a B) fejezet szerinti kompetencia, abban az esetben a megnevezett szakokkal egyenértékűnek minősülő szakok a 3.1. és 3.2. alpontokban foglaltak szerint állapíthatók meg.

Vita esetén a Magyar Mérnöki Kamara állásfoglalását kell kérni.

Egyenértékűnek minősülő középfokú és felsőfokú képesítések megállapítása:

3.1. a középfokú alapképzettséggel egyenértékű képesítés az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló kormányrendelet, valamint a belügyminiszter ágazatába tartozó szakképzések szakmai és vizsgakövetelményeiről, valamint egyes szakmai és vizsgakövetelmények kiadásáról szóló miniszteri rendeletek hatályon kívül helyezéséről szóló miniszteri rendelet alapján történhet;

3.2. a felsőfokú alapképzettséggel egyenértékű képesítés a felsőoktatásban szerzhető képesítések jegyzékéről és új képesítések jegyzékbe történő felvételéről szóló kormányrendelet, valamint a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló miniszteri rendelet alapján állapítható meg;

3.3. a felsőoktatás keretében felsőfokú végzettségi szintet nem biztosító szakirányú továbbképzéssel egyenértékű képesítés a szakirányú továbbképzés szervezésének általános feltételeiről szóló miniszteri rendelet alapján állapítható meg.”

2. Az R2. 1. melléklet C1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„C1. AK – Alapképzettség:

	A	B	C	D
1.	képzettség			szakok
2.		végzettségi szint	rövidítése	megnevezése
3.			EM1	infrastruktúra-építőmérnöki
4.				hidrogeológus mérnöki
5.			EM2	vegyésmérnöki
6.				vegyész
7.				biomérnöki
8.				biológus

9.	Alapképzettség	MSc		molekuláris biológia		
10.				hidrobiológus		
11.				gyógyszervegyész-mérnök		
12.			EM3		környezetmérnök	
13.					gépészmérnök	
14.					épületgépészeti és eljárás technikai gépészmérnök	
15.					villamosmérnök	
16.					településmérnök	
17.					környezettudomány	
18.					földtudományi mérnök	
19.					földtudomány	
20.					geológus	
21.				mezőgazdasági vízgazdálkodási mérnök		
22.		BSc		M1		vízügyi üzemeltetési mérnök
23.						épitőmérnök
24.			M2		vegyészmérnök	
25.					biomérnök	
26.					kémia	
27.				biológia		
28.			M3		környezetmérnök	
29.					földtudományi	
30.					műszaki földtudományi	
31.					gépészmérnök	
32.					villamosmérnök	
33.					környezettan	
34.			Technikus	T1		vízügyi technikus
35.						víz- és szennyvízkezelő
36.					T2	vegyész technikus

"

Az emberi erőforrások minisztere 7/2017. (V. 5.) EMMI rendelete a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 94. § (1) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 48. § 10. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a 2. § e) és f) pontjai tekintetében a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 90. § 16. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. § A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 7. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

2. § A Rendelet

- a) 2. melléklet Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára, Testnevelés és Sport tantárgy kerettantervének az 5–6. évfolyam alcímet megelőző szövegében az „A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében 5. évfolyamon a „Nemzeti lovaskultúra kerettanterve 3–5. évfolyam számára”, az 5–8. évfolyamon

- az „Iskolai labdarúgás 5–8. évfolyam számára” elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható.” szövegrész helyébe az „A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében 5. évfolyamon a „Nemzeti lovaskultúra kerettanterve 3–5. évfolyam számára”, az 5–8. évfolyamon az „Iskolai labdarúgás 5–8. évfolyam számára”, a 7–8. évfolyamon a „Karate kerettanterv a köznevelés 7–10. évfolyama számára” elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható.”
- b) 3. melléklet Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára, Testnevelés és Sport tantárgy kerettantervének a 9–10. évfolyam alcímet megelőző szövegében az „A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében a 9–12. évfolyamon az Iskolai labdarúgás 9–12. évfolyam számára elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható.” szövegrész helyébe az „A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében a 9–12. évfolyamon az Iskolai labdarúgás 9–12. évfolyam számára, a 9–10. évfolyamon a Karate kerettanterv a köznevelés 7–10. évfolyama számára elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható.”
- c) 4. melléklet Kerettanterv a gimnáziumok 7–12. évfolyama számára, Testnevelés és Sport tantárgy kerettantervének a 7–8. évfolyam alcímet megelőző szövegében az „A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében a 7–12. évfolyamon az Iskolai labdarúgás 5–8., 9–12. évfolyam számára elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható.” szövegrész helyébe az „A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében a 7–12. évfolyamon az Iskolai labdarúgás 5–8., 9–12. évfolyam számára, a 7–10. évfolyamon a Karate kerettanterv a köznevelés 7–10. évfolyama számára elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható.”
- d) 5. melléklet Kerettanterv a gimnáziumok 5–12. évfolyama számára, Testnevelés és Sport tantárgy kerettantervének a 5–6. évfolyam alcímet megelőző szövegében az „A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében az 5–12. évfolyamon az Iskolai labdarúgás 5–8., 9–12. évfolyam számára elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható.” szövegrész helyébe az „A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében az 5–12. évfolyamon az Iskolai labdarúgás 5–8., 9–12. évfolyam számára, a 7–10. évfolyamon a Karate kerettanterv a köznevelés 7–10. évfolyama számára elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható.”
- e) 14. melléklet Kerettanterv a szakgimnáziumok 9–12. évfolyama számára, Testnevelés és Sport tantárgy kerettantervének a 9–10. évfolyam alcímet megelőző szövegében az „A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében a 9–12. évfolyamon az „Iskolai labdarúgás 9–12. évfolyam számára” elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható.” szövegrész helyébe az „A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében a 9–12. évfolyamon az „Iskolai labdarúgás 9–12. évfolyam számára”, a 9–10. évfolyamon a „Karate kerettanterv a köznevelés 7–10. évfolyama számára” elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható.”
- f) 15. melléklet Kerettanterv a szakközépiskolák 9–13. évfolyama számára Testnevelés és Sport tantárgy heti 5 órás változat kerettantervének a 9–10. évfolyam alcímet megelőző szövegében az „A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében a 9–12. évfolyamon az „Iskolai labdarúgás 9–12. évfolyam számára” elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható.” szövegrész helyébe az „A mindennapos testnevelés két órájának kiváltása érdekében a 9–12. évfolyamon az „Iskolai labdarúgás 9–12. évfolyam számára”, a 9–10. évfolyamon a „Karate kerettanterv a köznevelés 7–10. évfolyama számára” elnevezésű kerettanterv ismeretanyaga is oktatható.”

szöveg lép.

3. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Balog Zoltán s. k.,
emberi erőforrások minisztere

1. melléklet a 7/2017. (V. 5.) EMMI rendelethez

A Rendelet 7. melléklete a következő 7.34. ponttal egészül ki:

„7.34. Karate kerettanterv a köznevelés 7–10. évfolyama számára**Célok és feladatok**

Az iskolai órakeretben történő karate oktatás legfőbb célja egy egész életre szóló életmód kialakítása, a testnevelés és sport műveltségterületének színesítése, a testkultúra képességrendszerének fejlesztése egy új sportág oktatásán keresztül, egy olyan önvédelmi rendszer alapszintű oktatása, amely alkalmassá teszi a tanulókat, a külső agresszió elleni sikeres védekezésre. Alapvető kritérium az életkori fogékonyság, a tanulási hatékonyság szerinti oktatás. A jól megválasztott sportági képzés, amely – a speciális sajátosságokból fakadóan kiemelten fejleszti a fiatal sportolók versenyszellemét, győzni akarását – segíti a társadalmi elvárások teljesítését, a sportszerű viselkedési formák kialakulását. A kata (formagyakorlat) és a kumite (páros küzdelem) megtanításával és a versenyre való felkészítéssel pedig a tanulók indulhatnak a karate diákolimpiákon és a különböző versenyeken is.

Nem célja a kerettantervnek szétválasztani a különböző karate stílusokra jellemző stílusjegyeket. Ugyanúgy, ahogy a versenyzésben és az olimpiai elismertségben sem a stílusjegyek dominálnak, hanem a mozdulatok mögötti tartalom, amely minden karate stílusra igaz: budo, azaz jellemfejlesztés, testnevelés, azaz kondicionális és koordinációs képességfejlesztés, mozgásműveltség fejlesztés, önvédelem, amely elsősorban az agresszív helyzetek elkerülésére, túlélésére tanít, valamint versenysport, azaz egy új olimpiai sportág. A technikai elemek és katók a tanítás során a kerettantervben szereplő konkrét előírások, az oktató saját stílusának megfelelő stílusjegyek szerint oktatandók.

A karate mozgásanyagának gyakorlása hozzásegíti a tanulókat az alapvető kondicionális képességek – úgymint erő, gyorsaság, állóképesség – fejlesztéséhez.

A különböző karatetechnikák végrehajtásakor az egész test tömege mozdul a legjobb hatás elérése végett, így a törzs izmainak fejlesztése folyamatos cél, amely elősegíti a helyes testtartás kialakítását. A végtagok a különböző technikák végrehajtása során a tér minden irányába mozognak, támadásban ugyanúgy, mint védekezésben, kéztechnikák és lábtechnikák végrehajtásakor egyaránt. A harmonikus mozgás és az egészségmegőrzés alapfeltételeként cél az egész mozgatórendszer, azaz izom-ízület-szalag rendszer megfelelő gyakorlatokkal történő átmozgatása, lazítása és nyújtása.

A karate mint komplex önvédelmi, küzdő rendszer, célul tűzi ki egy olyan attitűd kialakítását, amely az élet és egészség maximális tisztelete mellett, lehetőséget ad a magabiztos viselkedés elsajátítására. E magabiztosság mögött, szilárd jellem és sportág specifikus gyakorlati készség áll.

A karate mint jellemfejlesztő eszköz, mint a testnevelés és testi nevelés egyik formája, mint önvédelmi rendszer és mint versenysport egyaránt szerepet játszik az általános és középiskolai oktatásban, érintve ezzel a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott egyéb fejlesztési területeket is. Mint új sportág az iskolai testnevelésben, új irányból közelíti meg a mozgásműveltség fejlesztését.

A kihon – a karatetechnikák összessége – gyakorlatok során az eddigiektől eltérő mozgásformák, pl. állások, ütések, védések, rúgások megtanítása segíti a tanulókat a mozgáskultúra tökéletesítésében. A különböző állásokban, különböző kartartásokkal történő folyamatos gyakorlás képességfejlesztő jelentőségű, az eddigi helyzet- és helyváltoztató mozgásokhoz képest más irányból fejleszti a kondicionális képességrendszert. A karatében alkalmazott testtartások, súlypontáthelyezések, fordulatok miatt, nagy jelentőséget kap a biomechanikai szempontból helyes testtartás. A gyakorlatok során mindkét kéz és mindkét láb ügyességét szükséges fejleszteni, hiszen a technikai elemeket mindkét oldalra végre kell hajtani. A tanulók alapvető mozgásmintáinak és mozgáskészségeinek kialakítása, formálása, illetve a szabályozott mozgásvégrehajtás alapjainak elsajátítása technikai szempontból az egyik legfontosabb cél, ami által fejlődik a koordináció.

A kata gyakorlatok mint zárt rendszerű készségfejlesztő gyakorlatok magas szintű monotóniatúrét, pontos kivitelezést, technikai ügyességet alakítanak ki. A gyakorlatok precíz végrehajtásán túl, a különböző állások és a hozzájuk tartozó ütések, csapások, védések és rúgások, valamint ezek sorrendisége, különböző téri irányokba történő végrehajtása, valamint a mozdulatok és a helyváltoztató mozgások dinamikája, mind új oktatási lehetőséget adnak a kognitív képességek fejlesztésére. A gyakorlatok számolásra történő végrehajtása fejleszti a reakcióképességet, amely már a kumite gyakorlásához szükséges.

A kumite – páros küzdelem – gyakorlatok, mint nyílt rendszerű készségfejlesztő gyakorlatok, a tanult karatetechnikák alkalmazásán túl igazodnak az ellenfél mozgásához, a gyakorlottság fokától függően a tanuló egyre növekvő számú döntéshelyzetbe kerül, gondolkodása változatos, taktikussá, kreatívva válik. A társas gyakorlás során fejlődik a szocializáció, a felnőttek és a társak tisztelete, a gyengébbek segítése, a helyes értékrend kialakítása, az önfegyelem, a konfliktuskezelés, önismeret, küzdeni tudás, kognitív kontroll. Fontos, hogy a tanuló megtanulja kezelni a sikert és a kudarcot egyaránt, amelyek hozzásegítenek az önbizalom és önbecsülés kialakításához.

A karate iskolai tanítása során a tanítás egész ideje alatt figyelmet kell fordítani azokra a hagyományokra és rituálékra, amelyek a karatét megkülönböztetik a nyugati küzdősportoktól. Kézfogás helyett meghajlás, az óra elején és végén a „seiza” (térdelés) és „mokuso” (meditáció) mint alapvető tradíció gyakorlása elengedhetetlen. Ide tartozik, de nem elengedhetetlen a karateruha használata, amely tradicionális szempontból hozzátartozik a karate gyakorlásához, de a mozgás megtanítására semmilyen hatással nincs. Bár a hagyománytiszteltetlre történő nevelés szempontjából célszerű lenne, az anyagi ráfordítások minimalizálása miatt, nem feltétlenül szükséges az iskolai testnevelésben.

7–8. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. ISMERKEDÉS A KARATÉVAL ALAPTECHNIKÁK TANÍTÁSA ÁLLÁSOK TANÍTÁSA	Órakeret 25 óra
Előzetes tudás	Sportszerű test-test elleni küzdelem párokban. A tanuló tudja felbecsülni a saját és társai erejét. Grundbirkózás és dzsúdó egyszerű technikáinak elemi szintű ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A karate és az önvédelem egyszerűbb technikáiban való jártasság elérése. Ismerje a karate alapvető állásait, ütéseit, rúgásait és azok védését, valamint ezeket ismeret szinten hajtsa végre. Rendelkezzen alapvető testképismerettel, önismerettel, önbizalommal és önkontrollal. A győzelmet és a vereséget tudja sportszerűen, méltósággal kezelni.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
<p>1.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p><i>Testérzékelést és térérzékelést fejlesztő feladatok helyben és mozgásban</i></p> <p>Alapvető karateállások és testtartások ismerete:</p> <p>Természetes állások:</p> <ul style="list-style-type: none"> – shizen-tai (oldal terpeszállás, alapállás, kiindulóhelyzet), – mosubi-dachi (alapállás, „V állás”, tisztelegő állás), – haisoku-dachi (zárt állás), <p>Sochin típusú állások:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kiba-dachi (lovagló állás), – zenkutsu-dachi (támadóállás), – kokutsu-dachi (védőállás, hátsó testsúlyú állás), <p><i>Helyváltoztatás különböző típusú állásokban</i></p> <p>Állások megtartása mellett helyváltoztatás, különböző kartartásokkal a test tengelyeinek figyelembevételével és érzékelésével.</p> <p><i>Helyváltoztatás és ennek összekötése a legegyszerűbb készségszintű alaptechnikákkal</i></p> <p>Helyváltoztatás közben, különböző kéz- és lábtechnikák végrehajtása a különböző állások megtartásával a test különböző magassági szintjeire.</p> <p>Egy állás egy technika és egy állás több technika végrehajtása, az állások megtartása mellett, helyváltoztatás közben.</p>	<p><i>Testnevelés:</i></p> <p>Gimnasztika</p> <p>Bemelegítés szabályai, állások, testtartások, kar- és lábtartások, lendítések.</p> <p><i>Matematika:</i></p> <p>Számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások</p> <p><i>Biológia:</i></p> <p>Testünk, életműködéseink, emberi test topográfiája</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i></p> <p>Tárgy- és környezetkultúra, vizuális kommunikáció</p>	

<p>1.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS <i>Általános ismeretek</i> A tanórák alapvető szabályai, szokások ismerete. A karatében alkalmazott speciális állások és helyváltoztató mozgásformák elnevezései és végrehajtásuk módja. A manipulatív alapkészségek – kéz- és lábtechnikák – elnevezései. A tanult mozgásvégrehajtások tanulási szempontjainak megismerése. A tanórán használt eszközök felismerése, balesetmentes használata. A feladat által megkövetelt szabályok szerinti technikai végrehajtás ismerete (testkontroll, saját és társ testérzékelése). A testi higiénia és folyadékpótlásra vonatkozó alapismeretek. <i>Társas feladatok, ismeretek</i> – a saját test határainak érzékelése és kihasználása; – a társ testének és az attól való távolság érzékelése és kihasználása; – a társtól, eszköztől való távolság megtartására és csökkentésére irányuló taktikai cselekvések támadásban és védekezésben. <i>Személyiségfejlesztési szempontok</i> A karatéhoz szükséges speciális mozgásműveltség elemeinek elsajátítása során a tanulók világos képet kapnak saját testük és a társ testének hatáiról. Tudatos saját testképük alakul ki. Megismerik saját testük teljesítőképességét mind fizikai, mind mentális értelemben, ezáltal fejlődik önismeretük és önkontrolljuk. A testnevelés órákon végzett állandó tudatosítás eredményeként a tanulóknak tudatosul, hogy a rendszeres testmozgás, a mozgásos tevékenységek befolyásolják az aktuális fizikai és pszichés energiaszintjüket.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Testrészek, testtartások, mozgásirányok, sebesség, súlyponti helyzet és annak megtartása a mozgás különböző irányjaiban.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. ÜTÉSEK, RÚGÁSOK, CSAPÁSOK TANÍTÁSA	Órakeret 25 óra
Előzetes tudás	Tapasztalat és megfelelő fegyelmi szint, egyéni és páros mozgásos tevékenységekkel, küzdőjátékokkal kapcsolatban. Életkornak megfelelő asszertivitás, test-test elleni küzdelem elfogadása. Az életkornak megfelelő egyéni és társas felelősségtudat.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A karate felelősségteljes tanulásához szükséges alapvető társas magatartásformák megértése, a közös feladatvégrehajtás alapélményének megteremtése. A páros technikai alapok elsajátítása támadásban és védekezésben.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
<p>2.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Ütésekkel, rúgásokkal és csapásokkal kapcsolatos test- és térérzékelés fejlesztése helyben és mozgásban.</i> Alapvető karateütések és -rúgások megtanítása. Ütések: – ököl kialakítása, – choku-zuki (egyenes ütés helyben), – oi-zuki (egyenes ütés, az elől lévő láb oldalán), – gyaku-zuki (egyenes ütés a hátul lévő láb oldalán), – tate-uchi (oldalra csapás az ököl alsó részével), – uraken-uchi (csapás az ökölháttal fejre, arcra). Rúgások: – mae-geri (rúgás előre), – yoko-geri (rúgás oldalra), – mawashi-geri (köríves rúgás).</p>	<p><i>Biológia:</i> Végtagok, ízületek, izmok, mozgatórendszer. Emberi test metamériája, függesztő övei. <i>Matematika:</i> Műveletek értelmezése; geometria, mérés, testek. <i>Erkölcstan:</i> Az emberi viselkedés morális szabályai. Dominancia és defenzivitás. <i>Vizuális kultúra:</i> Vizuális kommunikáció, látványok megfigyelése.</p>	

<p>Ütések és rúgások végrehajtása helyváltoztatás nélkül természetes és karateállásokban a tér különböző irányában.</p> <p>Ütések és rúgások végrehajtása helyváltoztatással különböző karateállásokban, a tér különböző irányában a test síkjainak és tengelyeinek érzékelése mellett.</p> <p>Ütések és rúgások végrehajtása helyváltoztatás nélkül, különböző karateállásokban, a test különböző magassági szegmenseinek figyelembevételével. Támadások fej, törzs és öv alatti magasságokba.</p> <p>Ütések és rúgások végrehajtása helyváltoztatással, különböző karateállásokban, a test különböző magassági szegmenseinek figyelembevételével. Támadások fej, törzs, gyomor és öv alatti magasságokba.</p> <p>Ütés- és rúgáskombinációk végrehajtása helyváltoztatással a tér különböző irányába, a test különböző magassági szegmenseiben.</p> <p>2.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p><i>Alapismeretek</i></p> <p>Koncentráció és mozgásérzékelés fejlesztése. A tudatos „befelé figyelés” képességének kialakítása. Helyes légzés és fizikai gyakorlat összehangolása, koncentráció, monotóniatűrés, önuralom fejlesztése.</p> <p><i>Társas feladatok, ismeretek</i></p> <p>A feladat kezdő és befejező jelzéseinek ismerete.</p> <p>A páros feladatokra vonatkozó magatartási szabályok betartása. Támadó- és védőmozgásokhoz tartozó magatartás és asszertivitás minta elsajátítása és pszichés kontrollja.</p> <p>Saját testkép ismerete, testméretek, végtagméretek ismerete, küzdőtávolság kialakítása eszközzel és eszköz nélkül. Saját erő és adottságok, valamint a társak erejének, adottságainak felmérése, érzékelése és beillesztése az adott feladatba. Társak maximális tisztelete mellett a saját fizikai és antropometriai adottságok kihasználása.</p> <p>Önismeret, önfegyelem, önkontroll kialakítása.</p> <p><i>Személyiségfejlesztési szempontok</i></p> <p>Kooperatív viselkedésminták megtanítása támadásban és védekezésben. Mivel ebben az életkorban még fokozottan jellemző a kompetitív szemlélet, ennek megtartása mellett, a társak tisztelete és maximális önkontroll megtanítása a legfontosabb, nemcsak a sérülésveszély elkerülése érdekében, hanem a technikák helyes, életszerű gyakorlása miatt is.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Ütés, rúgás, a test magassági szegmensei: jodan (fej), chudan (törzs), gedan (öv, derék alatti rész) offenzív és defenzív magatartás, helyes távolság, helyes időzítés, akció-reakció, kontroll.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. VÉDÉSEK, ALAPKÜZDELMEK	Órakeret 25 óra
Előzetes tudás	Megfelelő fegyelmi szint, egyéni és páros gyakorlatokkal, küzdőjátékokkal kapcsolatban. Életkornak megfelelő testérzékelés, önkontroll, tér és távolság érzékelése. Ritmusképesség, mozgásszabályozás, mozgás átalakítás életkornak megfelelő szinten. Asszertivitás a test-test elleni küzdelemben. Az életkornak megfelelő egyéni és társas felelősségtudat.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A támadásban alapvető technikai elemek páros gyakorlatok közben történő gyakorlása, új elemek megtanítása. Az új és régi technikai elemkapcsolatok kialakítása és előre meghatározott „éles” helyzetben történő alkalmazása. Alapvető nevelési cél: empatikus viselkedés, asszertív magatartás közben tanúsított maximális önkontroll.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>3.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Alapvető védelmi technikák elsajátítása és azok alkalmazása az eddig tanult támadások elhárítására, helyben és mozgásban, kötött gyakorlatok formájában.</i> Védő technikák: – age-uke (az arc védeése), – ude-uke (a test, törzs védeése), – morote-uke (kétkézes védeés), – gedan-barai (öv alatti terület védeése), – shuto-uke (védeés a tenyér élével), – védő technikák kontratámadással. Küzdelmi gyakorlatok: – gohon kumite (ötlépéses alapküzdelem), – sanbon kumite (háromlépéses alapküzdelem), – kihon ippon kumite (egylépéses alapküzdelem).</p> <p>3.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS <i>Alapismeretek</i> A test határainak érzékelése, megértése. A távolság helyes érzékelése támadásban és védekezésben. A helyes mozgásritmus és időzítés megértése, alkalmazása egyszerű, kötött formájú páros gyakorlatok formájában. Asszertív magatartással szemben megnyilvánuló defenzivitás leküzdése és átfarmálása. Cél-siker-önbizalom-önbecsülés felépítése. Akaraterő, „lelki állóképesség” növelése. A társas viselkedés szabályainak megértése és alkalmazása a gyakorlás teljes időtartama alatt. <i>Társas feladatok, taktikai ismeretek</i> Saját test határainak és az ellenfél testének érzékelése, valamint a saját lehetőségek maximális kihasználása a legnagyobb hatásosság érdekében. Ellenfél mozgásritmusának felismerése, a saját mozgásritmus és időzítés igazítása az ellenfél mozgásához a legnagyobb hatás elérése érdekében. A saját testfelépítésből és az ellenfél vizuálisan érzékelhető testfelépítéséből, valamint a gyakorlat közben tapasztalható testérzésből, az ellenfél kondicionális állapotának felmérése és kihasználása a siker érdekében. <i>Személyiségfejlesztési szempontok</i> A feldolgozott alapküzdelmi módok, fajták gyakorlása alatt fokozott hangsúlyt kap az erőből és maximális gyorsasággal történő végrehajtás. Ez megköveteli az addig tanult technikai repertoár jártasságszintű, majd később készségszintű elsajátítását. A korrekt forma mellett az önkontroll eddigieknél magasabb szintű gyakorlását, valamint az ellenfél maximális tiszteletét. A fokozatosság elvét érvényesítve, egyre szélesebb technikai repertoárt vonultatva fel, az egyre sokoldalúbb mozgásműveltség mellett, az ideg-izom koordináció, reflexkapcsolatok fejlesztése révén fejlődik a tanulók pszichikai és taktikai felkészültsége is. E küzdelmek közben megvalósuló kontrollált versenyhelyzetek hozzájárulnak a sportszerű magatartásformák kialakulásához, a társak megbecsüléséhez és az eredményközpontúság helyett az önkontroll hangsúlyozásához.</p>	<p><i>Matematika:</i> Számolás, térbeli tájékozódás, térérzékelés, testérzékelés, távolság megbecslése, összehasonlítások <i>Étika:</i> Jellem, becsület, önuralom, tisztelet <i>Ének-zene:</i> Ritmusérzékelés, ritmustartás és -visszaadás</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Küzdelmi fajták, távolság, időzítés, reakció, kontroll, győzelem, vereség, offenzív és defenzív viselkedés, önuralom, önbecsülés, sportszerűség, tisztelet.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. HEIAN 1-2. KATA TANÍTÁSA	Órakeret 25 óra
Előzetes tudás	A tanulóknak készségszinten ismerni kell a gyakorlathoz szükséges alaptechnikákat, helyváltogatást és testfordulatokat a katóban szereplő állásokban, illetve az álláshoz tartozó technika elemkapcsolatait.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A kata gyakorlatok alkalmazásával a tanulók előzetes mozdulat és mozgás tapasztalataira építve előre meghatározott, megfelelő elemszámú mozdulatsor végrehajtása során, fejlődik a mozgásintelligencia, memória, ritmusérzék, téri tájékozódási képesség.</p> <p>Az erő gazdaságos felhasználása során fejlődik a mozgásérzékelés. A mozdulatok és légzés összehangolása miatt készségi szintre kerül a karatéhoz szükséges helyes légzéstechnika.</p>
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>4.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p>Az először tanult Heian 1. kata gyakorlat 21 elemből áll, meghatározott testfordulatokkal és elemkapcsolatokkal. Minden testmozduláshoz és álláshoz külön technika tartozik.</p> <p><i>Technikai elemek</i></p> <p>Állások:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zenkutsu-dachi (támadóállás), – kokutsu-dachi (védőállás). <p>Ütések:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oi-zuki (egyenes ütés, az elől lévő láb oldalán). <p>Védések:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gedan-barai (öv alatti terület védeése, lefelé söprés), – age-uke (arc védeése, felfelé tolás), – shuto-uke (védeés kézzel). <p>Csapások</p> <ul style="list-style-type: none"> – tate-uchi (csapás az ököl alsó részével, felülről lefelé). <p>A másodsorra tanult Heian 2. kata 26 elemet foglal magában, ugyanakkor csak 18 állásból áll, meghatározott testfordulatokkal és elemkapcsolatokkal. Egy álláshoz több külön technika is tartozik. Itt kezdődik az elemkapcsolatok kombinációkká történő alakítása, továbbfejlesztése, valamint a csípőfordításból származó többlet energia fokozott hangsúlyozása. Megjelennek az első rúgások is a kata gyakorlatban.</p> <p><i>Új technikai elemek:</i></p> <p>Ütések:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gyaku-zuki (fordított, a hátul lévő láb felőli egyenes ütés), – oi-nukite (szúrás előre ujjhegygel). <p>Csapások</p> <ul style="list-style-type: none"> – uraken-uchi (csapás az ökölháttal, fentről lefelé). <p>Rúgások</p> <ul style="list-style-type: none"> – mae-geri (rúgás előre), – yoko-geri (rúgás oldalra). <p>4.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p><i>Alapvető ismeretek</i></p> <p>A kata gyakorlat technikai elemeinek készségi szintű ismerete, elemkapcsolatainak megismerése és alkalmazása.</p> <p><i>Társas feladatok, taktikai ismeretek</i></p> <p>A kata gyakorlat által tanított elemkapcsolatok, helyváltoztató mozgások és testfordulatok alkalmazása a páros gyakorlatok során.</p> <p><i>Személyiségfejlesztési szempontok</i></p> <p>A kata gyakorlásának legfőbb oka, hogy egy bizonyos mozgásismeret szintjén, 30–45 másodperc végrehajtási idő alatt a tanulók képesek legyenek a meghatározott számú és sorrendű technikát, testfordulatot, helyzet- és helyváltoztató mozgást végrehajtani. Ezáltal a kondicionális és koordinációs képességfejlesztés mellett a közös gyakorlás során olyan csoportkohézió alakul ki, amely hatással van a tanulók jellemfejlődésére, önuralmára és egymás iránt tanúsított tiszteletére.</p>	<p><i>Ének-zene:</i></p> <p>Ritmusérzékelés, ritmustartás és -visszaadás</p> <p><i>Biológia:</i></p> <p>Izomkontrakció-relaxáció, légzés, légzőszervek működése</p> <p><i>Matematika:</i></p> <p>Számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i></p> <p>Vizuális kommunikáció, közvetlen tapasztalás útján szerzett élmények feldolgozása, látványok megfigyelése, tárgy- és környezetkultúra</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Közös technikák, közös gyakorlatsor, közös időben.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. ISMÉTLÉS, KARATEVIZSGA	Órakeret 30 óra
Előzetes tudás	Az eddig tanult technikai elemek, elemkombinációk, helyzet- és helyváltató mozgások minimálisan ismeretszintű végrehajtása, a szükséges pszichés és technikai kontroll mellett.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanult technikai elemek ismeretszintű, majd készségszintű végrehajtása és alkalmazása. Minimális önvédelmi ismeret, amely lehetőséget ad a külső agresszió elleni védekezésre.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
<p>5.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p>Kontrollált versenyjellegű vizsgabemutató a tanult technikai elemek felhasználásával. A vizsga 3 részből áll:</p> <p>Kihon – alaptechnikák bemutatása mozgásból ellenfél nélkül, Kata – Heian 1-2 Kata (Heian Shodan és Heian Nidan), Kumite – alaptechnikák bemutatása támadásban és védekezésben ellenféllel.</p> <p>A gyakorlatokat négyszer kell végrehajtani a tanár számolására. A bemutatás anyaga, vizsgagyakorlat a 7. évfolyam számára:</p> <p>KIHON – az alaptechnikák bemutatása:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oi-zuki jodan (ütés arcmagasságban), – age-uke (védés hátra lépéssel), – oi-zuki chudan (ütés gyomormagasságban), – ude-uke hátra lépve (a test, törzs védeése), – shuto-uke előre és hátra lépéssel (védés kézzel), – mae-geri chudan (egyenes rúgás előre gyomormagasságban), – gedan barai (hátra lépve alkaral sörpés, mae-geri chudan védeése). <p>KATA – Heian 1. kata bemutatása (Heian Shodan).</p> <p>KUMITE – Sanbon kumite jodan és chudan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – támadás arcra háromszor előre lépve és annak védeése, társ háromszor hátra lépve emelő védeés, majd kontratámadás gyaku zuki, – támadás gyomorra és annak védeése majd kontratámadás. <p>A bemutatás anyaga, vizsgagyakorlat a 8. évfolyam számára:</p> <p>KIHON – az alaptechnikák bemutatása:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oi-zuki jodan (ütés arcmagasságban), – age-uk, gyaku-zuki (védés hátra lépéssel, majd ellentámadás), – oi-zuki chudan (ütés gyomormagasságban), – ude-uke, gyaku-zuki hátra lépve (test védeése és ellentétes ütés), – shuto-uke, gyaku-nukite előre és hátra (védés kézzel és ellentétes szúrás előre), – mae-geri chudan (egyenes rúgás előre gyomormagasságban), – Gedan Barai (lépés hátra, védekezés alkaral), – yoko-geri keage (rúgás, lendítés oldalra lábéllel fejmagasságban). <p>KATA – Heian 2. kata bemutatása (Heian Nidan).</p> <p>KUMITE – Sanbon kumite jodan és chudan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – támadás arcra és annak védeése lépéssel háromszor, majd kontratámadás, – támadás gyomorra és annak védeése, majd kontratámadás. 	<p>Ének-zene: Ritmusérzékélés, ritmustartás és -visszaadás</p> <p>Biológia: Izomkontrakció-relaxáció, légzés, légzőszervek működése</p> <p>Matematika: Számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások</p> <p>Vizuális kultúra: Vizuális kommunikáció</p>	

	<p>5.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p><i>Alapvető ismeretek</i> Alaptechnikák jártasság- és készségszintű ismerete és azok alkalmazása életszerű, kötött szituációban.</p> <p><i>Társas feladatok, taktikai ismeretek</i> – támadásban az eredményes mozgásritmus és távolság érzékelése a helyes technikával; – védekezésben a helyes mozgásritmus, időzítés és távolság érzékelése, továbbá a visszatámadás időzítése és helyes kontrollja; – kata gyakorlat alatt a helyes mozgásritmus érzékelése, a gyakorlatritmus helyes visszaadása, megfelelő és gazdaságos izomkontrakció és relaxáció, technikai elemhez, elemkapcsolathoz alkalmazkodó helyes légzés.</p> <p><i>Személyiségfejlesztési szempontok</i> Az önállóan alkalmazott gyakorlati ismeretek páros feladatmegoldás, a kompetenciatudat teljes megélése érdekében a kontrollált küzdelmi szituációk és a tanuló önmagához mért fejlődésének hangsúlyozása történik mind a készségfejlődésben, mind a küzdőintelligencia kialakításában. A közös kata gyakorlatsor begyakorlása által serkenthető a kooperatív magatartás kialakulása, amelynek következtében fokozatosan létrejön a társakkal és a tanárral való együttműködés, a szabálykövetés és a sportszerű magatartás.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Kihon, kata, kumite és ezek jelentése. Jodan, chudan, gedan támadási és védekezési pontok ismerete és e magasságokhoz támadó és védő technikák társítása. Távolság, időzítés, reakciógyorsaság, mozgáskontroll és ezek jelentése, alkalmazása páros gyakorlatok során. Izom kontrakció-relaxáció (kime). Légzés.</p>	
<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p>A karatéhoz szükséges fizikai és pszichés képességek, kifejezetten a tér és távolság érzékelése, időzítés, reakciógyorsaság, személyiségkontroll, légzés, mozgásérezkelés, kontrakció-relaxáció gyors változtatása. A tanuló legyen képes a speciális karate alapállásokban végzett hely- és helyzetváltoztató mozgások, valamint a karatéhoz szükséges alapkészségek (ütés, rúgás, védekezés) kontrollált végrehajtására. Ismerjen többféle technikához kapcsolódó feladatípust és e feladatokat egyéni és páros formában legyen képes magabiztosan végrehajtani. Legyen képes a karatéban alkalmazott speciális helyváltoztatás, a testhelyzet sebességének célszerű változtatására, a szükséges távolság megtartásával növelésével vagy csökkentésével a feladathoz, illetve az ellenfélhez igazítva. Tudja elkülöníteni a térbeli irányokat és ezen irányok felé biztonságosan és a feladatnak megfelelő mértékben és sebességgel fordulni a test hossz tengelye körül. Ismerje a különböző technikák – úgymint ütések, rúgások és védések – helyes technikai végrehajtását, különböző magasságokban, egyénileg és társsal végrehajtva. Tudjon védekező alaphelyzetekben célszerűen mozogni a tér különböző irányokban. Tudatosan és megfelelő kontrollal alkalmazza a tanult támadó és védő technikákat, helyváltoztatásokat, különböző előre kreált szituációkban. A társas együttműködés és személyiségfejlesztés alapjai: A tanuló legyen képes társával felelősségteljesen megfelelő pszichés kontroll mellett gyakorolni, feladatot megoldani. Ismerje a gyakorlási feladatnak megfelelő szerepeket, viselkedésmintákat támadásban és védekezésben, e szerepekben képes legyen a tőle elvárható módon teljesíteni a sikeres mozgástanulás és gyakorlás érdekében. Rendelkezzen megfelelő empátiával a társ iránt és ezt képes legyen a teljes feladatmegoldás alatt megtartani. Legyen tisztában a győzelem és vereség megélésének és a lelki egyensúly megtartásának módjával, a sportszerű viselkedés pszichés alapjainak megtartásával.</p>	

9–10. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. ALAPTECHNIKÁK GYAKORLÁSA CSÍPÓ HASZNÁLATA A KARATE TECHNIKÁKBAN ÚJ ÁLLÁSOK TANÍTÁSA	Órakeret 25 óra
Előzetes tudás	Alapvető karate állások készségszintű ismerete. Vezényszavak, technikai instrukciók követése. Fegyelmezett viselkedés, sportszerű magatartás. Azokban az iskolákban, amelyekben a 9. évfolyamot kezdő tanulók nem tanultak karatét a testnevelés órán, 14 óra felzárkóztatás iktatható be.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A karate és önvédelem egyszerűbb technikáiban való készség megszerzése. Ismerje a karate és a szabad küzdelem alapvető állásait, ütéseit, rúgásait és azok védését, és ezeket biztonságosan hajtsa végre. Sportszerű küzdelem a karate és önvédelem alapvető szabályait betartva, a társak tisztelete akár győzelem, akár vereség esetén, maximális önkontrollt tanúsítva. Általános kondicionális és gyorsasági koordinációs fejlődés, sportág specifikus technikai végrehajtás mellett.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
<p>1.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p><i>Testérzékelést, térérzékelést, mozgásérzékelést fejlesztő gyakorlatok helyben és mozgásban, egyéni ügyességi szinthez igazodva, változó körülmények között időkénszer nélkül és időkénszer alatt is. Az erő generálását és irányát fejlesztő, sportág specifikus kondicionális és gyorsasági koordinációs gyakorlatok.</i></p> <p>Az erő generálása a csípő használatával. Csípőfordítás, csípővibráció alkalmazása a karate technikákban. Egyensúly és súlypont összefüggése a karate állásokban, a helyzet- és helyváltoztató mozgásokban.</p> <p>Új karateállások ismerete a helyes testtartás megtartása mellett. A jó állás biomechanikai magyarázata: állás és stabilitás összefüggése.</p> <p>Sochin típusú állások:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kiba-dachi ismétlés (lovagló állás), – zenkutsu-dachi ismétlés (támadóállás), – kokutsu-dachi ismétlés (védőállás), – fudo dachi (szabad küzdelmi állás). <p><i>Helyváltoztatás különböző sochin típusú állásokban a tér különböző irányába:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Állások megtartása mellett helyzetváltoztatás és helyváltoztatás, az eddig tanult különböző karate technikákkal a test tengelyeinek figyelembevételével és érzékelésével. Súlypont helyzete a különböző állásokban, állás és stabilitás összefüggése helyben és mozgásban. – Karategram gyakorlása különböző karateállásokban a tér különböző irányában. – Keresztgyakorlási mód a 90 és 180 fokos fordulatok gyakorlására, különböző állásokban. – Négyzetgyakorlási mód a 270 fokos fordulatok gyakorlására különböző állásokban. <p><i>Helyzetváltoztatás és helyváltoztatás, valamint ezek összekötése a tanult karate technikákkal és kombinációkkal, egyéni és páros gyakorlatok formájában.</i></p> <p>Helyzetváltoztatás és helyváltoztatás közben, különböző kéz- és lábtechnikák végrehajtása a különböző állásokban, a test különböző magassági szintjeire, a tér különböző irányában. Egy állás egy technika és egy állás több technika végrehajtása, az állások megtartásával és változtatásával, helyzet- és helyváltoztatás a test különböző magasságaiba, a tér különböző irányában.</p> <p>1.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p><i>Általános ismeretek</i></p> <p>A karatében alkalmazott speciális állások és helyváltoztató mozgásformák elnevezései és végrehajtásuk módja. Új állás kiemelten a fudo dachi (szabad küzdelmi állás) és az abban speciális haladás, yori-ashi (csusszanás hátra mindkét lábbal), suri-ashi (csusszanás előre mindkét lábbal) a tér különböző irányában. A stabilitás és súlyponti helyzet összefüggései az erő generálásának alapjaiban. Állás és stabilitás összefüggésének ismerete. Súlypont szerepének ismerete az állásokban és helyváltoztató mozgásokban. Fordulatok gyakorlási formáinak ismerete: keretgram, kereszt- és négyzetgyakorlási mód.</p>	<p><i>Testnevelés:</i> Gimnasztika, különböző állások, testtartások, kar- és lábtartások, lendítések, fordulatok.</p> <p><i>Matematika:</i> Számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások</p> <p><i>Fizika</i> Newton II. és III. törvénye, erők iránya és hatása</p> <p><i>Biológia:</i> Testünk, életműködéseink, emberi mozgatórendszer topográfiája, izomműködés alapjai</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> Tárgy- és környezetkultúra, vizuális kommunikáció</p> <p><i>Ének-zene</i> Ritmusképesség, ritmusalkotás, ritmusvisszaadás képessége</p>	

<p>A kondicionális képességekkel, továbbá a gyakorlatok helyes végrehajtásaival kapcsolatos alapvető intellektuális és gyakorlati ismeretek (például erő, állóképesség, ízületi mozgékonyág, gyorsaság, koordináció, gerinc- és ízületvédelem). A feladat által megkövetelt szabályok szerinti technikai végrehajtás ismerete (testkontroll, saját test és a társ testének érzékelése).</p> <p>A tanórák alapvető szabályai, szokások ismerete.</p> <p>A tanórán használt eszközök felismerése, balesetmentes használata.</p> <p>A testi higiénia és folyadékpótlásra vonatkozó alapismeretek.</p> <p><i>Társas feladatok, ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – a saját test határainak készségi szintű érzékelése és kihasználása; – a társ testének és az attól való távolság készségi szintű érzékelése és kihasználása; – a társtól, eszköztől való távolság megtartására és csökkentésére irányuló készségi szintű taktikai cselekvések támadásban és védekezésben. <p><i>Személyiségfejlesztési szempontok</i></p> <p>A karate technikák elmélyítése során a jártassági szintű ismeretek egyre inkább automatizálódnak. A külső visszajelzések és instrukciók alapján megkezdődik a mozgások életszerű végrehajtására irányuló tudatos törekvés. Saját antropometriai felépítését megismerve a tanuló kezdi kialakítani az állások rá jellemző magasságát, a mozgásirányok hosszát és a technikai végrehajtás sebességét, erejét. Kezdi felismerni erősségeit és gyengeségeit, valamint ezek kihasználásának módját. A tantárgyi terminológia szerinti mozgástanulás alapján értelmezi saját mozgástanulás alatt keletkező kinesztetikus ingereit, amelyeket beépít a tudatos mozgásszabályozási mechanizmusába.</p> <p>A társas gyakorlatokat az ellenfél tisztelete és tudatosan irányított önkontroll jellemzi.</p> <p>A tanuló elfogadja a külső visszajelzést, információt saját önértékelésének sérülése nélkül, és képes a mozgásműveltség fejlesztése érdekében felhasználni azokat.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Egyensúly, csípőfordítás, súlypont, súlyponti helyzet változásai, testtartások, mozgásirányok, erő, sebesség, a mozgás különböző irányjaiban.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. ÜTÉSEK, RÚGÁSOK, CSAPÁSOK TANÍTÁSA	Órakeret 25 óra
Előzetes tudás	Jártasság és megfelelő fegyelmi szint, egyéni és páros mozgásos, küzdőfeladatokkal kapcsolatban. Életkornak megfelelő asszertivitás (önérvényesítés), test-test elleni küzdelem művelése. Az életkornak megfelelő egyéni és társas felelősségtudat. Társak tisztelete, életkornak és jártasságnak megfelelő szintű technikai és pszichés önkontroll.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A karate felelősségteljes gyakorlásához szükséges alapvető társas magatartásformák ismerete és elfogadása. A közös feladat végrehajtása, közös gyakorlás sikerességének megértése a segítségadás és önkontroll gyakorlásán keresztül. A páros technikai alapok ismétlése, készségi szintre fejlesztése a támadásban és a védekezésben.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények 2.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG <i>Ütésekkel, rúgásokkal és csapásokkal kapcsolatos test- és térérezékelés fejlesztése helyben és mozgásban, egyénileg és társal.</i> Alapvető karateütések, -rúgások és -csapások ismétlése és új technikák megtanítása.	Kapcsolódási pontok <i>Biológia:</i> Végtagok, ízületek, izmok, mozgatórendszer, emberi test metamériája, függesztő övei	

<p>Ütések:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oi-zuki (egyenes ütés) ismétlése, – gyaku-zuki (fordított egyenes ütés) ismétlése, – kizami-zuki (egyenes ütés bal vagy jobb támadóállásban, az elől lévő kézzel, a váll elfordításával), – mawashi-zuki (köríves ütés), – kagi-zuki (rövid köríves ütés), – ura-zuki (horogütés). <p>Rúgások:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mae-geri (rúgás előre) ismétlése, – yoko-geri (rúgás oldalra) ismétlése, – mawashi-geri (köríves rúgás) ismétlése, – yoko-geri kekomi (szúró rúgás oldalra), – ushiro-geri (rúgás hátrafelé), – hiza-geri (térdel történő rúgás). <p>Csapások</p> <ul style="list-style-type: none"> – tate-uraken-uchi (csapás ökölháttal fölülről lefelé), – empi-uchi (könyök ütés, csapás), – shuto-uchi (csapás kézzel). <p>Ütések, rúgások és csapások végrehajtása helyváltoztatás nélkül különböző karateállásokban a tér különböző irányokban.</p> <p>Ütések, rúgások és csapások végrehajtása helyváltoztatással és fordulatokkal, különböző karateállásokban, a tér különböző irányokban a test síkjainak és tengelyeinek érzékelése mellett.</p> <p>Ütések, rúgások és csapások végrehajtása helyváltoztatás nélkül különböző karateállásokban a test különböző magassági szegmenseinek figyelembevételével.</p> <p>Támadások fej, gyomor és öv alatti magasságokba.</p> <p>Ütések, rúgások és csapások végrehajtása helyváltoztatással és fordulatokkal, különböző karateállásokban a test különböző magassági szegmenseinek figyelembevételével. Támadások fej, gyomor és öv alatti magasságokba.</p> <p>Ütés-, rúgás- és csapáskombinációk végrehajtása helyváltoztatással a tér különböző irányokba, a test különböző magassági szegmenseiben, egyedül és párban is.</p> <p>2.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p><i>Alapismeretek</i></p> <p>Új technikák szerepe és helye a karatetechnikák és az önvédelem rendszerében.</p> <p>A korábbiakban tanultaktól eltérő támadó és védő felületek használatának tudatosítása egyéni és páros gyakorlatok formájában. Testhatárok, végtaghatárok érzékelése, önkontroll, koncentráció és mozgásérzékelés fejlesztése. A tudatos „befelé figyelés” képességének kialakítása. Helyes légzés és fizikai gyakorlat összehangolása és e légzéssel generált többletenergia technikai kontrolljának fejlesztése.</p> <p><i>Társas feladatok, ismeretek</i></p> <p>A feladat kezdő és befejező jelzéseinek gyors reakciója a szituációnak megfelelően.</p>	<p><i>Fizika:</i></p> <p>Newton törvényei, erő-gyorsaság összefüggése</p> <p><i>Matematika:</i></p> <p>Műveletek értelmezése; geometria, mérés, testek</p> <p><i>Erkölcstan:</i></p> <p>A másik ember tisztelete</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i></p> <p>Vizuális kommunikáció, látványok megfigyelése</p>
--	---

<p>A páros feladatokra vonatkozó magatartási szabályok fokozott betartása. Támadó és védőmozgásokhoz tartozó magatartás és asszertivitás minta fokozott pszichés kontrollja.</p> <p>Saját testkép ismerete, testméretek végtagméretek ismerete, különböző küzdőtávolságok kialakításának tudatosítása segédeszközzel és partnerrel. Társak maximális tisztelete mellett a saját fizikai és antropometriás adottságok kihasználása. Önismeret, önfegyelem, önkontroll kialakítása.</p> <p><i>Személyiségfejlesztési szempontok</i></p> <p>Kooperatív viselkedésminták tudatosítása támadásban és védekezésben. Életszerű gyors és erős gyakorlás mellett, a társak tiszteletén alapuló maximális önkontroll gyakorlása kiemelt jelentőségű a sérülés elkerülése érdekében. Az egyre nehezedő gyakorlatok erős és gyors végrehajtása révén az önbizalom tudatos felépítése zajlik.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Ütés, rúgás, csapás, testmagassági szegmensei (jodan, chudan, gedan) offenzív és defenzív magatartás, helyes távolság, helyes időzítés, akció-reakció, önkontroll.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. VÉDÉSEK, ALAPKÜZDELMEK	Órakeret 25 óra
Előzetes tudás	Kötött formájú küzdelmekben megfelelő jártasság és fegyelmi szint. Gyakorlottságnak megfelelő testérzékelés, önkontroll, tér- és távolságérzékelés. Ritmusképesség, mozgásszabályozás, mozgásátalakítás gyakorlottsági foknak megfelelő szinten. Asszertivitás a test-test elleni küzdelemben. Az életkornak megfelelő egyéni és társas felelősségtudat.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Helyváltoztató mozgás a szabad küzdelem alapállásában, illetve ezen állás átalakítása támadásban és védekezésben, meghatározott támadó- és védőmozgással, támadó- és védőtechnikákkal. Az új és régi technikai elemkapcsolatok kialakítása és előre meghatározott „éles” helyzetben történő alkalmazása. Alapvető nevelési cél: empatikus viselkedés, asszertív magatartás közben tanúsított maximális önkontroll és a társak tisztelete.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
<p>3.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p>Alapvető védelmi technikák, úgynevezett kemény blokkok gyakorlása és azok alkalmazása különböző támadások elhárítására, helyben és mozgásban, kötött és szabad küzdelmi gyakorlatok formájában. A szabad küzdelem alapjainak elsajátítása támadásban és védekezésben.</p> <p>Védőtechnikák ismétlése:</p> <ul style="list-style-type: none"> – age-uke (az arc védeése), – ude-uke (a test védeése), – gedan-barai (öv alatti terület védeése), – shuto-uke (védeés a tenyér élével), – az eddig tanult védőtechnikák kontratámadással. <p>Új védőtechnikák (lágú blokkok):</p> <ul style="list-style-type: none"> – nagashi-uke (védeés nyitott tenyérrel, kívülről befelé), – osae-uke (leszorító védeés nyitott tenyérrel). 	<p><i>Fizika:</i></p> <p>Newton törvényei I.-II.-III.</p> <p>Gyors mozgások karakterisztikája</p> <p><i>Biológia:</i></p> <p>Izomműködés erő és gyorsasági faktora</p> <p>Izomműködés energetikája</p> <p><i>Matematika:</i></p> <p>Számolás, térbeli tájékozódás, térérzékelés, testérzékelés, távolság megbecsülése, összehasonlítások</p> <p><i>Etika:</i></p> <p>Jellem, becsület, önuralom, tisztelet</p> <p><i>Ének-zene:</i></p> <p>Ritmuserzékelés, ritmustartás és -visszaadás</p>	

<p>Küzdelmi gyakorlatok:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gohon kumite ismétlés (ötlépéses alapküzdelem), – sanbon kumite ismétlés (háromlépéses alapküzdelem), – kihon ippon kumite (egylépéses alapküzdelem) az új technikák beépítésével, – jiyu-ippon kumite (félíg kötött küzdelem, szabad állásban és küzdelmi kartartással, egy lépéses kötött a támadó technika, de szabad a védekezés és a visszatámadás). <p>3.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p><i>Alapismeretek</i></p> <p>A test határainak fejlődő érzékelése és az ehhez kapcsolódó egyre erősödő és gyorsuló magabiztos végrehajtás. A távolság helyes érzékelése támadásban és védekezésben. A helyes mozgásritmus és időzítés megértése, alkalmazása egyszerű kötött és szabad formájú páros gyakorlatok formájában. Egyre nagyobb szerephez jut a kreativitás és a küzdőintelligencia. Asszertív magatartásfejlesztés támadásban és védekezésben. Cél-siker-önbizalom-önbecsülés felépítése az egyre nehezedő küzdelmi gyakorlatokon keresztül. Defenzívitás leküzdése, a félelem legyőzésén keresztül.</p> <p>A társas viselkedés szabályainak megértése és alkalmazása a gyakorlás teljes időtartama alatt. Karate etikett gyakorlása, társak tisztelete.</p> <p><i>Társas feladatok, taktikai ismeretek</i></p> <p>Legfontosabb taktikai feladat az egyre nehezedő formájú kötött, félíg kötött és szabad formájú gyakorlatok végrehajtása alatt a saját test határainak és az ellenfél testének érzékelése, és a saját lehetőségek maximális kihasználása a legnagyobb hatásosság érdekében. Ellenfél mozgásritmusának felismerése, a saját mozgásritmus és időzítés igazítása az ellenfél mozgásához a legnagyobb hatás elérése érdekében.</p> <p>A saját testfelépítés és az ellenfél vizuálisan érzékelhető testfelépítéséből és a gyakorlat közben tapasztalható mozgásból, az ellenfél mozgásirányának, küzdelem közben tapasztalható térbeli mozgásának felmérése és taktikai kihasználása. Küzdelemben tapasztalható ellenféltípusok viselkedésének felismerése.</p> <p><i>Személyiségfejlesztési szempontok</i></p> <p>A kötött és szabad küzdelmi fajták gyakorlása alatt fokozott hangsúlyt kap a maximális gyorsasággal történő végrehajtás. Ez megköveteli az eddig tanult technikai repertoár jártasságszintű, majd később készségszintű elsajátítását. A korrekt forma mellett az önkontroll magasabb szintű gyakorlását, valamint az ellenfél maximális tiszteletét. A fokozatosság elvét érvényesítve, egyre szélesebb technikai repertoárt vonultatva fel, az egyre sokoldalúbb mozgásműveltség mellett az ideg-izom koordináció, reflexkapcsolatok fejlesztése révén fejlődik a tanulók pszichikai és taktikai felkészültsége is.</p> <p>E küzdelmek közben megvalósuló kontrollált versenyhelyzetek hozzájárulnak a sportszerű magatartásformák kialakulásához, a társak megbecsüléséhez és az eredményközpontúság helyett az önkontroll hangsúlyozásához.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Küzdelmi fajták, távolság, időzítés, reakcióképesség, önkontroll, győzelem, vereség, offenzív és defenzív viselkedés, önuralom, önbecsülés sportszerűség, tisztelet.</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. HEIAN 3-4. KATA TANÍTÁSA	Órakeret 25 óra
Előzetes tudás	A tanulók ismerik a kata gyakorlási módot, mint a tanulás-tanítás speciális eszközét, tapasztalatot szereztek a katók végrehajtását illetően és ismerik a Heian 3-4. katókban szereplő technikákat.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanult új technikákat a régiakkal együtt gyakorolva azokat speciális elemkapcsolati környezetbe helyezve tovább fejlődik a mozgástanulási, mozgásszabályozási, téri tájékozódási és ritmusképesség. Az új technikák katóban alkalmazott speciális elemkapcsolatai továbbfejlesztik a küzdelemhez szükséges küzdőintelligenciát és döntéshozatali mechanizmusokat.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>4.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p>Az alkalmazott új technikák, új elemkapcsolati környezetbe ágyazva jelennek meg a kata gyakorlatokban. Az elsődleges cél, hogy a kihon során begyakorolt új technikai elemek, mozdulatok, mozgások ne változzanak az új katák során kreált új elemkapcsolati környezetben.</p> <p>Heian 3. (Heian Sandan) kata új elemei:</p> <ul style="list-style-type: none"> – empi-yoko-uchi (védés könyökkel oldalra), – tate-mawashi-uchi (köríves csapás, az ököl alsó részével), – tsuki-age (ütés alulról fölfelé, körben hátrafelé). <p>Új elemkapcsolatok:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uchi-uke és gedan barai egy időben, – morote uke, kokutsu-dachiban, – tate-uraken-uchi 270 fokos fordulattal. <p>Heian 4. (Heian Yon-dan) kata új elemei:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gedan-juji-uke (X védés), – mawashi empi-uchi (köríves könyökütés a test előtt), – tate-uraken-uchi (csapás kézháttal, fölülről lefelé), – kakiwake-uke („ék” védés), – shuto-uchi (csapás kézzel), – hiza-geri (rúgás térdel). <p>Új elemkapcsolatok:</p> <ul style="list-style-type: none"> – yoko-geri – uraken-uchi után 90 fokos fordulattal empi-uchi, – mae-geri után tate-uraken-uchi, – mae-geri után ren-zuki (két ütés). <p>4.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p><i>Alapvető ismeretek</i></p> <p>A katák alapelemeinek és új technikáinak ismerete és alkalmazása speciális környezetben új elemkapcsolatokkal.</p> <p><i>Taktikai ismeretek</i></p> <p>Új elemek és elemkapcsolatok életszerű alkalmazása a kata gyakorlat során, a kombinációnak megfelelő dinamika, erő-gyorsaság paraméterekkel. A légzés és erő összehangolása a technikai elemekkel, kombinációkkal, maximális és szubmaximális erő kifejtés a kombinációk során.</p> <p><i>Személyiségfejlesztési szempontok</i></p> <p>Az új technikai elemek és régi technikák új elemkapcsolatba történő illesztése és ennek gyakorlása növeli az önbizalmat és küzdőintelligenciát. Az egyre nehezedő elemsorok végrehajtása nemcsak a technikai jártasságot fokozza, hanem a gyengébb képességű tanulók küzdelembe vetett hitét és lelkesedését is befolyásolja. A közös gyakorlás során egyszerre fejlődik jobb és gyengébb képességű tanuló, mindenki a saját képességei szerint, ugyanakkor motiválva egymást. Míg az egyik a saját kiváló technikáját csiszolja, a másikat a bonyolult technika varázsolja el, miközben motiválja az erősebbekkel, jobbakkal történő csoportos gyakorlás. Mindenki ugyanazt gyakorolja a technika szintjén, de más-más hatás mutatkozik meg ebből a személyiségfejlesztés szintjén.</p>	<p><i>Ének-zene:</i></p> <p>Ritmusképesség, főként a ritmustartási és ritmusvisszaadási képesség.</p> <p><i>Matematika:</i></p> <p>Számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i></p> <p>Vizuális kommunikáció, közvetlen tapasztalás útján szerzett élmények feldolgozása, látványok megfigyelése, tárgy- és környezetkultúra, kifejezés, alkotás</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Technikai kombináció, maximális szubmaximális erő kifejtés, régi technika új elemkapcsolati környezetben.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. ISMÉTLÉS, KARATEVIZSGA	Órakeret 30 óra
Előzetes tudás	Magabiztos készség szintű mozgás a különböző karateállásokban. Kéz- és lábtechnikai elemek készség szintű biztonságos végrehajtása egyedül és partnerrel életszerű helyzetben egyre javuló technikai előadásmóddal, gyorsasággal és erővel. Heian 1-2-3-4 katák ismerete, technikai elemek biztonságos végrehajtása és alkalmazása ellenfél ellen is. Egyszerű technikák alkalmazása szabad küzdelemben.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A karate technikák biztonságos, erős és gyors végrehajtásán keresztül az önbizalom fejlesztése. Olyan önmagára számító gondolkodás és küzdelmi élmény kialakítása, amely lehetővé teszi az önvédelem életszerű gyakorlását és a különböző küzdelmi szituációk félelem nélküli megélését. Kata gyakorlatokon keresztül megélt kondicionális és koordinációs és pszichés képességfejlesztés.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
<p>5.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p><i>Az eddig tanult új elemek beépítése a régi technikai repertoárba, karate övvizsga:</i></p> <p>Kontrollált előadás, vizsgabemutató a régi és új, tanult technikai elemek felhasználásával.</p> <p>A vizsga 3 részből áll:</p> <p>Kihon – alaptechnikák bemutatása mozgásból ellenfél nélkül,</p> <p>Kata – Heian 3-4 Kata (Heian Sandan és Heian Yon-dan),</p> <p>Kumite – alaptechnikák bemutatása támadásban és védekezésben ellenféllel.</p> <p>A gyakorlatokat négyszer kell végrehajtani a tanár számolására.</p> <p><i>A bemutatás anyaga, vizsgagyakorlat a 9. évfolyam számára:</i></p> <p>KIHON – az alaptechnikák bemutatása:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oi-zuki jodan (ütés arc magasságban), – age-uke-gyaku zuki (védés hátra lépéssel, utána ellentámadás), – oi-zuki chudan (ütés gyomormagasságban), – ude-uke-gyaku-zuki (védés hátra lépéssel, utána ellentámadás), – shuto-uke-gyaku-zuki előre és hátra, – mae-geri chudan (egyenes rúgás előre gyomormagasságban), – gedan barai és gyaku zuki (védés hátra, utána ellentámadás), – mae-geri jodan (egyenes rúgás előre arcmagasságban), – yoko-geri keage (rúgás, lendítés oldalra fejmagasságban), – yoko-geri kekomi (rúgás oldalra gyomor magasságban), – soto uke (befelé sörpő alkarvédés hátra lépéssel), – mawashi geri chudan (félköríves rúgás lábfejvel, törzs magasságban), – uchi uke (alkarvédés kifelé, törzs magasságban). <p>KATA – Heian 3. kata bemutatása (Heian Sandan).</p> <p>KUMITE – Ippon kumite jodan és chudan</p> <ul style="list-style-type: none"> – támadás arca és annak védekező kontratámadás, – támadás gyomorra és annak védekező, majd kontratámadás. <p><i>A bemutatás anyaga, vizsgagyakorlat a 10. évfolyam számára:</i></p> <p>KIHON – az alaptechnikák bemutatása:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oi-zuki jodan (ütés arc magasságban), – age-uke, gyaku-zuki (védés és ellentámadás hátra lépéssel), – oi-zuki chudan (ütés gyomormagasságban), – ude-uke-empu uchi hátra lépve (zenkutsu-dachi – kiba dachi), – shuto-uke, kizami-mae-geri-gyaku-zuki előre és hátra (kokutsu-dachi – zenkutsu-dachi), – mae-geri chudan (egyenes rúgás előre gyomormagasságban), – gedan barai és gyaku zuki (védés hátra, utána ellentámadás), – mae-geri jodan (egyenes rúgás előre arcmagasságban), – yoko-geri keage (rúgás oldalra arcmagasságban), 	<p><i>Történelem, állampolgári ismeretek:</i></p> <p>Keleti kultúra, filozófia, gondolkodásmód</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i></p> <p>Mozgatórendszer részei és működése, anatómiai ismeretek, testi-lelki egyensúly</p> <p><i>Matematika:</i></p> <p>Számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i></p> <p>Vizuális kommunikáció</p>	

<p>– yoko-geri kekomi (rúgás oldalra gyomormagasságban),</p> <p>– soto uke (befelé söprő alkarvédés hátra lépéssel),</p> <p>– mawashi geri chudan (félköríves rúgás lábfejjel, törzsmagasságban),</p> <p>– uchi uke (alkarvédés kifelé, törzsmagasságban),</p> <p>– mawashi geri jodan (félköríves rúgás lábfejjel, fejmagasságban),</p> <p>– uchi uke (alkarvédés kifelé, fejmagasságban).</p> <p>KATA – Heian 4. kata bemutatása (Heian Yon-dan).</p> <p>KUMITE – Ippon kumite jodan, chudan, mae-geri, yoko-geri, mawashi geri:</p> <p>– támadás arca és annak védeke, majd kontratámadás,</p> <p>– támadás gyomorra és annak védeke, majd kontratámadás,</p> <p>– egyenes rúgás gyomorra és annak a védeke 45 fokos oldalra elmozdulással, majd visszatámadással,</p> <p>– rúgás oldalra gyomormagasságban, annak védeke, 45 fokos elmozdulással, majd visszatámadással,</p> <p>– befelé ívelő rúgás gyomorra, vagy hátra, kifelé irányuló védeke és visszatámadással,</p> <p>– befelé ívelő rúgás fejre, annak védeke visszatámadással.</p> <p>5.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p><i>Alapvető ismeretek</i></p> <p>A tanult technikák biztonságos és életszerű végrehajtása egyre magasabb lelki egyensúly és pszichés kontroll mellett.</p> <p>A kata gyakorlatok rutinszerű előadása, amely lehetővé teszi mind a technikai gyakorlást, mind a kondicionális, koordinációs és pszichés képességek fejlődését.</p> <p>Társas gyakorlatok végrehajtása közben asszertív magatartás támadásban és védekezésben is, a technikai elemek – támadások és védeke – használata közben.</p> <p><i>Egyéni és társas gyakorlatok, taktikai ismeretek:</i></p> <p>A karate 3 alapvető részében (kion-kata-kumite) a különböző egyéni és társas küzdelmi helyzetek és szituációk önálló megoldásai:</p> <p>– Kion gyakorlatok során a tanuló csak önmagára, illetve a gyakorlat végrehajtására figyel.</p> <p>E mozgások és kombinációk alatt a mozdulatok technikai végrehajtásán túl a mozdulat időzítése, helyes iránya és a megfelelő erőközlés, valamint a gyors végrehajtás játszik fontos szerepet, amelyet a tanulónak önállóan kell megoldania.</p> <p>– Kumite a páros gyakorlatokban a saját és az ellenfél testének helyes érzékelésén túl a gyors, pontos és erős végrehajtás döntő jelentőségű az életszerű gyakorlás során. Támadásban az akció időben helyes megindítása és végrehajtása, védekezésben a helyes reakció és időzítés a döntő. Mindkét esetben a maximális kontroll alkalmazása elengedhetetlen mind a technikai, mind a pszichikai szinten egyaránt. Páros gyakorlatok során elengedhetetlen a győzelem és vereség, siker és kudarc gyors feldolgozása, mely lehetőséget ad a következő jó megmozdulásra mind támadásban, mind védekezésben.</p> <p>– Kata gyakorlatok során a feladat végrehajtása ugyan egyedül történik, de az előre meghatározott mozgásformáció, a sajátos ritmus és helyváltoztatási irányok és az egyre bonyolultabb technikai kombinációk miatt a végrehajtás egyre nehezedik. E nehezedő technikai környezetben, a tanulónak meg kell mutatnia intellektuális és pszichés felkészültségét.</p> <p><i>Személyiségfejlesztési szempontok</i></p> <p>Az önálló kötött és szabad feladatmegoldás, a kompetenciatudat teljes megélése érdekében továbbra is a kontrollált küzdelmi helyzetek és a tanuló önmagához mért fejlődésének hangsúlyozása történik mind a zárt, mind a nyílt készségfejlődésben. A különböző egyéni és társas küzdelmi szituációk lehetőséget biztosítanak annak megtanítására és érzékeltetésére, hogy küzdeni akarás nélkül nem lehet érvényesülni sem a sportban, sem az életben. Azt azonban fontos megértetni és megláttatni a tanulókkal, hogy hol a határa a tudatos asszertív magatartásnak és hol kezdődik az agresszió. E határ átlépése esetén a tanárnak azonnal be kell avatkozni. A küzdelem eredménye kapcsán előkerülő érzelmi állapotok, a sikerek és a kudarcok kezelése, a düh és a túlfűtöttség tudatos kontrollja, önszabályozási mechanizmusainak kialakítása fontos személyiségfejlesztési feladatok ebben az életkorban is.</p>	
--	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Asszertivitás, elkerülő magatartás, a meglepetés ereje a küzdelemben, távolság, időzítés, reakció, technikai kontroll, jellem, becsület, akarat, önuralom, tisztelet, hűség, hála.
----------------------------	--

<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p> <p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p><i>KIHON: Egyéni feladatmegoldások, ügyességfejlesztés</i></p> <p>A tanuló legyen képes a természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások, valamint a karatéhoz szükséges manipulatív alapkészségek (ütés, rúgás, védekezés) kontrollált erős végrehajtására időkénszer alatt is. Ismerjen többféle technikai feladattípust és ezeken keresztül legyen képes önállóan feladatokat végrehajtani. Legyen képes az alapvető kötött és szabad formájú küzdelmi gyakorlatokhoz szükséges helyváltoztató mozgások (előre-hátra-oldalra, 45 fokban) gyors végrehajtására a megfelelő karatetechnikák végrehajtása közben. Tudatosan alkalmazza a különböző karatetechnikákat nehezített körülmények között is, például kombinációban, különböző irányváltoztatásokkal.</p> <p><i>KUMITE: A társas együttműködés alapjai</i></p> <p>A tanuló legyen képes küzdopartnerrel önállóan, versenyjellegű körülmények között is felelősségteljesen és sportszerűen gyakorolni, feladatot megoldani. Tudjon huzamosabb időn keresztül koncentráltan, maximális kontrollal gyakorlatokat végrehajtani döntéseket igénylő szituációkban is, az ellenfél maximális tisztelete mellett. A támadó és védekező feladatok végrehajtása során legyen képes a küzdelmi távolság és kontroll irányítására, különböző támadó-védő-ellentámadó helyzetek változására is gyorsan, célszerűen reagálni.</p> <p>Közös gyakorlás, feladattanulás alatt legyen képes együttműködni partnerével akár támadásban, akár védekezésben, feladatnak megfelelően célszerűen, a másik képességeihez mérten a mozgástanulás és szituációs gyakorlat helyes, életszerű végrehajtása és elsajátítása érdekében. Tudjon egyszerű döntéshelyzetet megoldva célszerűen cselekedni a saját testi épsége megóvása érdekében.</p> <p><i>KATA: Meghatározott elemszámú, ritmusú, elképzelt ellenfelek ellen kreált gyakorlatsor egyéni, csoportos és csapat végrehajtása.</i></p> <p>A tanuló váljon magabiztossá a tanult kata gyakorlatok végrehajtásában és e gyakorlatok mögötti koncepció alkalmazásában a küzdelmet illetően.</p> <p>Motiválja társait a közös gyakorlásra, erőre és ritmus megtartására, amely a kata gyakorlat végrehajtásához szükséges. Ismerje fel a kata gyakorlatokban a küzdelmi feladatokat segítő koncepciót és legyen képes áthelyezni azokat a páros gyakorlatok szintjére. Tudjon egyénileg és csapatban egyaránt dolgozni és ismerje fel az egyéni gyakorlás csapatra ható motivációs tényezőit. A kátákra mint tanulási lehetőségekre tekintsen, és törekedjen azokat minél mélyebben megérteni és felhasználni.</p> <p><i>Küzdelmi szerep-specifikus tudásszint elvárások</i></p> <p>Támadó (tori): Ismerje az alapvető támadó technikákat – úgymint különböző ütések, rúgások –, az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgásokat támadásban és ezeket képes legyen összehangoltan, megfelelő kontroll mellett, megfelelő erővel és gyorsasággal életszerűen végrehajtani az ellenfél tisztelete mellett. Ismerje az asszertív magatartás és agresszió közötti különbséget, és tudja az előbbit tudatosan alkalmazni, az utóbbit tudatosan kontrollálni.</p> <p>Védő (uke): Ismerje az alapvető védő technikákat, az alapvető hely- és helyzetváltoztató technikákat a védekezés során és ezeket tudja összehangoltan, megfelelő erővel, gyorsasággal megfelelő kontroll mellett életszerűen végrehajtani. Értse és tudatosan alkalmazza, hogy a küzdelem során kialakuló védő pozíció nem jelent defenzív magatartást, hanem egy olyan taktikai lépést, amely lehetőséget ad a hatásos visszatámadásra.</p>
---	--

A földművelésügyi miniszter 23/2017. (V. 5.) FM rendelete az egyes barlangok védettségének feloldásáról

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. § (2) bekezdés 19. pontjában foglalt felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 65. § 9. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Feloldom a védettségét az 1. mellékletben felsorolt barlangoknak.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
földművelésügyi miniszter

1. melléklet a 23/2017. (V. 5.) FM rendelethez

1. Budakalász 4. sz. sziklahasadék (nyilvántartási száma: 4820-38); helye: Budakalász 044/1 hrsz., EOV koordinátái X: 252.786, Y: 647.971; hossza: 3,5 m
2. Budakalász 12. sz. sziklahasadék (nyilvántartási száma: 4820-39); helye: Budakalász 044/1 hrsz., EOV koordinátái X: 252.950, Y: 647.640; hossza: 2,5 m
3. Somlói úti-barlang (nyilvántartási száma: 4732-16); helye: Budapest XI. kerület 5177/1 hrsz., EOV koordinátái X: 238.074, Y: 648.867; hossza: 53 m

A nemzetgazdasági miniszter 6/2017. (V. 5.) NGM rendelete egyes műszaki biztonsági tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

A termékek piacfelügyeletéről szóló 2012. évi LXXXVIII. törvény 30. § (2) bekezdés a)–c) pontjában, a 1. alcím és az 1. melléklet tekintetében a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 12. § (2) bekezdés d) pontjában, valamint a termékek piacfelügyeletéről szóló 2012. évi LXXXVIII. törvény 30. § (2) bekezdés a) és b) pontjában, a 13. § a)–c) pontja tekintetében a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 170. § (3) bekezdés 1. pontjában, a 13. § d) és e) pontja tekintetében a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 133. § (2) bekezdés 4. pontjában, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 90. § 9. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. A mutatványos berendezések biztonságosságáról szóló 7/2007. (I. 22.) GKM rendelet módosítása

- 1. §** A mutatványos berendezések biztonságosságáról szóló 7/2007. (I. 22.) GKM rendelet (a továbbiakban: R1.) 1. § d) és e) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek, és a § a következő f) és g) ponttal egészül ki:
(E rendelet alkalmazásában)
„d) *üzemeltetési napló*: a mutatványos berendezés üzemeltetésére, használatára, karbantartására és javítására vonatkozó információkat tartalmazó dokumentum;
e) *üzemeltető*: aki mutatványos berendezéssel üzletszerű tevékenységet folytat, és annak folyamatos felügyeletét biztosítja;
f) *telepítés*: szétszerelhető, illetve mozgatható mutatványos berendezés új helyen történő, továbbá az időszakosan üzemeltetett berendezés ismételt üzembe helyezése, valamint az új berendezés első alkalommal történő felállítása, üzembe helyezése;
g) *mutatványos berendezés*: olyan elkerített vagy engedély alapján használt területen felállított, létesített berendezés, eszköz vagy eszközcsoport, amelyet arra terveztek, hogy szórakoztatás céljából mozgásban legyen vagy mozgásban legyen tartva egyszerre több személy által és az üzemeltető állandó felügyelete mellett.”

- 2. §** Az R1. 2. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Amennyiben a mutatványos berendezést a vonatkozó szabványokban foglalt tervezési és gyártási követelmények szerint gyártották és annak megfelelően üzemeltetik, azt úgy kell tekinteni, hogy megfelel a biztonságossági és egészségvédelmi követelményeknek.”
- 3. §** (1) Az R1. 3. § (1) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Az üzemeltető az 1. mellékletben meghatározott mutatványos berendezést műszaki vizsgálat céljából köteles bemutatni a kijelölt szervezetnek)
„e) az 1. melléklet szerinti veszélyességi osztálynak megfelelő, a 8. § (1) bekezdésében meghatározott időszakonként;”
- (2) Az R1. 3. § (1) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:
(Az üzemeltető az 1. mellékletben meghatározott mutatványos berendezést műszaki vizsgálat céljából köteles bemutatni a kijelölt szervezetnek)
„g) az I. veszélyességi osztályba tartozó mutatványos berendezések esetén minden telepítést követően.”
- 4. §** Az R1. 4. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„4. § (1) Ha az első használatbavétel előtt elvégzett műszaki vizsgálat során a kijelölt szervezet megállapítja a mutatványos berendezés biztonságossági és műszaki követelményeknek való megfelelését, ennek igazolására megfelelősségi tanúsítványt ad ki a 2. melléklet szerinti tartalommal, és hitelesíti a berendezés üzemeltetési naplóját. Amennyiben a tanúsítvány önmagában nem biztosítja az eszköz egyértelmű beazonosítását, a tanúsítvány mellékletét képezi az azonosítást lehetővé tevő pályarajz, elrendezési vázrajz vagy helyszínrajz.
(2) A műszaki vizsgálatot az üzemeltető az általa választott kijelölt szervezettel végezteti el. E célból az üzemeltető átadja a kijelölt szervezetnek a gyártó vagy kivitelező nevét, lakcímét vagy székhelyét, valamint az I. és II. veszélyességi osztályba tartozó berendezés esetén a berendezés hivatalos műszaki dokumentumgyűjteményét és kézikönyvét. A hivatalos műszaki dokumentumgyűjtemény és a kézikönyv a vonatkozó szabvány vagy azzal egyenértékű műszaki megoldás alkalmazásával kerül összeállításra. Az üzemeltetési követelményeket tartalmazó dokumentumnak magyar nyelven kell rendelkezésre állnia.”
- 5. §** Az R1. 5. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A mutatványos berendezésen jól látható módon az alábbi adatokat és információkat kell feltüntetni:
a) a gyártó vagy kivitelező neve és címe,
b) a típus vagy modell száma, eszközcsoport esetén az egyértelmű azonosítást lehetővé tevő megnevezése, egyedi pályanév vagy egyéb jelölés, megnevezés,
c) sorozatban gyártott termék esetén a gyártási sorozatszám,
d) a gyártás, kivitelezés időpontja (év, hónap),
e) a megfelelősségi tanúsítványt kiállító kijelölt szervezet neve, a megfelelősségi tanúsítvány száma, kiadásának dátuma és hatályának lejáta,
f) a mutatványos berendezés terhelhetősége vagy az egyidejűleg engedélyezett felhasználók, illetve egyszerre szállítható személyek maximális száma, az életkorra, a testmagasságra és a testtömegre vonatkozó korlátozások,
g) pályarajz, elrendezési vázrajz, helyszínrajz, amelyen jól azonosítható módon be kell jelölni az eszközcsoport adott tagját, ha az a b) pontban foglaltak szerint nem azonosítható.”
- 6. §** Az R1. 8. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(1) Az üzemeltető az I. veszélyességi osztályba tartozó mutatványos berendezést évenként, a II. veszélyességi osztályba tartozó berendezést két évenként, a III. veszélyességi osztályba tartozó berendezést három évenként köteles időszakos műszaki vizsgálatra bemutatni a kijelölt szervezetnek. Az 1. melléklet I. veszélyességi osztályába tartozó berendezések esetén a vizsgálatot legfeljebb 3 évenként szétszerelt állapotban, majd azt követően összeszerelt állapotban kell bemutatni. A megbontás mértékét és a szétszerelt állapotban történő vizsgálat műszaki feltételeit a kijelölt szervezet előzetesen határozza meg a felülvizsgálat bejelentésekor.
(2) Az üzemeltető a tanúsítvány hatályának lejáta előtt harminc nappal köteles írásban kezdeményezni az időszakos műszaki vizsgálatot. A kijelölt szervezet köteles a vizsgálatot a bejelentés dátumától számított harminc napon belül a berendezés telepítési helyén elvégezni. A szétszerelt állapotban történő vizsgálat műszaki feltételeit a kijelölt szervezet határozza meg.”

- 7. §** Az R1.
9. §-ában a „piacfelügyeleti tevékenységük keretében ellenőrzik” szövegrész helyébe a „piacfelügyeleti tevékenysége keretében ellenőrzi” szöveg,
 10. § (3) bekezdésében a „Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága” szövegrész helyébe a „Nemzeti Adó- és Vámhivatal” szöveg lép.

- 8. §** Az R1. 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

2. Az öngyűjtők forgalomba hozatalának egyes követelményeiről szóló 28/2007. (III. 7.) GKM rendelet módosítása

- 9. §** Az öngyűjtők forgalomba hozatalának egyes követelményeiről szóló 28/2007. (III. 7.) GKM rendelet 8. § (3) bekezdése a következő k) ponttal egészül ki:
(Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja.)
„k) a kizárólag gyermekbiztos öngyűjtők forgalomba hozatalát biztosító és az újszerű öngyűjtők forgalomba hozatalát tiltó, tagállamok által meghozandó intézkedések előírásáról szóló 2006/502/EK határozat érvényességének meghosszabbításáról szóló, 2016. március 29-i 2016/575/EU bizottsági végrehajtási határozat.”

3. A gyermekjátékok biztonságáról szóló 38/2011. (X. 5.) NGM rendelet módosítása

- 10. §** (1) A gyermekjátékok biztonságáról szóló 38/2011. (X. 5.) NGM rendelet (a továbbiakban: R2.) 25. §-a a következő (8)–(10) bekezdéssel egészül ki:
„(8) Ez a rendelet a játékokban található vegyi anyagokra vonatkozó egyedi határértékek elfogadása céljából a játékok biztonságáról szóló 2009/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv II. Melléklete C. függelékének a formamid tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. november 23-i 2015/2115 európai bizottsági irányelvnek való megfelelést szolgálja.
(9) Ez a rendelet a játékokban található vegyi anyagokra vonatkozó egyedi határértékek elfogadása céljából a játékok biztonságáról szóló 2009/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv II. Melléklete C. függelékének a benzotiazolinon tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. november 23-i 2015/2116/EU bizottsági irányelvnek való megfelelést szolgálja.
(10) Ez a rendelet a játékokban található vegyi anyagokra vonatkozó egyedi határértékek elfogadása céljából a játékok biztonságáról szóló 2009/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv II. Melléklete C. függelékének a külön-külön, illetve 3:1 arányban alkalmazott klórmetil-izotiazolinon és a metil-izotiazolinon tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. november 23-i 2015/2117/EU bizottsági irányelvnek való megfelelést szolgálja.”
- (2) Az R2. 2. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.

4. Záró rendelkezések

- 11. §** (1) Ez a rendelet – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.
(2) A 10. § és a 2. melléklet 2017. május 24-én lép hatályba.
(3) A 13. § e) pontja 2018. április 21-én lép hatályba.
- 12. §** (1) Ez a rendelet
- a játékokban található vegyi anyagokra vonatkozó egyedi határértékek elfogadása céljából a játékok biztonságáról szóló 2009/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv II. Melléklete C. függelékének a formamid tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. november 23-i 2015/2115 európai bizottsági irányelvnek,
 - a játékokban található vegyi anyagokra vonatkozó egyedi határértékek elfogadása céljából a játékok biztonságáról szóló 2009/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv II. Melléklete C. függelékének a benzotiazolinon tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. november 23-i 2015/2116/EU bizottsági irányelvnek,
 - a játékokban található vegyi anyagokra vonatkozó egyedi határértékek elfogadása céljából a játékok biztonságáról szóló 2009/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv II. Melléklete C. függelékének

a külön-külön, illetve 3:1 arányban alkalmazott klórmetil-izotiazolinon és a metil-izotiazolinon tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. november 23-i 2015/2117/EU bizottsági irányelvnek

való megfelelést szolgálja.

(2) Ez a rendelet

- a) a kizárólag gyermekbiztos öngyújtók forgalomba hozatalát biztosító és az újszerű öngyújtók forgalomba hozatalát tiltó, tagállamok által meghozandó intézkedések előírásáról szóló 2006/502/EK határozat érvényességének meghosszabbításáról szóló, 2016. március 29-ei 2016/575/EU bizottsági határozat,
- b) a Bizottság 1059/2010/EU, az 1060/2010/EU, az 1061/2010/EU, az 1062/2010/EU, a 626/2011/EU, a 392/2012/EU, a 874/2012/EU, a 665/2013/EU, a 811/2013/EU és a 812/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendeletének az energiával kapcsolatos termékek internetes címkézése tekintetében történő módosításáról szóló, 2014. március 5-i 518/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
- c) a 2010/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a háztartási sütők és páraelszívók energiafogyasztásának címkézése tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2013. október 1-jei 65/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
- d) a gáz halmazállapotú tüzelőanyag égetésével üzemelő berendezésekről és a 2009/142/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. március 9-i 2016/426 (EU) európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

13. § Hatályát veszti

- a) a háztartási villamos sütők energiafelhasználásának ismérveiről való tájékoztatásról szóló 87/2003. (XII. 16.) GKM rendelet,
- b) a háztartási légkondicionáló berendezések energiafelhasználásának ismérveiről való tájékoztatásról szóló 88/2003. (XII. 16.) GKM rendelet,
- c) az egyes termékek energiafelhasználásának ismérveiről való tájékoztatásról szóló egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló 40/2011. (X. 14.) NGM rendelet,
- d) az egyes gázfogyasztó készülékek kialakításáról és megfelelőségének tanúsításáról szóló 22/1998. (IV. 17.) IKIM rendelet (a továbbiakban: IKIM rendelet.) 18/B. §-a, valamint
- e) az IKIM rendelet.

Varga Mihály s. k.,
nemzetgazdasági miniszter

1. melléklet a 6/2017. (V. 5.) NGM rendelethez

1. Az R1. 1. melléklet „I. veszélyességi osztályba tartozó mutatványos berendezések” pontja a következő g) alponttal egészül ki:
*[Minden olyan mutatványos berendezés, amelynek magassága (kivéve a II. osztályba felsorolt berendezések), vagy emelési magassága 5 méternél nagyobb, vagy működési sebessége a 10 m/s (36 km/óra) értéket meghaladja, vagy gyorsulása 10 m/s²-nél nagyobb.
Így különösen:]*
„g) magaslati kötélpálya, ideértve a kalandparkot is.”
2. Az R1. 1. melléklet „II. veszélyességi osztályba tartozó mutatványos berendezések” pont i) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„i) térélményt nyújtó szerkezetek – ide nem értve a magaslati kötélpályákat és kalandparkokat –, szimulátor mozi.”

2. melléklet a 6/2017. (V. 5.) NGM rendelethez

Az R2. 2. melléklet C. függeléke helyébe a következő rendelkezés lép:

„C. függelék

Az egyedi határértékek a 36 hónaposnál fiatalabb gyermekek általi használatra szánt játékokban vagy más szájba vehető játékokban használt vegyi anyagok tekintetében

	A	B	C
1.	Anyag	CAS-szám	Határérték
2.	1,2-benzizotiazol-3(2H)-on	2634-33-5	5 mg/kg (tartalomra vonatkozó határérték) vízalapú játékokban, az MSZ EN 71-10:2006 és az MSZ EN 71-11:2006 szabványban meghatározott módszereknek megfelelően vagy azokkal egyenértékű műszaki megoldások szerint
3.	5-klór-2-metil-4-izotiazolin-3-on [EK-szám: 247-500-7] és a 2-metil-2H-izotiazol-3-on [EK- szám: 220-239-6] reakcióelegye (3:1)	55965-84-9	1 mg/kg (tartalomra vonatkozó határérték) vízalapú játékokban
4.	5-klór-2-metil-izotiazolin-3(2H)-on	26172-55-4	0,75 mg/kg (tartalomra vonatkozó határérték) vízalapú játékokban
5.	2-metil-izotiazolin-3(2H)-on	2682-20-4	0,25 mg/kg (tartalomra vonatkozó határérték) vízalapú játékokban
6.	Biszfenol-A	80-05-7 0,1 mg/l (kioldódási határérték)	az MSZ EN 71-10:2006 és az MSZ EN 71-11:2006 szabványban meghatározott módszereknek megfelelően vagy azokkal egyenértékű műszaki megoldások szerint
7.	Formamid	75-12-7	20 µg/m ³ (kibocsátási határérték) a habosított műanyagból készült játékok több mint 200 mg/kg formamidot (tartalomra alapuló küszöbérték) tartalmazó alapanyaga tekintetében végzett kibocsátásvizsgálat kezdete után legfeljebb 28 nappal
8.	TCEP	115-96-8	5 mg/kg (tartalomra vonatkozó határérték)
9.	TCP	13674-84-5	5 mg/kg (tartalomra vonatkozó határérték)
10.	TDCP	13674-87-8	5 mg/kg (tartalomra vonatkozó határérték)

**A nemzetgazdasági miniszter 7/2017. (V. 5.) NGM rendelete
a fejezeti kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 16/2015. (V. 29.) NGM rendelet
módosításáról**

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 109. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 1. melléklet I. pont 14. alpontjában és a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 90. § 2. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § A fejezeti kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 16/2015. (V. 29.) NGM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

2. § A Rendelet

- a) 1. mellékletében foglalt táblázat G:28a. mező 1. pontjában a „gazdasági társaság” szövegrész helyébe a „gazdasági társaság, egyéni cég, szövetkezet”,
- b) 1. mellékletében foglalt táblázat DE:38, F:38, G:38, H:38 mezőjében a „Transznacionális Együttműködési” szövegrész helyébe a „Transznacionális”,
- c) 1. mellékletében foglalt táblázat DE:39, F:39, G:39, H:39 mezőjében a „Közép-európai Transznacionális Együttműködési Program 2020” szövegrész helyébe az „INTERREG CENTRAL EUROPE Transznacionális Együttműködési Program”,
- d) 1. mellékletében foglalt táblázat F:39 mezőjében a „Közép-európai Transznacionális Együttműködési Programban” szövegrész helyébe az „INTERREG CENTRAL EUROPE Transznacionális Együttműködési Programban” szöveg lép.

3. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Varga Mihály s. k.,
nemzetgazdasági miniszter

1. melléklet a 7/2017. (V. 5.) NGM rendelethez

Áht. Azonosító	Cím-név	Al-cím-név	Jog-cím-csoport név	Jogcím-név	Előirányzat célja	Kifizetésben részesülők köre	Támogatás biztosításának módja	Támogatási előleg	Rendelkezésre bocsátás módja	Vissza-fizetés határideje	Biztosíték	Kezelő szerv	Lebonyolító szerv	Európai uniós forrásból finanszírozott költségvetési támogatás közreműködő szervezete)
..22.	347995			Gazdasági Zöldítési Rendszer	<p>Az előirányzat fedezetet biztosíthat</p> <p>a) a kibocsátási-csökkenést és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó kutatás és fejlesztés, valamint demonstrációs projektek finanszírozására;</p> <p>b) a megújuló energiaforrásból megvalósuló energiatermelés fejlesztésére és energiahatékonyság növelésére;</p> <p>c) az alacsony kibocsátású közlekedésre és tömegközlekedési eszközökre történő átállás osztrónzésére;</p> <p>d) a Zöld Klíma Alap részére tett nemzeti felajánlás 50%-ának teljesítésére;</p> <p>e) az elektromos töltőinfrastruktúra-telepítés megvalósítási helyszíneit feltüntető adatbázis és térkép elkészítésére és működtetésére;</p> <p>f) az elektromos töltőinfrastruktúrához kapcsolódó fizetési, elszámolási és kontrollrendszer kiépítésére és működtetésére;</p> <p>g) az elektromos töltőinfrastruktúrához kapcsolódó működési költségekre;</p> <p>h) az elektromobilitáshoz, energiahatékonysághoz kapcsolódó marketing és promóciós tevékenység kiadásaira;</p> <p>i) az elektromobilitáshoz, energiahatékonysághoz kapcsolódó tanulmányok, tervek, koncepciók kidolgozásának a finanszírozására.</p> <p>Az előirányzat tartalmazza a kezelésével és működtetésével járó költségeket is.</p>	<p>természetes személy, gazdasági társaság, egyéni vállalkozó, civil szervezet, helyi önkormányzat, köztisztület, társasház, lakásszövetkezet, költségvetési szerv, egyházi jogi személy, ügyvédi iroda, ügyvéd, végrehajtói iroda, egyéni szabadalmi ügyvivő, szabadalmi ügyvivő iroda</p> <p>gazdasági társaság, egyéni vállalkozó, civil szervezet, helyi önkormányzat, köztisztület, költségvetési szerv</p>	<p>pályázat alapján megkötött támogatási szerződés vagy kiadott támogatói okirat útján</p> <p>egyéni döntés alapján a kedvezményezett részére támogatási szerződés útján, előirányzat-átcsoportosítás alapján</p> <p>visszterhes polgári jogi szerződés alapján</p>	<p>előleg biztosítható</p> <p>egyösszegű kifizetéssel, részletekben történő kifizetéssel - időarányosan vagy teljesítésarányosan</p>	-	<p>Biztosíték lehet:</p> <p>a) a kedvezményezett valamennyi - jogszabály alapján beszédesi megbízással megterhelhető - fizetési számlájára vonatkozó, a támogató javára szóló beszédesi megbízás benyújtására vonatkozó felhatalmazó nyilatkozata,</p> <p>b) zálogjog,</p> <p>c) garancia,</p> <p>d) kezesség,</p> <p>e) óvadék,</p> <p>f) a közötti közlekedési igazgatási feladatokról, a közötti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Kom. rendelet 84. § (6) bekezdés a) pontja szerinti törskönyvi bejegyzés.</p>	-	igénybe vehető	-	

1. A Rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat 22. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

2. A Rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat 28. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

28.	349562	Nagyvállalati beruházási támogatások	<p>Az előirányzat célja a nagyvállalatok minimum 100 millió forint elszámolható összköltségű a) induló vagy új gazdasági tevékenység végzésére irányuló induló beruházásainak, b) az a) ponthoz kapcsolódó energiahatékonysági beruházásainak, c) az a) ponthoz kapcsolódó megújuló energia használatát célzó beruházásainak támogatása. Az előirányzat tartalmazza a kezelésével és működtetésével járó költségeket is.</p> <p>1. Magyarországon legalább 250 főt foglalkoztató (a foglalkoztatási adatok meghatározásánál a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összefüggésben belőle nyilvántartásról szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet 1. mellékletében rögzített módszertan szerint a kapcsolt- és partnervállalkozások adatait, továbbá kizárólag a támogatást igénylő esetében a kölcsönzött munkaerőnek a támogatási kérelem benyújtását megelőző 12 havi átlagállományát is figyelembe kell venni) nagyvállalatok, amelyek fejlesztendő tevékenysége a Központi Statisztikai Hivatal által a feldolgozóipari ágak (TEAOR 10-33) körébe sorolt ágazatok valamelyikébe esik, amennyiben:</p> <p>a) a támogatást igénylő vagy kapcsolt vállalkozása Magyarországon rendelkezik saját tulajdonú székhellyel, telephellyel vagy fiókteleppel.</p> <p>b) a támogatást igénylő vagy kapcsolt vállalkozása rendelkezik legalább három lezárt (beszámolóval aláírt) teljes (365 napot jelentő) üzleti évvel, melybe az előtársaságként való működés időszak nem számít bele,</p> <p>c) a támogatást igénylőnek vagy kapcsolt vállalkozásának a támogatási igény benyújtását megelőző jóváhagyott (közgyűlés, taggyűlés, illetve a tulajdonosok által jóváhagyott), legutolsó lezárt, teljes üzleti év éves beszámoló szerinti árbevétele meghaladja a projekt elszámolható összköltségét,</p> <p>d) a támogatást igénylőnek vagy kapcsolt vállalkozásának a támogatási igény benyújtását megelőző jóváhagyott (közgyűlés, taggyűlés, illetve a tulajdonosok által jóváhagyott), legutolsó lezárt, teljes üzleti év éves beszámoló szerinti mérlegfőösszege meghaladja a projekt elszámolható összköltségét,</p> <p>e) a beruházás a támogatást igénylőnél az átlagos éves nettó árbevétel növekedését eredményezi a beruházás megkezdését megelőző üzleti év éves nettó árbevételéhez képest,</p> <p>f) munkahelyteremtési célú beruházás esetén a támogatást igénylő vállalja, hogy a beruházásban érintett székelyhely, telephelyén, fióktelepén vagy kapcsolt vállalkozásánál új munkahelyet létesít legkésőbb a projekt fizikai befejezését követő 60 napon belül, azzal, hogy az újonnan felvételre kerülő munkavállaló nem lehet a támogatási kérelem benyújtását megelőző 12 hónapban a támogatást igénylőnél kölcsönzött munkaerőként dolgozó munkavállaló és az újonnan felvételre kerülő munkavállaló legutolsó bejelentett munkahelye nem lehet a támogatást igénylő kapcsolódó vállalkozásának, partnervállalkozásának vagy a támogatást igénylő természetes személy többségi tulajdonosa közeli hozzátartozójának többségi tulajdonában álló vállalkozásának a megvalósítás helyszínre szerinti megyében működő telephelye. Az újonnan létesített munkahelyek száma csak azon munkavállalók számának beleszámításával a támogatást igénylő a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény szerinti munkaviszonyt létesít,</p> <p>g) a támogatást igénylő vállalja, hogy a beruházást a támogatási szerződésben vállalt feltételek mellett az érintett régióban legalább a projekt befejezését követő 5 évig fenntartja,</p> <p>h) munkahelyteremtési célú beruházás esetén a támogatást igénylő - illetve amennyiben az f) pontban foglaltak teljesítésénél a kapcsolt vállalkozásánál létrehozott munkahelyek is figyelembe vételre kerülnek, úgy a kapcsolt vállalkozás is - vállalja, hogy a támogatási kérelem benyújtását megelőző 12 hónapban meglévő vagy ha az magasabb, a támogatást igénylő más támogatási szerződésben rögzített létszámállásban szereplő foglalkoztatottak átlagos statisztikai állományi létszámát és ennek a beruházás során létrejött tényleges növekményét, illetve a kölcsönzött munkaerőnek a támogatási kérelem benyújtását megelőző 12 havi átlagállományát a kötelező üzemeltetési időszak alatt fenntartja,</p> <p>i) a támogatást igénylő az elszámolható költségek legalább 25%-át saját forrásból biztosítja és a teljes beruházás megvalósításához szükséges költségek forrását a támogatás számára bemutatja,</p> <p>j) támogatás ösztönző hatásokkal bír.</p> <p>2. Nem nyújtható támogatás, ha a támogatási igény:</p> <p>a) olyan beruházás megvalósításához kapcsolódik, amelyekhez a támogatást igénylő jogosult a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatás igénylésére,</p> <p>b) vállalkozásban történő részesedés szerzésére irányul,</p> <p>c) benyújtójának lejárt esedékességi, 60 napot meghaladó nyilvántartott adó- vagy egyéb köztartozása van, kivéve, ha a tartozás szerinti illetékes hatóság számára fizetési halasztást vagy részletfizetést engedélyezett,</p> <p>d) a benyújtója esetében a közigazgatási hatóság határozatával vagy annak bírósági felülvizsgálata esetén a bíróság munkavállalók bejelentés nélküli vagy munkavállalási engedély nélküli foglalkoztatását a támogatási kérelem benyújtását megelőző 2 naptári éven belül jogerősen megállapította vagy annak megállapítására irányuló eljárás a támogatási kérelem benyújtásakor folyamatban van,</p> <p>e) a benyújtójának a kapcsolt vállalkozásaival egybeszámított foglalkoztatotti létszáma eléri a 12 ezer főt,</p> <p>f) kutatási infrastruktúra kiépítéséhez kapcsolódik,</p> <p>g) benyújtója a beruházást, vagy a fejlesztést olyan ingatlanon kívánja megvalósítani, amely a támogatás odaítélésének időpontjában nem per- és igénymentes, kivéve, ha a támogatást kérelmező az igényjogosultja, vagy az igény a beruházás érdekében jött létre, továbbá kivéve, ha az ingatlan a helyi önkormányzat javára bejegyzett vételi jog vagy visszavásárlási jog terhelte, ha azok gyakorolására a helyi önkormányzat csak azzal a feltétellel jogosult, ha a beruházás megkezdésére,</p> <p>h) benyújtója a beruházást vagy a fejlesztést olyan bérelt vagy lízingelt ingatlanon kívánja megvalósítani, amely esetében a bérelti, illetve a lízing szerződés kizárólagos joggal nem biztosítja a támogatással megvalósuló létesítmény üzemeltetésének lehetőségét legalább a kötelező üzemeltetési időszak idejére, vagy a befektető nem vállalja, hogy bérelti, illetve a lízing szerződés lejártá előtt a fenti feltételeknek megfelelő helyszínt rendelkezésre állásig igazolja,</p> <p>i) benyújtója vagy kapcsolt vállalkozása az Európai Bizottság korábbi döntése alapján jogellenes és a közös piaccal összefüggészetlenül támogatásban részesült, és ezért a támogatás visszafizetésére kötelezték és ezen visszafizetési kötelezettségének nem tett eleget,</p> <p>j) benyújtójában a szavazati jogok legalább 25%-át közvetlenül vagy közvetve, egyénileg vagy közösen, egy vagy több állami szerv irányítja, kivéve az alábbi szakágazati kódú fejlesztendő tevékenységek esetén: 10.11. Hísfeldolgozás, - tartósítás, 10.13. Hús-, baromfihús készítmény gyártása, 10.89. M.n.s. egyéb élelmiszer gyártása, 15.11. Bőr, szőrme kikészítése, 16.21. Falcsiszógyártás, 16.22. Parkettgyártás, 16.23. Épületasztalos-ipari termék gyártása, 29.10. Közúti gépjármű gyártása, 29.31. Járművilágosság-, elektronikai készülékek gyártása, 29.32. Közúti jármű alkatrészeinek gyártása.</p> <p>k) a benyújtóval szemben a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összefüggészeteltétlenül nyilvántartásról szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet 1. cikk (4) bekezdés c) pontja szerinti támogatási rendszerből való kizárás hatálya áll fenn.</p>	egyeidi döntés vagy pályázat alapján a kedvezményezett részére támogatási szerződés útján	előleg biztosítható	egyhosszegű kifizetéssel, részletekben történő kifizetéssel - időarányosan vagy teljesítésarányosan		igénybe vehető	„
-----	--------	--------------------------------------	--	---	---------------------	---	--	----------------	---

Biztosíték lehet:

a) a kedvezményezett valamennyi - jogszabály alapján beszedési megbízással megterhelhető - fizetési számlájára vonatkozó, a támogató javára szóló beszedési megbízással benyújtásra vonatkozó felhatalmazó nyilatkozata,

b) bankgarancia,

c) óvadék,

d) biztosítók által vállalt garancia vagy készfizető kezesség.

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai, teljes ülési állásfoglalásai és végzései

Az Alkotmánybíróság 10/2017. (V. 5.) AB határozata a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.Kpk.50.469/2012/9. számú végzése alaptörvény- ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 29. § (4) bekezdés b) pontjával és a 80. § (1) bekezdés d) pontjával kapcsolatos alkotmányos követelmény megállapításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Salamon László* alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.Kpk.50.469/2012/9. számú végzése alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisíti.
2. Az Alkotmánybíróság a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 29. § (4) bekezdés b) pontja „az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül érdemben dönt” szövegrésze és a 80. § (1) bekezdés d) pontja „vagy alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.
3. Az Alkotmánybíróság megállapítja: az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdéséből folyó alkotmányos követelmény, hogy ugyanabban a közigazgatási hatósági eljárásban a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 29. § (4) bekezdés b) pontja szerinti, az eljárás megindulásáról szóló értesítés-mellőzési indokot, és a 80. § (1) bekezdés d) pontja szerinti hirdetményi úton történő közlést ismert ügyfelek esetében együttesen nem lehet alkalmazni.
4. Az Alkotmánybíróság az indítványt egyebekben visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság elrendeli e határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét.

Indokolás

I.

- [1] 1. Az indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése, valamint 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő. Ebben egyrészt az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapítottan a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 29. § (4) bekezdés b) pontja „az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül érdemben dönt” szövegrésze, valamint a 80. § (1) bekezdés d) pontjának „vagy alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik” fordulata alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdéseinek, továbbá a XXIV. cikk (1) bekezdésének, valamint (tartalma szerint) a XXVIII. cikk (7) bekezdésébe foglalt jogorvoslati jogának sérelmére hivatkozással kérték.
- [2] Álláspontjuk szerint a Ket. 29. § (4) bekezdés b) pontja „az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül érdemben dönt” szövegrésze a tisztességes hatósági eljárás sérelmét eredményezi, mivel a rendelkezés folytán az ügyfél – értesítés hiányában – annak megindulásáról nem tud, s így nem vehet részt az eljárásban. Emellett nem érvényesül „a fegyverek egyenlőségének elve” sem, mivel a hatóság csak az egyik fél ténybeli és jogi előadásait, illetve bizonyítékait ismerheti meg, így nem biztosított az elfogulatlan döntés meghozatala. A kifogásolt rendelkezés sérti továbbá a jogorvoslati jogot, mivel pl. a hirdetményi közlés, vagy a másik ügyfél fellebbezése folytán a fellebbezési jog kimerítése lényegében megfosztja az ügyfeleket a jogorvoslati joguktól. Az indítványozók

- a Ket. 29. § (4) bekezdés b) pontja kifogásolt szövegrésze rendelkezése folytán az egyenlő bánásmódhoz való jog sérelmét abban látták, hogy az (hátrányos) megkülönböztetéshez vezet az eljárás megindítását kérelmező és az ellenérdekelte ügyfél között a kérelmező javára, mivel a kérelmező az ügyféli jogait teljes körben gyakorolhatja, szemben az ellenérdekelte ügyféllel (aki az eljárásban nem a kezdetektől vehet részt).
- [3] Az indítványozók okfejtése szerint a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontjának „vagy alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik” szövegrésze az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, a jogbiztonság követelményén belül a normavilágosságot sérti, mivel a rendelkezés nem teszi egyértelművé, hogy ezen fordulat alapján a hirdetményi kézbesítés alkalmazása akkor jogszerű, ha az egyéb kézbesítési mód az adott ügyfél vonatkozásában, az ügyfél tényleges elérhetősége okán, nem pedig rajta kívül álló okból mutatkozik előre eredménytelennek (pl. az eljárás mielőbbi befejezése szempontjából). Egyben kérelmet terjesztettek elő a „megsemmisített jogszabályi rendelkezés alkalmazhatatlanságának visszamenőleges hatállyal történő” kimondására a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.) 172. §-a alapján lefolytatott vezetékjog-megállapítási eljárásokra.
- [4] Továbbá vaglyagos kérelmet terjesztettek elő, melyben – hivatkozva az Abtv. 46. § (1) bekezdésére és a (2) bekezdés c) pontjára – az indítványozók kérték az Alkotmánybíróságot, hogy hívja fel az Országgyűlést a kifogásolt jogszabályi rendelkezések lényeges tartalma hiányosságainak kiküszöbölésére a Ket. olyan értelmű módosításával, amely megtiltja, hogy a hatóság a személyükben és lakcímük szerint ismert ügyfél vonatkozásában eltekintsen az ügyfélnek az eljárás megindulásáról szóló értesítésétől és az eljárásban hozott érdemi döntést a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontjának kifogásolt fordulata alapján hirdetményi úton közölje.
- [5] 2. Az indítványozók ugyanakkor – az Abtv. 27. §-a alapján – a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.Kpk.50.469/2012/9. számú végzése [és (ezzel együtt) a végzés által felülvizsgált Fejér Megyei Kormányhivatal Székesfehérvári Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága VII-S-001/00536-3/2012. számú határozata, valamint a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal MKEH-JF-328/5/2012. számú végzése] alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését is kérték. Érvelésük szerint a támadott jogerős bírósági döntés folytán sérül az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből folyó jogbiztonság követelménye, a XIII. cikk szerinti tulajdonhoz való joguk, a XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljáráshoz való joguk és az Alaptörvény 28. cikke, továbbá a XXVIII. cikk (7) bekezdés szerinti jogorvoslati joguk, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdés szerinti bírósághoz való fordulás joga, egyben az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdése szerinti egyenlő bánásmódhoz való joguk sérelmét is állították.
- [6] Az indítványozók a kifogásolt jogerős bírósági döntés jogbiztonság elvébe ütközését számos érve alapították. Nézetük szerint sérült a jogbiztonság azzal, hogy a hirdetményi kézbesítésre a Ket. kógens és taxatív felsorolást tartalmazó 80. § (4) bekezdése és a 28/A. § (1) bekezdése megsértésével, míg a hirdetményi kézbesítésre a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt jogsértő alkalmazásával került sor, mivel a hatóság (az ingatlan-nyilvántartásban feltüntetett lakcím ellenére) nem egyénileg bírálta el, hogy a postai kézbesítés előre eredménytelennek mutatkozik-e. A jogállamiság részét képező jogbiztonság követelménye sérelmét eredményezte – érvelésük szerint – a kifogásolt hatósági döntés, mivel az olyan hatósági döntés, amely mind az egyértelműen megfogalmazott jogszabálysöveggel, mind az abból levezethető, a jogalkotó feltehető szándékára alapított jogértelmezéssel ellentétes, kiszámíthatatlanná teszi a jogalkalmazást, és ennek folytán a jogalanyok nem lehetnek tisztában a jogi helyzetükkel.
- [7] A tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét látták az indítványozók abban, hogy az elsőfokú eljárás megindításáról nem kaptak értesítést, abban ügyfélként nem vehettek részt, továbbá jogorvoslati jogukat is csak formálisan gyakorolhatták. A fegyverek egyenlőségének elve ezért – álláspontjuk szerint – az egész eljárás során nem érvényesült. Szintén a tisztességes eljárás sérelmét okozta érvelésük szerint, hogy a bíróság végzése [a Pp. 221. § (1) bekezdése alapján a Pp. 222. §-ára figyelemmel] indokolásában nem tért ki arra a két fontos körülményre, hogy a közhitelű ingatlan nyilvántartásból elérhető lakcímadatok rendelkezésre állása mellett, és a Ket.-ben foglalt kézbesítési vélelmekre tekintettel, milyen okból tartotta a postai kézbesítést előre eredménytelennek feltételező és ezen okból hirdetményi kézbesítést elrendelő elsőfokú határozatot törvényesnek; továbbá az indítványozók lakóhelye szerinti önkormányzat hirdetőtábláján történt kifüggesztés elmulasztása milyen indokból felelt meg a Ket. 80. § (4) bekezdésének.
- [8] Az indítványozók a bírósághoz fordulás jogának [az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének] sérelmét abban látták, hogy az ügy érdemében az indítványozók a bírósághoz fordulás jogával nem élhettek, mert – nézetük szerint – a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Knmp.tv.) 3. § (3) bekezdése a jogellenes végzés ellen a jogorvoslat lehetőségét kizárja.

- [9] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való joguk sérelmét arra alapították, hogy a hatóságok nem tettek eleget az Alaptörvényből levezethető azon kötelezettségüknek, hogy a jogszabályi előírások betartásával előterjesztett jogorvoslati kérelmet el kell bírálni.
- [10] Az indítványozók kifejtették továbbá, hogy az egész eljárás alatt sérült az Alaptörvény XV. cikkébe foglalt egyenlő bánásmódhoz való jog is. Ezzel összefüggésben előadták, hogy amennyiben az egyenlő bánásmódhoz való joguk sérelme egyben az alapvető jogaikat is korlátozza, úgy e korlátozás szükségtelen és aránytalan volt.
- [11] A vezetékjog ingatlanukra történő bejegyzése (illetve az ezt lehetővé tevő hatósági döntés) álláspontjuk szerint az Alaptörvény XIII. cikkében rögzített tulajdonhoz való alapvető joguk sérelmét is eredményezte, mivel ad.1. törvényi felhatalmazás hiányában korlátozta a hatóság az indítványozók tulajdonjogát; ad.2. közérdek nem tette szükségessé a vezetékjognak „biztonsági övezet által érintett terület” vonatkozásában való megállapítását; továbbá nem állapítható meg, hogy az E-ON Észak-Dunántúli Áramhálózati Zrt. (a továbbiakban: E-ON) az érintett ingatlant tíz éven át szakadatlan használta, így a Vet. 172. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállása és az elbirtoklás hiányában a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) általános szabályai szerint a vezetékjog alapításáért az indítványozókat kártalanítás illette volna meg. E körben utaltak az indítványozók a 161/B/2006. AB határozatra (ABH 2009, 1915.) (mely a vezetékjog elbirtoklással való megszerzésének alkotmányosságát mondta ki), amely határozat nézetük szerint evidenciaként kezelte, hogy a vezetékjog jogellenes megállapítása is az alkotmányos tulajdonvédelem körébe esik.
- [12] Egyben az Abtv. 27. §-a alapján előterjesztett kérelmükben az Abtv. 46. § (3) bekezdése alapján alkotmányos követelmény megállapítását is kérték, amelynek a közigazgatási hatóság eljárásában megfelelni köteles.
- [13] 3. az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló tényállás szerint a Balatonfüredi Körzeti Földhivatal 34091/2012. számú, 2012. április 13-án kelt határozatával – a Balatonkenese belterületén nyilvántartott (1/2-1/2 arányban az indítványozók tulajdonában álló) ingatlanra, az E-ON javára, „20 kV-os vezeték biztonsági övezete által érintett 95 m² területre az ügyiratban lévő változási vázrajz és területkimutatás szerint” utólagos vezetékjogot jegyzett be. A földhivatali eljárás megindulásáról a hatóság az indítványozókat az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inyvtv.) 27/A. §-ában foglaltak ellenére nem értesítette. Az indítványozók a részükre 2012. május 9-én postai úton kézbesített, a Balatonfüredi Körzeti Földhivatal fenti határozatából értesültek a Fejér Megyei Kormányhivatal Székesfehérvári Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatóság által hozott VII-S-001/00536-3/2012. számú határozatáról, amelyben a fent megjelölt ingatlanra 20 kV-os közcélú légvezetési és földkábeles vezeték hálózatra utólagos vezetékjog fennállását állapította meg [2012. január 30-i keltezéssel, hivatkozva a Vet. 172. § (1) bekezdésében foglaltakra]. Ezzel kapcsolatban az indítványozók kérelmére a hatóság 2012. június 1-jén kelt „tájékoztatás” tárgyú levelet küldött, majd 2012. június 11-én postai úton megküldte a határozatnak az indítványozók tulajdonában álló ingatlant érintő részeit.
- [14] A határozatot a hatóság az eljárás megindulásától számított 8 napon belül hozta meg, ezért az eljárás megindulásáról történt értesítéstől a Ket. 29. § (4) bekezdés d) pontja alapján eltekintett. Ugyanakkor a határozatot hirdetményi úton közzölték a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontja és (3) bekezdése alapján. Mivel az indítványozók álláspontja szerint a hirdetményi kézbesítés feltételei velük szemben nem álltak fenn, az indítványozók 2012. június 25-én fellebbezést terjesztettek elő, amit a Fejér Megyei Kormányhivatal Székesfehérvári Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatóság VII-S-001/00536-29/2012. számú, 2012. július 3-án kelt végzésével, elkészttség okán elutasított. A végzés ellen 2012. július 17-én az indítványozók fellebbezést terjesztettek elő a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalhoz mint másodfokú hatósághoz, amelyben kérték fellebbezésük érdemi elbírálását, ennek keretében az E-ON vezetékjog-megállapítási kérelmének elutasítását. A másodfokú hatóság az MKEH-JF-328/5/2012. számú, 2012. augusztus 22-én kelt végzésével a fellebbezés érdemi vizsgálat nélküli elutasítását helybenhagyta.
- [15] Az indítványozók (2012. szeptember 17-i keltezéssel) bírósági felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő, melyben kérték a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól a közigazgatási végzés hatályon kívül helyezését a Knmp.tv. 3. § (1) és (4) bekezdései alapján, ezzel együtt a másodfokú hatóság új eljárásra utasítását. A Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. február 15-én hozta meg 2.Kpk.50.469/2012/9. számú, az indítványozók felülvizsgálati kérelmét elutasító végzését, amelyben megállapította, hogy a közigazgatási hatóságok eljárásuk során nem sértettek jogszabályt. A bírósági végzés ellen a Knmp.tv. 3. § (3) bekezdése alapján további jogorvoslatnak nem volt helye.
- [16] Az indítványozók előadása szerint mindezek mellett az elsőfokú határozat ellen 2012. június 25-én felügyeleti intézkedés iránti kérelmet is benyújtottak a másodfokú hatósághoz, amelynek azonban a másodfokú hatóság MKEH-JF-328/4/2012. számú, 2012. augusztus 21-én kelt aktusával nem adott helyt, mert – álláspontja szerint – a támadott határozat mindenben megfelelt a jogszabályi követelményeknek. A jogerős másodfokú végzés indokolása

szerint az elsőfokú hatóság Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontjára alapított hirdetményi közlésének az volt az indoka, hogy a kérdéses vezeték, valamint az ezáltal a vezetékjogot megállapító határozat, több mint ezer ingatlant, s így vélhetően még ennél is magasabb számú ingatlantulajdonost érint. Így a kézbesítés beláthatatlan ideig elhúzta volna az eljárást. Az indítványozók megjegyzik, hogy az ingatlan-nyilvántartási eljárásban is fellebbezéssel éltek, amelyet arra hivatkozva utasítottak el, hogy azonos tényállás alapján hozott másik földhivatali határozat másik fellebbező korábban benyújtott fellebbezése alapján már másodfokú elbírálásra, s így ezzel a fellebbezési jog kimerítésre került.

- [17] 4. Az indítványozók utóiratukban (adalékként) tájékoztatták az Alkotmánybíróságot, hogy az alkotmányjogi panaszuk előterjesztését követően véletlenül (az ingatlan tulajdoni lapjának kiváltásakor) szereztek tudomást arról, hogy a tulajdonukban álló másik (budapesti) ingatlanukra az ELMŰ Hálózati Kft. javára, 15 m² nagyságrendű területre nézve vezetékjogot jegyeztek be. Mivel arra vonatkozóan jogorvoslattal nem éltek, alkotmányjogi panasz előterjesztésére nem jogosultak. Az indítványozók utóiratukban hivatkoztak továbbá az ombudsmannak a Vet. 172. §-ára alapított vezetékjog megállapítási ügyekben készült vizsgálataira, melynek eredményéről AJB 5747/2010. számon jelentést (alapjelentés) készített, majd ezt követően utóvizsgálatot végzett, amelyet AJB 5547/2012. szám alatti (utóvizsgálati) jelentésében összegzett.

II.

- [18] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:
- „B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”
- „XIII. cikk (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.
- (2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.”
- „XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.
- (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”
- „XXIV. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”
- „XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.
- [...]
- (7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”
- [19] 2. A Ket. indítvánnyal kifogásolt rendelkezései:
- „29. § (1) A hatósági eljárás az ügyfél kérelmére vagy hivatalból indul meg.
- [...]
- (3) Ha törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik, az eljárás megindításáról
- a) a hivatalból indult eljárásban az ismert ügyfelet az első eljárási cselekmény elvégzésétől,
- b) a kérelemre indult eljárásban – az eljárás megindítására irányuló kérelmet benyújtó ügyfelet kivéve – az ismert ügyfelet a kérelem beérkezésétől számított nyolc napon belül értesíteni kell.
- (3a) A hatóság mellőzheti az eljárás megindításáról szóló értesítést azon eljárásokban, amelyekben a kérelmezett jog gyakorlásáról is rendelkező 71/A. § szerinti függő hatályú döntés meghozatalának van helye.
- (4) Az értesítés csak akkor mellőzhető, ha
- a) az veszélyeztetné az eljárás eredményességét,
- b) az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül érdemben dönt, vagy a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, vagy az eljárást megszünteti,
- [...]
- d) azt honvédelmi, nemzetbiztonsági, közbiztonsági okból jogszabály kizárja.”
- „80. § (1) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, hirdetményi úton történő közlésnek van helye, feltéve, hogy

- a) az ügyfél lakcíme, illetve székhelye ismeretlen, vagy a postai küldemény azzal a megjegyzéssel érkezik vissza, hogy a címzett ismeretlen helyre költözött, és a személyiadat- és lakcímnnyilvántartást vezető hatóság vagy más állami szerv megkeresése nem járt eredménnyel,
- b) a jogutód nem ismert,
- c) az ügyfél nem jelöl meg kézbesítési meghatalmazottat, vagy
- d) a hirdetményi kézbesítésen kívül igénybe vehető egyéb közlési módok alkalmazása elháríthatatlan akadályba ütközik, vagy alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik.”

[20] 3. A Vet. indítvánnyal érintett rendelkezései:

„172. § (1) A hálózati engedélyes a kérelem benyújtását megelőzően legalább tíz évvel korábban idegen ingatlanon megépült és üzembe helyezett közcélú átviteli és elosztó vezeték, tartószerkezet és azon elhelyezett átalakító- és kapcsolóberendezés tekintetében, amennyiben azok elhelyezésére vonatkozó vezetékjog alapítása nem történt meg, vagy a vezetékjogi engedély nem lelhető fel, illetve a vezetékjog az ingatlan-nyilvántartásba nem került bejegyzésre, a 116. § szerinti Hatóságtól e törvény hatálybalépésétől számított öt éven belül kérheti a vezetékjog megállapítását, vagy a vezetékjog bejegyzésére alkalmas határozat kiadását. A vezetékjog fennállását és keletkezésének időpontját a határozatban kell megállapítani. A vezetékjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésére a 116. § szerinti Hatóság jogerős határozata alapján kerülhet sor.

(2) A Hatóság a jogerős határozattal megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a vezetékjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése iránt. Amennyiben a vezetékjog nem az egész földrészletet érinti, akkor a határozathoz mellékelni kell az ingatlan érintett részét ábrázoló, az ingatlanügyi hatóság által záradékolt vázrajzot is.

(3) A vezetékjog megállapítása, illetve annak utólagos bejegyzése az ingatlannal kapcsolatban többlet jogokat és kötelezettségeket nem keletkeztethet, így nem teremt jogalapot kártalanítási igény érvényesítésére sem.”

III.

- [21] 1. Az Alkotmánybíróság tanácsa az Abtv.-ben és az Ügyrendjében foglaltak alapján az Abtv. 26. § (1) és 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszokat 2014. február 3. napján befogadta, miután megállapította, hogy azok az Abtv.-ben foglalt formai és tartalmi követelményeket kielégítik.
- [22] A testület szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetett fel az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz a tekintetben, hogy a Ket. 29. § (4) bekezdésének b) pontja „az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül érdemben dönt” szövegrésze, továbbá a 80. § (1) bekezdésének d) pontja „vagy alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik” szövegrésze sérti-e a tisztességes eljáráshoz való jogot, a tényleges, hatékony jogorvoslathoz való jogot, valamint a tulajdonhoz való jogot. Emellett az Abtv. 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét is felvetette, figyelemmel arra, hogy az iratokból kitűnően sem az építésügyi hatósági eljárásban, sem az ingatlan-nyilvántartási hatósági eljárásban nem értesítették az eljárás megindulásáról a panaszosokat, mely alapján szintén felmerül a tisztességes eljáráshoz való jog, a tényleges, hatékony jogorvoslathoz való jog, valamint a tulajdonhoz való jog sérelme.
- [23] 2. Az indítványozók az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panasz iránti kérelmükben mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapítását is kezdeményezték. Ennek keretében a Ket. olyan értelmű módosítására kérték felhívni az Országgyűlést, amely megtiltja, hogy a hatóság a személyükben és lakcímük szerint ismert ügyfél vonatkozásában eltekintsen az ügyfélnek az eljárás megindulásáról szóló értesítésétől és az eljárásban hozott érdemi döntést a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontja kifogásolt fordulata alapján hirdetményi úton közölje.
- [24] Az Abtv. 71. § (2) bekezdése alapján 2012. január 1-jei hatállyal megszűnt az eljárás az Alkotmánybíróság előtt a mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megszüntetése iránt kezdeményezett ügyekben, ha azt nem az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontjában meghatározott indítványozó (Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede vagy az alapvető jogok biztosa) terjesztette elő. Az Abtv. 46. §-ában szabályozott mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapításának indítványozására a panaszosnak nincs alanyi joga, erre az Alkotmánybíróság egyéb hatáskörei gyakorlása során – ex officio – van mód, ha nemzetközi szerződésből eredő jogalkotói feladat elmulasztása valósul meg, vagy kifejezett jogszabályi felhatalmazásból eredő jogalkotói feladat ellenére nem került sor a jogszabály megalkotására, vagy a jogi szabályozás Alaptörvényből levezethető lényeges tartalma hiányos. Ezért az Alkotmánybíróság az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panaszt ebben a részében – az Abtv. 64. §-a alapján – visszautasította.

- [25] 3. Az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasz kérelmet tartalmazott továbbá a közigazgatási hatóság eljárására vonatkozó alkotmányos követelmény megállapítására.
- [26] Az Alkotmánybíróság az alkotmányos követelmény megállapítását kérő indítványi elemhez kapcsolódóan hangsúlyozza, hogy irányadó gyakorlatának megfelelően az alkotmányos követelmény megállapítására – az indítványozó jogosultságának hiánya miatt – nincs alanyi jogosultsága, ezért az az Alkotmánybíróságnál nem terjeszthető elő. Az Abtv. 46. § (3) bekezdése ugyanis alkotmányos követelmény megállapítására ex officio teremt lehetőséget. Ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt ebben a részében szintén az Abtv. 64. §-a alapján utasította vissza.
- [27] 4. Az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasz a bírói döntés folytán az Alaptörvény XV. cikkébe foglalt egyenlő bánásmódhoz való jog sérelmét is állította, amely azonban nem tartalmaz értékelhető indokolást arra nézve, hogy a bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény kifogásolt rendelkezésével. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az indítvány ebben a részében nem felel meg a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt kötelező feltételeinek, ezért ebben a részében azt – az Abtv. 64. § d) pontja alapján – visszautasította.
- [28] 5. Mind az Abtv. 26. § (1) bekezdésére, mind a 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasz sérülni vélte az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogbiztonságból folyó normavilágosság követelményét. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatályba lépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, mely szerint a jogbiztonság önmagában nem alapjog, így a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén [lásd pl. 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]–[17]; 3323/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]] – lehet alapítani. Mivel a panaszosok sérelmei nem tartoznak a fentiek szerint megjelöltek körébe, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem volt helye a támadott jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenessége vizsgálatának, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszokat ebben a részükben is az Abtv. 64. § d) pontja alapján utasította vissza.

IV.

- [29] Az alkotmányjogi panaszok részben megalapozottak.
- [30] Az Alkotmánybíróság elsőként röviden áttekintette a Vet. vezetékgogra vonatkozó, az alkotmányjogi panaszokkal érintett ügyben, az alkotmányjogi panaszok alapjául szolgáló [az adott ügyben az elsőfokú közigazgatási hatóság határozatának meghozatalakor (2012. január 30.) hatályban volt] rendelkezéseit.
- [31] 1. Az Alkotmánybíróság a 161/B/2006. AB határozatában (AHB 2009, 1915.) – többek között – a Vet. 128. § (1) bekezdés negyedik és ötödik mondata, a 172. § (3) bekezdése és a 173. § (3) bekezdése alkotmányossági vizsgálata kapcsán foglalkozott a Vet. vezetékgog és használati jog alapításának szabályaival, illetve a vezetékgog tartalmával.
- [32] Az Alkotmánybíróság ebben megállapította: „[a] Ptk. a használati jogokról szóló XIII. fejezetében, a telki szolgalmakat követően tartalmazza a használati jog alapításának szabályát. A telki szolgalmak létesítésére a Ptk. 168. § (1) bekezdése szerint az ingatlan haszonélvezetének alapítására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Ez utóbbi alapulhat szerződésen, de keletkezhet jogszabálnál, bírósági vagy hatósági rendelkezésnél fogva is; bármelyik esetről legyen is szó, a haszonélvezeti jogot az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyezni [Ptk. 158. § (1) és (2) bekezdései]. A Ptk. 171. § (1) bekezdése alapján ingatlanra közérdekből a külön jogszabályban feljogosított szervek javára – államigazgatási szerv határozatával – szolgalmat vagy más használati jogot lehet alapítani, amiért kártalanítás jár, és – a Ptk. fenti rendelkezésének megfelelően – az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyezni. Mind a használati jog, mind a vezetékgog alapításának lehetősége ezen a rendelkezésen alapul. A Ptk. 166. § (2) bekezdése példalózó felsorolást ad a telki szolgalmalapításának céljaira vonatkozóan, ezek között sorolja fel – többek között – a vezetékoszlopok elhelyezését is” (ABH 2009, 1919–1920.).
- [33] A Vet. mint külön jogszabály 121. § (1) bekezdése alapján idegen ingatlanon közcélú hálózat létesítésére (előmunkálati jog, használati jog, valamint) vezetékgog állapítható meg. A vezetékgog szabályait a Vet. 123–126. §-ai tartalmazzák. A Vet. 123. §-a alapján a vezetékgog nem más mint közérdekű használati jog alapításának a célja, hogy a hálózati engedélyes idegen ingatlanon közcélú hálózatot helyezzen el, és azt közérdekből üzemeltesse. A vezetékgog tartalmát a Vet. 124. §-a rögzíti. Eszerint a hálózati engedélyes a vezetékgog alapján az idegen ingatlanon egyrészt föld alatti és feletti vezetékot építhet [124. § (1) bekezdés a) pont], ahhoz tartozó távközlési összeköttetést helyezhet el; továbbá tartószerkezetet és azon elhelyezett átalakító- és kapcsolóberendezést helyezhet el [124. § (1) bekezdés b) pont]; a nem tartószerkezetten elhelyezett elosztóberendezést, külön

- jogszabályban meghatározott átalakító- és kapcsolóberendezést helyezhet el [124. § (1) bekezdés c) pont]; és az építés során a biztonsági övezetet sértő növényzetet eltávolíthatja [124. § (1) bekezdés d) pont]. A hálózati engedélyes a vezetékjog (vagy a jogerős üzemeltetési jog) alapján az építmények üzemeltetésére, karbantartására, kijavítására, átalakítására és felújítására válik jogosulttá. Emellett a közcélú hálózat, termelői vezeték, magánvezeték vagy közvetlen vezeték mentén lévő, a biztonsági övezetet sértő növényzetet eltávolíthatja, valamint ezen tevékenységek végzése céljából jogosulttá válik belépni a vezetékjoggal érintett ingatlanra.
- [34] A Vet. 116. § (1) bekezdése szerint a villamosmű, termelői vezeték, magánvezeték és a közvetlen vezeték építéséhez, üzemeltetéséhez, használatbavételéhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez az építésügyi hatóság (a továbbiakban: Hatóság) mint sajátos építményfajtát engedélyező építésügyi hatóság Vet.-ben előírt engedélyre van szüksége.
- [35] A [Vet. 123. § (3) bekezdése értelmében a] Hatóság vezetékjogot akkor engedélyezhet a közcélú hálózat idegen ingatlanon történő elhelyezésére a hálózati engedélyes javára, ha az a közcélú hálózat szükséges fejlesztése érdekében indokolt, és az ingatlan használatát lényegesen nem akadályozza.
- [36] A vezetékjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséről a Vet. 125. § (1) bekezdése rendelkezik, mely értelmében a vezetékjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése iránt a(z építésügyi) Hatóság jogerős határozatának az ingatlanügyi hatóság részére történő megküldésével intézkedik. Amennyiben a vezetékjog nem érinti az egész földterületet, akkor a határozattal együtt meg kell küldeni az ingatlan érintett részét ábrázoló, az ingatlanügyi hatóság által záradékolt vázrajzot is. A Vet. 125. § (1) bekezdés harmadik mondata ugyanakkor lehetővé teszi a Hatóság jogerős határozata alapján a vezetékjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése előtt történő gyakorlását.
- [37] 2. A Vet. 172. §-a alapján lehetőség van arra, hogy a hálózati engedélyes a vezetékjog bejegyzését utólag kezdeményezze. Ezt [lásd: (1) bekezdés] a törvény hatálybalépésétől számított öt éven belül kérheti a kérelme benyújtását megelőzően, legalább tíz évvel korábban idegen ingatlanon létesült létesítmények (ügymint: megépült és üzembe helyezett közcélú átviteli és elosztó vezeték, tartószerkezet és azon elhelyezett átalakító- és kapcsoló berendezések) tekintetében, amennyiben azok elhelyezésére vonatkozó vezetékjog alapítása nem történt meg (1); vagy a vezetékjogi engedély nem lehetséges (2); illetve a vezetékjog az ingatlan-nyilvántartásba nem került bejegyzésre. Ez esetben a hálózati engedélyes a Hatóságtól öt éven belül kérheti a vezetékjog megállapítását, vagy a vezetékjog bejegyzésére alkalmas határozat kiadását.
- [38] 3. A vezetékjog utólagos, ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésére a Vet. 172. § (2) bekezdése értelmében az (építésügyi) Hatóság [első fokon a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága (a továbbiakban: MMBH), másodfokon a Magyar Kereskedelmi és Engedélyezési Hivatal (a továbbiakban: MKEH) az illetékes] jogerős határozata alapján kerül sor (a jogerős határozat Hatóság általi megküldésével). (Amennyiben a vezetékjog nem érinti az egész földterületet, úgy a határozathoz mellékelni kell az ingatlan érintett részét ábrázoló, az ingatlanügyi hatóság által záradékolt vázrajzot is).
- [39] A villamosenergia-ipari építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 382/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 37. § (1) bekezdés f) pontja értelmében egyszerűsített eljárás folytatható le a Vet. 172. §-a szerinti, vezetékjog fennállását megállapító ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésre alkalmas határozat kiadására. Eszerint a határozat kiadását megelőzően nem kell az előkészítő eljárást lefolytatni, tehát pl. helyszíni szemlélet tartani, valamint nem kell a közművek, kezelők, üzemeltetők, illetve az ügyfelek nyilatkozatait megkérni és a kérelemhez csatolni. A határozat kiadása érdekében a Korm. rendelet 2. mellékletének megfelelő kérelmet kell benyújtani az MMBH-hoz, amelyhez csatolni kell a Korm. rendelet 3. számú mellékletének 6. pontjában meghatározott műszaki dokumentációt. A Korm. rendelet. 37. § (3) bekezdése rögzíti továbbá, hogy amennyiben az egyszerűsített engedélyezési eljárás során a szakhatóság az előírt határidőn belül nem ad ki állásfoglalást, és ellenérdekű ügyfél az elsőfokú eljárásban nem vesz részt, a hozzájárulását megadottnak kell tekinteni.
- [40] 4. Mint arra a 161/B/2006. AB határozat (ABH 2009, 1915.) is rámutatott, „[a]z Inyvtv. 3. §-a rögzíti a bejegyzés elvét, amely azt jelenti, hogy egyes – a törvényben felsorolt – jogok az ingatlan-nyilvántartásban a tulajdoni lapra történő bejegyzéssel keletkeznek, azaz a bejegyzés hoz létre, létesít egyes jogokat, ezek az úgynevezett konstitutív hatályú bejegyzések. Ilyen jogok például az átruházáson alapuló tulajdonjog, a szerződésen alapuló vagyongazdálkodási jog, földhasználati jog, haszonélvezeti jog és a használat joga, a telki szolgalmi jog, a jelzálogjog (önálló zálogjog) [Inyvtv. 3. § (2) bekezdés]. Abban az esetben, ha ugyanezek a jogok nem átruházáson, szerződésen alapulnak, hanem például törvény alapján keletkeznek az adott jog, akkor bejegyzés nélkül is létrejönnek, azaz az ingatlan-nyilvántartás csupán megállapítja azok létezését (nem a bejegyzés létesíti azokat), ilyen esetben a bejegyzés deklaratív hatályú.

Ide tartozik a vezetékjog és a használati jog bejegyzése is, hiszen a vezetékjogot a jogerős hatósági határozat hozza létre, a használati jog pedig megállapodás alapján kiadott hatósági határozaton alapul. A megállapodáson alapuló használati jog bejegyzésének kéسدelme nem érinti a jog gyakorlását, hiszen a használati jog gyakorlására az ingatlantulajdonos tudtával, a vele kötött megállapodás alapján kerülhet csak sor. A vezetékjog esetében a joggyakorlás alapja a jogerős hatósági határozat, a hatósági határozaton alapuló használati joghoz hasonlóan. A határozaton alapuló vezetékjog és a használati jog – a jog gyakorlásának megkezdése utáni – bejegyzése az adott esetben nem releváns, hiszen az nem konstitutív, hanem deklaratív aktus. Az Inyvt. 3. § (4) bekezdése pedig kimondja azt is, hogy egyes jogilag jelentős tények, illetőleg hatósági határozat vagy jogszabály erejénél fogva keletkező jogok bejegyzésének elmaradása – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a hozzájuk fűződő joghatást nem érinti” (ABH 2009, 1920.).

- [41] A fentiek alapján a földhivatal az MMBH-tól érkezett, de az engedélyes jogosultságát tartalmazó jogerős határozat alapján (bejegyzési kérelem) az egyes ingatlanokra vonatkozó vezetékjogot mint az Inyvt. szerint bejegyezhető jogot az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzi, miután meggyőződött a kérelem Inyvt.-nek való megfeleléséről. A vezetékjog bejegyzésére vonatkozó kérelemnek helyt adó döntésével a határozat tartalmának megfelelő változást bejegyzi a tulajdoni lapra és átvezeti az ingatlan-nyilvántartási térképen. A kérelemnek helyt adó határozat a tulajdoni lap másolatával is közölhető [egyszerűsített határozat Inyvt. 49. § (3) bekezdés]. Az ingatlanügyi hatóság, amennyiben döntését nem az Inyvt. szerinti tulajdoni lap másolatával közli az ügyféllel, hanem a közlésnek alakszerű döntéssel tesz eleget, akkor annak a Ket. [72. § (1) bekezdése] szabályszerűségének kell megfelelni.
- [42] A Ket. 78. § (4) bekezdése szerint a hatóság a döntését a 28/A. § (1) bekezdésében meghatározott módon közölheti, ugyanakkor az Inyvt. szerint a jogok bejegyzéséről szóló határozatot – a változás tulajdoni lapon történő átvezetése után – kézbesíteni kell az ingatlan tulajdonosának. A kézbesítés alatt a hivatalos iratnak a címzetthez való megküldését értjük. Ennek egyik általános módja a postai úton történő kézbesítés, szabályait a postáról szóló 2003. évi C1. törvény (a továbbiakban: posta törvény) és annak végrehajtásáról szóló kormányrendelet tartalmazza. A posta törvény 3. §-ának 10. pontja határozza meg a hivatalos irat fogalmát.

V.

- [43] 1. Az indítványozók az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján benyújtott alkotmányjogi panaszukban a bírósági ügyükben alkalmazott Ket. 29. § (4) bekezdés b) pontja „az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül érdemben dönt” szövegrésze, valamint a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontja „vagy alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik” szövegrésze alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény több rendelkezésébe ütközése folytán állították.
- [44] Az Alkotmánybíróság jelen eljárásában mind a konkrét normakontrollra, mind a bírói döntés alaptörvény-ellenességére vonatkozó vizsgálatát a Ket. kifogásolt rendelkezéseinek az elsőfokú hatósági határozat meghozatalakor (2012. január 30.) hatályban volt rendelkezései tekintetében végezte el.
- [45] 1.1. A Ket. 29. §-a a hatósági eljárás megindítását szabályozza, mely értelmében a hatósági eljárás kétféle módon: az ügyfél kérelmére, vagy hivatalból indulhat. A Ket. 29. § (1)–(2) bekezdései a kérelemre, továbbá a hivatalból induló eljárások megindításáról mint a közigazgatási hatósági eljárás megindításának két alapvetően különböző fajtájáról rendelkezik. Az ezek közötti lényeges különbség, hogy míg a kérelemre induló eljárásokban az ügyfél az ügy ura, addig a hivatalból induló eljárásokban a szabályozás célja, hogy a hatóságnak minden törvényes eszköze meglegyen a közérdek maradéktalan érvényesítésére. A Ket. 29. § (3)–(5) bekezdései a hatósági eljárás megindításáról való értesítés szabályait rögzítik, melynek lényege (szemben az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény korábbi rendelkezéseivel), hogy az ismert ügyfelet az eljárás megindításáról értesíteni kell, azaz, főszabályként általános értesítési kötelezettséget ír elő, mind a kérelemre, mind a hivatalból induló eljárásokban a hatóság számára. A Ket. 29. § (3) bekezdése rendelkezik az értesítés határidejéről is, eszerint a hivatalból induló eljárásban ezt az első eljárási cselekménytől, míg a kérelemre induló eljárásban a kérelem beérkezésétől számított nyolc napon belül kell megtenni. Ugyanakkor a nyolc napos határidőnek a hatósági eljárás során kiemelkedő jelentősége van, mivel a hatóságnak a kérelemre induló eljárásokban ennyi ideje van a kérelem megvizsgálására és a kérelemhez kapcsolódó első eljárási cselekmény meghozatalára [így pl.: a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítására (Ket. 30. §), a kérelem érdemi elbírálása esetén az eljárás megindításáról szóló értesítésre [Ket. 29. § (3) bekezdés] vagy a kérelem nyolc napon belüli eldöntésére [Ket. 29. § (4) bekezdés b) pont]].
- [46] A közérdek érvényesítése és más jogalanyok jogos védelme céljából a hatósági eljárás megindításáról való értesítés alóli kivétel szabályokat rögzít a Ket. 29. § (4) bekezdése, mely szerint az értesítés mellőzhető, ha az veszélyeztetné

- az eljárás eredményét [a] pont]; az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül érdemben dönt, vagy a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, vagy az eljárást megszünteti [b] pont].
- [47] 1.2. A Ket. 80. § (1) bekezdés a)–d) pontjai a fenti értesítési kötelezettség speciális kézbesítési eseteit tartalmazzák. Eszerint jogszabály eltérő rendelkezése kivételével hirdetményi úton történő közlésnek van helye, amennyiben: az ügyfél lakcíme, illetve székhelye ismeretlen, vagy a postai küldemény azzal a megjegyzéssel érkezik vissza, hogy a címzett ismeretlen helyre költözött, és a személyiadat- és lakcímnnyilvántartást vezető hatóság vagy más állami szerv megkeresése nem járt eredménnyel [a] pont]; vagy a jogutód nem ismert [b] pont]; az ügyfél nem jelöl meg kézbesítési meghatalmazottat [c] pont]; vagy amennyiben a hirdetményi kézbesítésen kívül igénybe vehető egyéb közlési módok alkalmazása elháríthatatlan akadályba ütközik, vagy alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik [d] pont].
- [48] Az indítványozók által alaptörvény-ellenesnek vélt Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontjának „vagy alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik” szövegrésze tehát e speciális értesítési kötelezettség egyik esetkörüire tartalmaz rendelkezéseket. A Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontjának „vagy alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik” fordulata [hasonlóan az (1) bekezdés b)–d) pontjaiban felsorolt esetkörökhöz] jellemzője, hogy alkalmazásának nem feltétele, hogy az ügyfél lakcíme, illetve székhelye ismeretlen legyen, hanem elegendőnek tartja azt, hogy a jogalkalmazó úgy látja, a kézbesítés hagyományos formájával az ügyfél nem, vagy csupán igen nehezen érhető el.
- [49] 2. Az Alkotmánybíróságnak az indítványozóknak az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasza alapján azt kellett vizsgálnia, hogy a Ket. 29. § (4) bekezdés b) pontjának „az eljárás megindítása után nyolc napon belül dönt” szövegrésze azzal, hogy lehetővé teszi az eljárás megindulásáról szóló értesítés mellőzését, valamint a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontjának vagy (a hirdetményi kézbesítésen kívüli igénybe vehető egyéb közlési módok) „alkalmazása előre eredménytelennek mutatkozik” fordulata egyéb kézbesítési mód mellőzésével teszi lehetővé a hirdetményi kézbesítést, sérti-e a panaszosok Alaptörvény XXIV. cikkében megfogalmazott tisztességes hatósági eljáráshoz való jogát, illetve ezen belül is különösen a fegyverek egyenlőségének elvét.
- [50] 2.1. Az Alkotmánybíróság már többször foglalkozott a kézbesítési szabályok alkotmányosságával. Legutóbb a 35/2015. (XII. 16.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh2.), a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 2012. március 1. és 2014. június 30. között hatályban volt 118. § (8) bekezdése szerinti, egyedüli vagy többségi befolyással rendelkező tag, valamint a vezető tisztségviselő eltávolításáról hozott végzés kizárólag Cégek Közöny útján történő közlésének alkotmányossági vizsgálata kapcsán tekintette át a tisztességes eljáráshoz való joggal kapcsolatos, releváns gyakorlatát. Utalt a 17/2015. (VI. 5.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh1.) foglaltakra, mely szintén vizsgálta a kézbesítés(i) vélelem) alkotmányosságát a tisztességes hatósági eljáráshoz való joggal [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése] összefüggésben. (Az Alkotmánybíróság ezen eljárása során annak a rendelkezésnek az alkotmányosságát vizsgálta, mely szerint a földbizottság állásfoglalását a jegyző a hivatal hirdető tábláján 5 napra kifüggeszti, valamint a kifogás előterjesztésére jogosultaknak 5 napos (jogvesztő) határidőn belül van lehetőségük kifogás előterjesztésére.) Az Abh1. – utalva az Alkotmánybíróság 3/2014. (I. 21.) AB határozatában foglaltakra (Indokolás [61]) – megállapította: a tisztességes eljáráshoz való jog részét képező részjogosultságok – jelen esetben a kifogás benyújtásának időbeli – korlátozására az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésébe foglalt, szigorú követelményeket támogató szükségességi-arányossági teszt alkalmazásával van lehetőség. „A szükségességi-arányossági teszt alapján az Alaptörvényben biztosított tisztességes eljáráshoz való jog részét képező eljárási szabályokban foglalt időbeli korlátozás akkor felel meg az Alaptörvénynek, ha másik alapvető jog vagy szabadság védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el, tehát a korlátozás feltétlenül (vagyis elkerülhetetlenül) szükséges valamely alapvető jog érvényesülése vagy alkotmányos érték védelme érdekében. A jogkorlátozás alkotmányosságához ezen túlmenően szükséges az is, hogy megfeleljen az arányosság követelményeinek: az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjog-sérelem súlya megfelelő arányban legyenek egymással. A jogalkotó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni, és a korlátozásnak nem szabad érintenie az alapjog lényeges tartalmát” (Indokolás [103]).
- [51] Az Abh1. hangsúlyozta továbbá, hogy: „[a]z Alkotmánybíróság álláspontja szerint a törvényhozó nagy szabadságot élvez az egyes közigazgatási eljárási határidőkre vonatkozó, a döntésekről és más jelentős eljárási cselekményekről való értesítés és azok közlési szabályainak kialakítására. Különösen nagy ez a szabadság a nem az Alaptörvényből fakadó jogorvoslati eljárásra vonatkozó szabályok esetén. A jogorvoslati lehetőség igénybevételének határideje a közlés módjára és a benyújtás feltételeire irányadó rendelkezésekkel együtt nem lehet annyira bizonytalan, hogy az igénybevételére jogosultakat ténylegesen megfossza attól, hogy éljenek ezzel a jogukkal, ez ugyanis ellentétes az Alaptörvény XXIV. cikke (1) bekezdésében megfogalmazott tisztességes eljárás és ésszerű határidő

követelményével" (Indokolás [108]). Az Abh1. elvi éllel mutatott rá, hogy alapjogot sértő, ha a jogalkotó alkotmányos indok nélkül az ismert érdekelttől megköveteli, hogy maguk kövessék a közigazgatási szereplők, különösen a hatóságok cselekményeit. Az alapjog alkotmányos indok nélküli (szükségtelen) korlátozása, ha ezen érdekelttek tekintetében a személyes tájékoztatás nem érvényesül, s ezáltal az érintettek jogainak gyakorlása, a jognyilatkozataik megtételére nyitva álló határidő teljesítése jelentősen (aránytalanul) elnehezül (Indokolás [109], lásd még: Abh2., Indokolás [28]).

- [52] 2.2. Az Alkotmánybíróság jelen eljárása során megvizsgálta, hogy a tisztességes hatósági eljáráshoz való alapjog sérelmét eredményezte-e a Ket. 29. § (4) bekezdésének kifogásolt szövegrésze azzal, hogy a hatóság által nyolc napon belül meghozott érdemi döntés esetében mellőzni engedi az eljárás megindításáról szóló értesítést.
- [53] Megállapította, hogy az elsőfokú hatóságnak az eljárás megindulásáról szóló értesítés megküldésére ugyanazon nyolc napos időtartam áll a Ket. 29. § (3) bekezdés a) és b) pontjai alapján rendelkezésére, mint az érdemi döntés közlésére, ezért valójában mind az eljárás megindulásáról, mint az érdemi döntés meghozataláról ugyanazon határidő alatt, gyakorlatilag egyszerre kellene az ügyfelet tájékoztatnia. Ugyanakkor a gyorsan, egyszerűen befejezhető ügyek (melyek tényállásának megítélése egyszerű és további bizonyítást nem igényelnek) esetében épp az okozna szükségtelen alapjogsérelmet, az vezetne az ügyfél tisztességes hatósági eljáráshoz való jogának sérelméhez, ha az eljárás önmagában azért húzódna el, mert az eljárásról való értesítés megküldése hátráltatná az ügy (érdemi) befejezését, miközben valamennyi bizonyíték rendelkezésre áll a hatóság számára a tényállás tisztázására és az érdemi döntés meghozatalára. Ezen értesítések együttesen, egyszerre történő megküldésének hiánya a hatóság részéről az ügyfél számára nem eredményeznek alapjog-korlátozást, hiszen az érdemi döntés kézbesítésével az ügyfél ténylegesen is tudomást szerez az ügyféli jogosultságáról és ezzel lehetővé válik valamennyi ügyféli jogállásából eredő joga gyakorlására. Megállapította továbbá az Alkotmánybíróság, hogy az eljárás gyorsítása és egyszerűsítése mint jogalkotói cél ez esetben nem aránytalan, hiszen bár az eljárás megindulásáról szóló értesítés hiánya önmagában alapjog-korlátozó lenne, azonban mivel ugyanezen határidő alatt az érdemi döntés kézbesítésével az ügyfél ténylegesen tudomást szerez a hatósági eljárásról, továbbá az ügyfélnek a döntésről való tájékoztatással lehetősége nyílik annak eldöntésére, hogy kíván-e jogorvoslással élni, és így egy esetleges fellebbezés folytán gyakorolhatja valamennyi ügyféli jogait, ezért nem következett be alapjogsérellem. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy a Ket. 29. § (4) bekezdés b) pontjának „az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül dönt” szövegrésze nem sérti az Alaptörvény XXIV. cikkébe foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot, ezért az alkotmányjogi panaszt ebben a részében elutasította.
- [54] 2.3. Ezt követően az Alkotmánybíróság arra kereste a választ, hogy a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontjának vagy (a hirdetményi kézbesítésen kívül igénybe vehető egyéb közlési módok) „alkalmazása előre eredménytelennek mutatkozik” fordulata azzal, hogy egyéb közlési mód igénybevételét megelőzően teszi lehetővé a hirdetményi kézbesítést, sérti-e a panaszosok Alaptörvény XXIV. cikkében megfogalmazott tisztességes hatósági eljáráshoz való jogát.
- [55] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt megállapította, hogy a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontja kifogásolt kézbesítésre vonatkozó szövegrésze olyan, a hatósági eljárásokra vonatkozó, általános szabályt fogalmaz meg, amelyek meghatározott hatósági eljárásokban alkalmazandók, más, különös hatósági eljárási szabályok azonban ettől eltérhetnek („ha jogszabály másként nem rendelkezik”) [Ket. 80. § (1) bekezdés].
- [56] A kifogásolt norma a Ket. hatósági eljárásra vonatkozó általános szabályai között lehetővé teszi, hogy amennyiben a jogalkalmazó úgy ítéli meg, hogy a hirdetményi kézbesítésen kívüli egyéb közlési módok [erre nézve lásd: Ket. 28/A. § (1) bekezdését] előre eredménytelennek mutatkoznak, lehetőség legyen arra, hogy az ügyfelet hirdetményi kézbesítés útján értesítsék. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy előfordulhatnak olyan esetek, amikor az eljáró hatóság már előre látja a lakcímrre, vagy székhelyre történő értesítés eredménytelen voltát [pl. hajléktalan, állandó lakcímmel nem rendelkező személy (akinek pl. nincs kézbesítési ügygondnoka) részére történő kézbesítés, vagy már több sikertelen lakcímrre történő kézbesítés].
- [57] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a rendelkezés (az ügyfél tájékoztatására mint a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog egyik elemére nézve) korlátozást tartalmaz, mivel a ténylegesen ismert lakcímmel, vagy egyéb, személyes értesítési módon elérhető ügyfél hirdetményi úton történő tájékoztatását a lakcímen történő értesítés mellőzésével egy olyan kézbesítési mód igénybevételéhez köti, amely az ügyfél tényleges tájékoztatását csak elenyésző számban teszi lehetővé. Ugyanakkor előfordulhat, hogy más érintettek érdekében, vagy akár közérdekből szükségessé válhat az ügyfél lakcímen történő tájékoztatásának korlátozása (pl. egyes jogot keletkeztető hatósági eljárások elhúzódsának elkerülése céljából). A Ket. indítvánnyal érintett rendelkezése ezt a korlátozást szigorú feltételhez köti, ugyanis a hirdetményi kézbesítés alkalmazását a hatóság csakis pl. a lakcímen történő (tényleges) tájékoztatás mint egyéb kézbesítési mód „előre eredménytelensége” esetén teszi lehetővé. Abban az esetben, ha

- egyes, különleges hatósági eljárásokban, a hatóság nem megfelelően méri fel, hogy az adott ügyben a kézbesítés valóban előre eredménytelennek mutatkozna-e, a közigazgatási bíróság törvényességi jogkörében a döntést ebben a részében is felülbíráhatja.
- [58] Az Alkotmánybíróság jelen határozat Indokolásának V.2.1. pontjában (Indokolás [51]) már utalt rá, hogy az Abh1. az alapjog szükségtelen korlátozásának minősítette, amennyiben ismert érdekelttek tekintetében a személyes tájékoztatás nem érvényesül, ezáltal az érintettek jogainak gyakorlása, a jognyilatkozatainak megtételére nyitva álló határidő teljesítése jelentősen (aránytalanul) elnehezül.
- [59] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogásolt Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontja csak abban az esetben teszi lehetővé az ismert ügyfél részére a személyes tájékoztatás (értesítés) helyett a hirdetményi kézbesítést, amennyiben a hatóság bizonyossággal előre meg tudja állapítani, hogy a rendelkezésre álló értesítési címéről az ügyfél nem idézhető (pl. már több esetben „ismeretlen helyre költözött” jelzéssel érkezett vissza az eljárás folyamán a hatóság által megküldött más értesítés). Ez esetben nem alkotmányos indok nélküli, azaz nem szükségtelen az alapjogkorlátozás, ugyanakkor az eljárásban részt vevő más felek (érintettek) jogainak mielőbbi gyakorlása folytán az nem tekinthető aránytalannak. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontjának kifogásolt szövegrésze nem sérti a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot, ezért az ennek megsemmisítésére irányuló kérelmet elutasította.
- [60] 2.4. Az indítványozók a Ket. indítvánnyal támadott rendelkezéseinek alaptörvény-ellenességét a tisztességes eljáráshoz való jog kapcsán a fegyverek egyenlőségének elvével összefüggésben is állították.
- [61] Az Alkotmánybíróság ennek kapcsán – többek között – a 21/2014. (VII. 15.) AB határozatában kifejtette: „[a]z Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a fegyverek egyenlősége a tisztességes eljárás egyik meghatározó eleme, amely alapvetően a büntetőeljárásban biztosítja, hogy a vádnak és a védelemnek egyenlő esélye és alkalmá legyen arra, hogy a tény- és jogkérdésekben véleményt formálhasson és állást foglalhasson. A fegyverek egyenlősége nem minden esetben jelenti a vád és a védelem jogosítványainak teljes azonosságát, de mindenképpen megköveteli, hogy a védelem a váddal összevethető súlyú jogosítványokkal rendelkezzen” {Erre nézve lásd: 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [31]}. „Az Alkotmánybíróság a fegyverek egyenlőségének elvét ugyan alapvetően a büntetőeljárás kapcsán értelmezte, azonban a tisztességes eljáráshoz való jog alapján alkalmazhatónak találta azt minden bírósági eljárás tekintetében, így polgári perek esetében is [15/2002. (III. 29.) AB határozat]. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a tisztességes eljáráshoz való jogból fakadóan így a fegyelmi eljárás során sem hagyható figyelmen kívül a fegyveregyenlőség elve” (Indokolás [97]–[99]).
- [62] 2.4.1. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy sérti-e a fegyverek egyenlőségének elvét, ha azokban a hatósági ügyekben, amelyekben a hatóság nyolc napon belül döntést hoz, az eljárás megindulásáról nem kell az ügyfelet értesítenie.
- [63] A Ket. alkotmányjogi panasszal támadott, a hatósági döntés meghozatalakor (2012. január 30-án) hatályban volt rendelkezése, mind a jelenleg hatályos rendelkezése lehetővé teszi a nyolc napon belüli hatósági döntéshozatalt, ha a kérelemhez szükséges döntés meghozatalához valamennyi információ a hatóság rendelkezésére áll, ezért a tényállás további tisztázása és további bizonyítási eljárás lefolytatása a döntés meghozatalához nem szükséges. Az azonnali döntéshozatal tehát csak abban az esetben lehetséges a hatóság részéről, amennyiben a fél az ügy elintézéséhez szükséges valamennyi bizonyítási feltételt teljesíti. Amennyiben az eljáró hatóság a nyolc napos határidőn belül érdemben dönt, az érdemi döntést a Ket. 78. § (1) bekezdése értelmében a hatóságnak közölnie kell az ügyféllel (aki ennek folytán az eljárás megindulásáról is értesítve lesz), akinek az érdemi döntésről való tudomásszerzéssel lehetősége nyílik ügyféli jogállásából eredő valamennyi jogának érvényesítésére. Ennek gyakorlása során az ő döntési kompetenciájába tartozik például, hogy a Ket. 98. §-a alapján kíván-e fellebbezési jogával élni. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogásolt rendelkezés nem sérti a fegyverek egyenlőségének elvét, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt ebben a részében is elutasította.
- [64] 2.4.2. Az Alkotmánybíróság azt is vizsgálta, hogy a fegyverek egyenlőségének sérelme folytán sérti-e a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontjának azon rendelkezése, amely lehetővé teszi a hirdetményi kézbesítést abban az esetben, ha a hatóság úgy ítéli meg, hogy a hirdetményi kézbesítésen kívüli közlési módok az ügyfél esetében eleve eredménytelennek mutatkoznak.
- [65] Mint arra az Alkotmánybíróság a fentiekben már utalt, a vizsgált norma csak akkor teszi lehetővé az ügyfél hirdetményi módon történő értesítését, amennyiben biztosan lehet előre látni, tehát gyakorlatilag bizonyossággal előre megállapítható, hogy az egyéb (pl. lakcímrre történő) értesítés eredménytelenségre vezetne. Amennyiben az eredménytelenség nem feltétlenül igazolható előre, a támadott norma alapján hirdetményi kézbesítésnek nincs helye. A hatósági eljárás egyik alapelve az ügyfél értesítési kötelezettsége, amely a fegyverek egyenlőségének

elvére vezethető vissza. Az indítványozók által kifogásolt norma épp az ügyfél értesítési kötelezettségére vonatkozó alapelvvel összhangban mondja ki, hogy csupán abban az esetben kerüljön sor az ügyfélnek a hirdetésménnyel történő kézbesítésére, amennyiben a hatóság bizonyosan meg tudja állapítani, hogy az ügyfél tájékoztatását szolgáló valamennyi más tájékoztatási mód megkísérlése sem lenne sikeres. Ezért Alkotmánybíróság a fentiekben kifogásolt normát nem találta az Alaptörvény XXIV. cikkébe ütközőnek, így az alkotmányjogi panaszt ebben a részében is elutasította.

- [66] 3. Az indítványozók a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontjának kifogásolt rendelkezése folytán az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslathoz való jog sérelmét is állították, mivel nézetük szerint a hirdetésményi közlés gyakorlatilag megfosztja az ügyfeleket a jogorvoslati joguktól.
- [67] Az Alkotmánybíróság már számos határozatában foglalkozott az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésébe foglalt jogorvoslathoz való jog tartalmával. Az Alkotmánybíróság ennek során – többek között – a 14/2015. (V. 26.) AB határozatában a pótmagánvádló jogi képviselővel összefüggésben kifejtette, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. Míg a jogorvoslathoz való jog alkotmányos tartalmával összefüggésben megállapította, hogy az az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez, vagy ugyanazon szervezetten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségét jelenti [lásd: 5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31.; megerősítve: 35/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [16]].
- [68] A jogorvoslathoz való alapjog biztosítását jelenti továbbá, ha az eljárásban a törvény garantálja az érintett számára, hogy ügyét az alapügyben eljáró szervtől különböző szerv bírálja el (513/B/1994. AB határozat, ABH 1994, 731, 734.). Minden jogorvoslat lényegi eleme a „jogorvoslás” lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát [23/1998. (VI. 9.) AB határozat ABH 1998, 182, 186., megerősítve: 3064/2014. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [15]]. A különböző eljárásokban a jogalkotó eltérő jogorvoslati formákat, jogorvoslatot elbíráló fórumokat állapíthat meg, valamint azt is eltérően határozhatja meg, hogy hány fokú jogorvoslati rendszer érvényesülhet [1437/B/1990. AB határozat, ABH 1992, 453, 454.; hasonlóan: 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [95]].
- „Az Alkotmánybíróság értelmezésében az Alaptörvényben biztosított jogorvoslathoz való jog tényleges és hatékony jogorvoslat lehetőségének a biztosítását követeli meg, így nem csak abban az esetben állapítható meg az alapjog sérelme, ha a jogorvoslat lehetőségét teljesen kizárták [lásd például 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [61]], hanem akkor is, ha a jogszabályban egyébként biztosított jogorvoslat más okból nem tud ténylegesen és hatékonyan érvényesülni, így például ha azt a részletszabályok rendelkezései akadályozzák meg, ezáltal üresítve ki, illetve téve formálissá a jogorvoslathoz való jogot” (Indokolás [28]–[31]).
- [69] Az Alkotmánybíróság a fentiekben már megállapította, a hirdetésményi kézbesítés indítványozók által kifogásolt, Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontjának „vagy alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik” szövegrésze kizárólag abban az esetben teszi lehetővé a hirdetésményi kézbesítést, amennyiben a hatóság előre nagy bizonyossággal látja, hogy a hatóság eljárásáról, illetve annak határozatáról szóló tájékoztatás egyéb formáinak alkalmazása az ügyfél személyes értesítésének eredménytelenségére vezetnének. A norma lényege, hogy a közlés hirdetésményi módja biztosíthatja leghatékonyabban az ügyfél értesítését az egyes eljárási cselekményekről, s ezért teszi lehetővé ezen mód alkalmazását – a többi értesítési mód mellőzésével – a hatóság számára. A norma ugyanis azon a feltételezésen alapul, hogy kizárható az, hogy más közlési móddal eredményesebb lenne az ügyfél értesítése; épp ez az eljárási mód az, amely a leginkább biztosítani tudja nemcsak az ügyféllel való közlést, de azt is, hogy a közlés révén az ügyfélnek lehetősége legyen a jogorvoslati joga érvényesítésére.
- [70] A kifogásolt rendelkezés ugyanakkor önmagában nem korlátozza és nem is zárja ki a hirdetésményi közlés esetén sem a jogorvoslathoz való jogot, mivel az ilyen úton kézbesítésre kerülő döntés ellen is van lehetőség az ügyfél számára jogorvoslat igénybevételére. Alkotmányossági problémát abban az esetben vethetne fel, amennyiben a jogorvoslati határidő oly mértékben lenne rövid, amely az ügyfél döntésről való tudomásszerzését gyakorlatilag ellehetetleníti.
- [71] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontjában található azon norma, amely értelmében, ha jogszabály másként nem rendelkezik, hirdetésményi úton történő közlésnek van helye, feltéve, hogy a hirdetésményi kézbesítésen kívül igénybe vehető közlési módok alkalmazása előre eredménytelennek mutatkozik, nem sérti a jogorvoslathoz való jogot.
- [72] 4. Az Alkotmánybíróságnak az indítványok folytán azt is vizsgálnia kellett, hogy a Ket. 29. § (4) bekezdés b) pontjának kifogásolt normatartalma (mely szerint mellőzhető az ügyfél értesítése, amennyiben az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül dönt) az egyenlő bánásmód sérelmét jelenti-e, amely abban

nyilvánul meg, hogy hátrányosan különbözteti meg az eljárás megindítását kérelmezőhöz képest az ellenérdekű ügyfelet, s így az utóbbival szemben az ellenérdekű fél nem tudja ügyféli jogait teljes körben gyakorolni.

- [73] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a jogegyenlőség követelménye arra vonatkozik, hogy a jognak mindenkit egyenlőként kell kezelnie, azaz a jogalkotás során a jogalkotónak mindegyikük szempontjait azonos körültekintéssel, elfogulatlansággal és méltányossággal, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell értékelnie [vö. 9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 46, 48.]. Az alkotmánybíróági gyakorlatban a megengedhetetlen megkülönböztetés tilalma a jogi személyekre is vonatkozik [vö. pl. 63/2008. (IV. 30.) AB határozat a pártalapítványok támogatása tárgyában], ezt a gyakorlatot megerősíti egyébként az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdésének megfogalmazása, mely kifejezetten „mindenkire” vonatkoztatja az általános jogegyenlőségi szabályt, illetve az alapvető jogokat megkülönböztetés nélkül „mindenkinek” biztosítja [lásd legutóbb összefoglalóan: 20/2014. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [243]–[245]]. A hátrányos megkülönböztetés tilalma az Alkotmánybíróság gyakorlatában a jogrendszer egészét átható alkotmányos alapelvként kapott értelmezést. A tilalom elsősorban az alkotmányos alapjogok terén tett megkülönböztetésekre terjed ki. Személyek közötti, alkotmányértő hátrányos megkülönböztetés akkor állapítható meg, ha valamely személyt vagy embercsoportot más, azonos helyzetben lévő személyekkel vagy csoporttal történt összehasonlításban kezelnek hátrányosabb módon [vö. 21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 73, 78.; 32/1991. (VI. 6.) AB határozat, ABH 1991, 146, 162.; 43/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 744, 745.]. A megkülönböztetés pedig akkor alkotmányellenes, ha a jogszabály a szabályozás szempontjából azonos csoportba tartozó (egymással összehasonlítható) jogalanyok között tesz különbséget anélkül, hogy annak alkotmányos indoka lenne (vö. 191/B/1992. AB határozat, ABH 1992, 592, 593.). Rámutatott az Alkotmánybíróság arra is, hogy az alapjognak nem minősülő egyéb jogra vonatkozó, személyek közötti hátrányos megkülönböztetés vagy más korlátozás alkotmányellenessége akkor állapítható meg, ha a sérelem összefüggésben áll valamely alapjoggal, végső soron az emberi méltóság jogával, és a megkülönböztetésnek, illetve korlátozásnak nincs tárgyilagossá mérlegelés szerint észszerű indoka, vagyis önkényes [35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197, 200.; lásd még összefoglalóan: 14/2014. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [32]].
- [74] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy a közigazgatási hatósági eljárásban, abban az esetben (is), amennyiben a hatóság nyolc napon belül hoz érdemben döntést, összehasonlítható helyzetben vannak, pontosabban azonos csoportot alkot az eljárás megindítását kezdeményező fél és az ellenérdekű fél. Mindkét felet ugyanis a Ket. 15. §-a szerinti ügyféli jogállás illeti meg. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy bár ez esetben az ellenérdekű felet az eljárás megindítása során annak megindulásáról a hatóság valóban nem értesíti, azonban gyakorlatilag ugyanezen időtartam alatt (az ügy egyszerű voltára tekintettel) a hatóság már érdemben hoz határozatot. Fontos utalni a Ket. 50. § (1) bekezdésében foglaltakra, mely szerint az érdemi döntés meghozatalára csak akkor van lehetősége a hatóságnak, amennyiben a döntéshez szükséges tényállást tisztázta. Amennyiben a döntés meghozatalához nem elegendőek a rendelkezésére álló adatok, úgy a hatóságnak bizonyítási eljárást kell lefolytatnia és csak ezt követően kerülhet sor az érdemi döntés meghozatalára. Összességében tehát megállapítható, hogy az elsőfokú hatósági határozat meghozatalakor (2012. január 30-án) hatályban volt Ket. rendelkezései is csak abban az esetben voltak alkalmazhatók, amennyiben minden adat, bizonyíték rendelkezésre állt a hatóságnak az érdemi döntés nyolc napon belüli meghozatalára. Ez esetben tehát az ellenérdekű fél jogai nem sérül(het)tek. Már csak azért sem, mert a Ket. 70. § (1) és (2) bekezdései értelmében, amennyiben a hatóság az eljárás megindításáról az ügyfél értesítését mellőzte, és az eljárásban bizonyítási eljárásra került sor, úgy a bizonyítékok ismertetéséről az ügyfelet főszabályként kötelezően értesítenie kell a hatóságnak, hogy arra észrevételt tehesen, illetve élni tudjon nyilatkozattételi jogával. Amennyiben ezen nyolc napos időtartam alatt – a tényállás teljes körű tisztázása mellett – sikerült a hatóságnak érdemi döntést hoznia, a Ket. 78. § (1) bekezdése értelmében a hatóság határozatát közölnie kell (többek között) az ügyféllel, vagy azzal, akire az jogot vagy kötelezettséget állapít meg. Ez a közlés pedig lehetőséget teremt(ett) az ügyfél számára, hogy a rendelkezésre álló fellebbezési határidőn belül fellebbezéssel élhessen a hatóság elsőfokú határozata [Ket. 98. § (1) bekezdés] ellen. (Azt is érdemes továbbá megemlíteni, hogy az elsőfokú hatóságnak a Ket. 103. §-a lehetőséget biztosít a fellebbezés alapján a saját határozata visszavonására, vagy módosítására.)
- [75] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság nem állapított meg különbségtételt az ügyféli jogok gyakorolhatóságát illetően az eljárást kérelmező fél és az ellenérdekű ügyfél között, ez utóbbi hátrányára; ellenben megállapította, hogy ezen eljárások esetén az ügyféli jogai az ellenérdekű félnek is biztosítva vannak. Mindezek alapján az indítványt a Ket. 29. § (4) bekezdés „az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül dönt” szövegrészének az Alaptörvény XV. cikkébe ütközésébe vonatkozó részében is elutasította.

VI.

- [76] Az indítványozók az Abtv. 27. §-ára alapítottan is alkotmányjogi panasszal éltek a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.Kpk.50.469/2012/9. számú jogerős végzésével szemben, melynek alaptörvény-ellenessége megállapítását több alaptörvényi rendelkezés sérelmére hivatkozással kérték.
- [77] 1. Az indítványozók a kifogásolt bírósági döntéssel összefüggésben az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésébe foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelmét számos okból állították.
- [78] Az Alkotmánybíróság jelen határozatának indokolása V.2.1. pontjában már foglalkozott a tisztességes eljáráshoz való jog tartalmával. Utalt arra, hogy az Alkotmánybíróság az Abh1.-ben (a tisztességes hatósági eljárással összefüggésben) és az Abh2.-ben (a tisztességes bírósági eljárással összefüggésben) kifejezetten a hirdetményi kézbesítési szabályok meghatározott (konkrét) eljárásokban (a földszerzési eljárásban a földbizottság állásfoglalása, illetve a kényszerítési eljárásban) történő alkotmányosságát vizsgálta, s ezekkel összefüggésben elvi megállapításokat tett.
- [79] Az Abh1. hangsúlyozta, hogy „[a]z Alkotmánybíróság álláspontja szerint a törvényhozó nagy szabadságot élvez az egyes közigazgatási eljárási határidőkre vonatkozó, a döntésekről és más jelentős eljárási cselekményekről való értesítés és azok közlési szabályainak kialakítására. Különösen nagy ez a szabadság a nem az Alaptörvényből fakadó jogorvoslati eljárásra vonatkozó szabályok esetén. A jogorvoslati lehetőség igénybevételének határideje a közlés módjára és a benyújtás feltételeire irányadó rendelkezésekkel együtt nem lehet annyira bizonytalan, hogy az igénybevételére jogosultakat ténylegesen megfossza attól, hogy éljenek ezzel a joggal, ez ugyanis ellentétes az Alaptörvény XXIV. cikke (1) bekezdésében megfogalmazott tisztességes eljárás és észszerű határidő követelményével” (Indokolás [108]).
- [80] Rámutatott továbbá, hogy „nem kényszeríthetők a közigazgatási cselekmények megtételére jogosultak általánosságban arra, hogy maguk kövessék figyelemmel a közigazgatási szereplők, különösen a hatóságok cselekményeit, hacsak ezt valamely nyomós ok (pl. nagyszámú vagy ismeretlen lakhelyű érintett) nem indokolja. Az ismert érdekeltnek személyes tájékoztatásának elmaradása a jogaik gyakorlására okot adó körülményekről és a cselekményük megtételére nyitva álló határidőről, [...] kifejezetten megnehezíti e jogosultak helyzetét, mégpedig úgy, hogy ez semmilyen alkotmányos joggal vagy értékkel nem hozható összefüggésbe. A rendelkezésből fakadó korlátok a kifogás előterjesztésére szükségtelennek minősülnek, ezáltal ellentétesek az Alaptörvény XXIV. cikke (1) bekezdésében írtakkal” (Indokolás [109]).
- [81] Az Alkotmánybíróság – a hivatkozott ügyben – a fenti indokok alapján megsemmisítette a támadott jogszabályi rendelkezés hirdetményi kézbesítésre vonatkozó szövegrészét, továbbá egyben alkotmányos követelményt állapított meg, melyben – többek között – előírta, hogy a jegyző a kifogás benyújtására jogosultak közül a név szerint ismertekkel személyesen és ne hirdetményi úton közölje a földbizottság állásfoglalását és a kifogás benyújtására nyitva álló határidőt.
- [82] Az Alkotmánybíróság az Abh2.-ben – a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmének vizsgálata kapcsán – a bíróság döntésének funkciójával összefüggésben megállapította, hogy az kettős természetű, egyrészt „a bíróság tekintetében annak igazolására szolgál, hogy a kézbesítés szabályszerű volt-e. A kézbesítés szabályszerűsége előfeltétele annak, hogy a további eljárási cselekmények, a kézbesítéshez fűződő jogkövetkezmények hatályosak legyenek. A másik funkciója, hogy a fél értesüljön a rá nézve jelentős eljárási cselekményekről és a jogi helyzetére kiható döntésekről, annak érdekében, hogy az adott döntéssel összefüggésben eljárási jogait gyakorolni, kötelezettségeit (határidőben) teljesíteni tudja. A tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülése szempontjából különösen nagy súlya van, hogy az érintettel közöljék az eljárást megindító döntést, valamint az eljárást érdemben lezáró olyan döntést, amelyhez a jogalkotó jogorvoslati jogot fűz. Az utóbbi esetben a közlés alkotmányjogi jelentőségét húzza alá az, hogy a jogorvoslati jog érvényesülésének is előfeltétele. Közlés hiányában ugyanis az érintettet elzárják annak a lehetőségétől is, hogy mérlegelhesse jogi helyzetét és dönteni tudjon arról, hogy élni kíván-e jogorvoslati jogával vagy sem” (Indokolás [65]).
- [83] Az Abh2. hangsúlyozta továbbá, hogy „[a]nnak érdekében, hogy a közlés mint a tisztességes eljáráshoz való jog egyik lényeges eleme alkotmányjogi értelemben biztosított legyen, az szükséges, hogy a közlés olyan formában történjen, amely az érintett számára tényleges értesülést tesz lehetővé. Ez a követelmény az egyszerűsített eljárások tekintetében is irányadó.”
- [84] Az Alkotmánybíróság a fentiekben – az Abh1.-ben és az Abh2.-ben a tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggésben – kifejtett megállapításait a jelen ügyben is irányadónak tekinti.

- [85] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a szerinti hatáskörében azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasszal kifogásolt bírói döntés sérti-e a panaszosok tisztességes eljáráshoz való jogát azzal, hogy jogszerűnek minősítette az elsőfokú hatóság érdemi döntésének az állandó lakcímmel rendelkező és onnan idézhető ügyfelekkel hirdetményi úton történő közlését, a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontja fordulata folytán, előre eredménytelen közlési módként értékelve az ügyfelek lakcímen történő kézbesítését.
- [86] Az Alkotmánybíróság utal arra, hogy a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések önmagukban nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasz előterjesztésére. Ellenkező esetben az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {lásd: 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]}. A jogi indokok helyességének vizsgálata főszabály szerint felülvizsgálati hatáskör, amit a Kúria gyakorol. Ugyanakkor annak eldöntéséhez, hogy az adott bírói döntés alaptörvény-ellenessége fennáll-e, szükséges megvizsgálnia az alapul fekvő tényállást és azt, hogy mi vezetett a bírói döntés alaptörvény-ellenességéhez.
- [87] Az Alkotmánybíróság jelen határozata Indokolásának IV.2–IV.3. pontjaiban (Indokolás [37]–[39]) részletesen ismertette a Vet. 172. § (2) bekezdése alapján a vezetékjog utólagos bejegyzéseinek feltételeit, illetve a vezetékjog utólagos bejegyzésével kapcsolatos eljárást.
- [88] A panasz alapjául szolgáló tényállás szerint az elsőfokú hatóság határozatával az E-ON javára Litér–Balatonfűzfő–Balatonkenese elnevezésű, 20 kW-os közcélú légvezetékes és földkábeles hálózatra, valamint annak részeként 32 db oszlop transzformátor állomásra a vezetékjog fennállását állapította meg a határozatban megjelölt ingatlanokra és a területi kimutatás szerint érintett területekre (a panaszosok szerint a bejegyzés 92 ingatlant, míg a bírósági végzés indokolása szerint több mint ezer ingatlant érintett). Az elsőfokú hatósági határozatot a Ket. 80. § (1) bekezdés d) bekezdés fentiekben kifogásolt fordulata alapján, hirdetményi úton tették közzé.
- [89] A közigazgatási bíróság feladatát az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés b) pontja határozza meg, mely szerint az a közigazgatási határozatok törvényességéről dönt. Ez alapján a konkrét ügyben a közigazgatási bíróságnak azt a kérdést kellett elbírálnia, hogy jogszabálysértő volt-e a közigazgatási szerv határozata.
- [90] Az elsőfokú hatóság határozata megindokolja, hogy döntését miért hirdetményi úton közölte. Eszerint a hatóság döntését nyolc napon belül hozta meg, ezért az eljárás megindításáról szóló értesítéstől a Ket. 29. § (4) bekezdés b) pontja alapján eltekintett, míg a döntés hirdetményi úton történő közlését a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontjával és (3) bekezdésével indokolta. A másodfokú hatósági határozat a hirdetményi közlés célszerűségére nézve tartalmaz indokolást, mely szerint a postai úton történő közlés eleve eredménytelennek mutatkozott, ezért alkalmazta az elsőfokú hatóság a hirdetményi közlést. Az eleve eredménytelenség alkalmazását a több mint ezer ingatlannal és az ingatlan tulajdonosok vélhetően még ennél is nagyobb számával, illetve a tulajdonos-változás okozta esetleges postai kézbesítési nehézségekkel, továbbá az emiatt bekövetkező, postai kézbesítés beláthatatlan ideig történő elhúzódnásával magyarázta. A jogerős bírósági végzés az első- és a másodfokú hatóság esetleges jogszabálysértését vizsgálva egyrészt megállapította, hogy a kérelmezőknek a Ket. 28/D. § (1) bekezdésére történő hivatkozása – amely kifejezetten tiltja az eljárás megindításáról történő értesítés hirdetményi útján történő közzétételét – téves, mivel a határozathozatal 2012. január 30-án történt, amikor a Ket. 28/D. §-a még nem lépett hatályba. Megállapította továbbá, hogy az ügyfelek részére nem az eljárás megindításáról szóló értesítést küldték hirdetmény útján, hanem az érdemi határozatot, melyre a Ket. 24. § (4) bekezdés b) pontja alapján volt lehetőség. A végzés indokolása szerint megalapozatlan az ügyfeleknek az az érvelése, mely szerint minden ügyfél tekintetében egyedileg kell a hatóságnak vizsgálnia, hogy a hirdetményi kézbesítés feltételei fennállnak-e. Az ügy típusa, jellege, terjedelme alapján kell a hatóságnak azt megállapítani, hogy milyen hatásterületet, mennyi ingatlant, és milyen számú ügyfélkört érint. Az Indokolásban a bíróság kifejtette továbbá azt is, hogy az adott ügyben „nem annak van jelentősége, hogy a vezetékjog bejegyzésével kapcsolatos földhivatali eljárás során az adott ingatlant érintő bejegyző határozatot az ingatlan tulajdonosainak tudták-e kézbesíteni vagy sem.” Utalt továbbá arra, hogy a bejegyzés a kérelmező állításával szemben nem 92, hanem több mint ezer ingatlant és azok tulajdonosait érinti. Mindezek alapján a közigazgatási bíróság megállapította, hogy a közigazgatási hatóság döntésének hirdetmény útján történő közlése jogszerű volt.
- [91] A közigazgatási bíróság csupán utalt az elsőfokú hatósági határozat meghozatalakor még hatályba nem lépett Ket. 28/D. § (3) bekezdésében foglaltakra, amely értelmében jelentős számú ügyfelet érint az eljárás, ha több, mint ötven ügyfél érintett az eljárás megindításakor.
- [92] Az Alkotmánybíróság ezt követően megvizsgálta, hogy önmagában az ügyfelek nagyobb száma indokolja-e a hirdetményi kézbesítést, miközben az alapügyből is megállapíthatóan az alkotmányjogi panaszt előterjesztők állandó lakcímmel rendelkeztek, ahová egyébként a földhivatal utólagos vezetékjogot bejegyző határozata sikeresen kézbesítésre is került. Az is megállapítható, hogy a vezetékjog utólagos földhivatali bejegyzése szigorú feltételekhez kötött {ezek ismertetésre kerültek az Indokolás IV.4. részében (Indokolás [40]–[42])}.

Az Alkotmánybíróságnak ugyanakkor hivatalból tudomása van az ombudsman AJB 5747/201. számú Jelentéséből, hogy a vezetékjog utólagos feltételei fennállására nézve a hivatalhoz számos panasz érkezett, melyekben nemcsak (a vezetékjog megállapítására vonatkozó) elsőfokú hatósági határozat hirdetményi közléssel történő értesítését kifogásolták, hanem azt is, hogy a hirdetményi közlés folytán a panaszosok elestek jogorvoslati joguktól.

- [93] A hirdetményi kézbesítés valójában egy vélelem, a kézbesítésnek egy kivételes módja, mivel a Ket. főszabálya szerint az eljáró hatóságnak mindent meg kell tennie az ügyfél (sikeres) értesítése érdekében. A Ket. 80. § (1) bekezdése kifogásolt fordulata azonban nincs ellentétben a fentiekkel, hiszen a más közlési mód „előre eredménytelennek mutatkozik fordulata” alapján is csak abban az esetben alkalmazható ez a rendelkezés, {amint az Alkotmánybíróság azt már az Indokolás V. részében az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti panasz vizsgálata kapcsán kifejtette (Indokolás [43] és köv.)}, amennyiben más közlési mód eleve nem biztosítaná a hatóság döntésének az ügyféllel való tényleges közlését. Erre nézve mérlegelési jogot biztosít a közigazgatási hatóság számára.
- [94] Az Alkotmánybíróság az Abh2.-ben kifejtette továbbá: „[a] hirdetményi típusú kézbesítés [...] funkciója is az eljárás lefolytatásának gyorsítása, egyszerűsítése. Egyrészt azt szolgálhatja, hogy a kézbesítés lehetetlensége ne képezze az eljárás lefolytatásának (befejezésének) akadályát. Másrészt az indokolhatja az alkalmazását, ha az érintettek nagy száma miatt a kézbesítendő felkutatása és a kézbesítés joghatásainak bevétele nagyobb érdeksérelmet okozna, mint a hirdetményi kézbesítésből eredő esetleges érdeksérelme (nevezetesen, hogy az érintettek nem feltétlenül követik – és ez nem is várható el – folyamatosan a hirdetményeket, így nem feltétlenül értesülnek az adott döntésről). Vagyis alapvetően kiegészítő szabályról van szó, olyan esetekre nézve, amikor a személyes közlési formák alkalmazása vagy objektíve lehetetlen, vagy nagyobb érdeksérelmellel járna, mint a nem személyes közlési formák alkalmazása” (Abh2., Indokolás [68]).
- [95] Megállapította továbbá, hogy „[a] jogalkotó a közlési formák szabályozásakor köteles az adott cél eléréséhez szükséges legenyhébb eszközt alkalmazni, és a korlátozás nem érintheti az alapvető jog lényeges tartalmát. Ezért a kizárólag hirdetményi jellegű [...] kézbesítés akkor minősül alkotmányosnak, ha az eljárás és döntés jellegéből (tartalmából) kiindulva ez nem vezet a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog szükségtelen vagy aránytalan korlátozására. A hirdetményi típusú közlés azonban az ügy érdemére vonatkozó, az érintett személy jogi helyzetére kihatással járó illetve eljárási helyzetét alapvetően meghatározó (főként az eljárást megindító, és befejező) döntések esetében csak különösen indokolt esetben alkalmazható. (Ilyen indok lehet, ha az érintett az eljárás során nem volt elérhető, nincs meghatalmazottja, nem állított kézbesítési megbízottat, vagy – mint az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás esetében – az eljárás oka éppen a kézbesítés lehetőségének hiánya.) Önmagában az eljárás egyszerűsítése és gyorsítása azonban nem minősül kellő súlyú indoknak” (Indokolás [69]).
- [96] Az eljáró közigazgatási hatóság döntésének hirdetményi kézbesítését a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontja alapján, figyelemmel a Ket. 80. § (3) bekezdésére, az ügyfelek nagy számára és az eljárás hatékonyságára tekintettel, mérlegelési jogkörében, célszerűségi okból hozta meg, melyre vonatkozóan a közigazgatási bíróság döntése jogszerűnek ítélte. Az Alkotmánybíróság ennek kapcsán megállapítja, hogy jelen ügyben az eljáró közigazgatási hatóság olyan érdemi határozatának a hirdetményi kézbesítéséről döntött, amely a már fennálló, ám az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre még nem került vezetékjog megállapítását rendelte el. Tehát az érintett ingatlanokon már korábban is fennállt, létezett (légvezetékes vagy földkábeles) hálózat, amelynek azonban az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése valamilyen oknál fogva (lásd: Indokolás [37]) elmaradt. A vezetékjog fennállását megállapító közigazgatási határozat, majd az az azon alapuló ingatlan-nyilvántartási bejegyzés (vezetékjog utólagos bejegyzése) tehát deklaratív jellegű, a Vet. 172. § (3) bekezdése szerinti többletjogokat és kötelezettségeket nem keletkeztethetett, annak csupán az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséről, és nem magáról a vezetékjog alapításáról rendelkezett.
- [97] Az eljáró hatóság és a közigazgatási bíróság az ügyfelek nagy számával indokolta a hirdetményi kézbesítést, melyre vonatkozó jogszabályi rendelkezés (a Ket. 28/D. §-a) azonban az elsőfokú hatósági döntés/határozat meghozatalakor még nem lépett hatályba. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az érdemi döntés hirdetményi kézbesítése az állandó lakcímmel és onnan idézhető ügyfél részére a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontja „alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik fordulata” nem a lehetetlenség okán, hanem valójában csak az eljárás gyorsításaként (illetve egyszerűsítéseként, a részjogerő miatt), célszerűségi, gazdaságossági okokból került alkalmazásra. Tekintettel az ügyfelek lakcímének ismert voltára, ugyanis nem lett volna akadálya annak, hogy csupán azokkal az ügyfelekkel szemben kerüljön sor a hirdetményi kézbesítés „előre eredménytelen” fordulatának alkalmazására, akikkel szemben valószínűsíthető volt, hogy a hatóság más módon nem tudja őket értesíteni.
- [98] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a vizsgált bírói döntés a tisztességes eljáráshoz való jogot sértette azzal, hogy a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontja hirdetményi kézbesítésen kívül igénybe vehető egyéb közlési módok alkalmazása során a hirdetményi kézbesítés feltételének „előre eredménytelennek mutatkozik”

fordulatát mint normatartalmat úgy értelmezte, hogy az eleve eredménytelenséget önmagában az ügyfelek jelentős, nagy száma, illetve pusztán célszerűségi és gazdaságossági okok folytán megalapozottnak tartotta, függetlenül attól, hogy az ügyfél rendelkezik-e olyan lakcímmel, melyen ténylegesen sikeresen értesíthető (megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy az elsőfokú határozat meghozatalakor a Ket. e tárgyban idézett 28/D. §-a nem volt hatályban). A tényleges, idézhető lakcímmel rendelkező ügyfelekre nézve az érdemi döntés közlésének hiánya folytán a tisztességes hatósági eljárás sérelme annak folytán valósult meg, hogy a bírói döntés a fentiek szerinti rendelkezés célszerűségi, gazdaságossági okból történő alkalmazásával valójában megfosztotta őket ügyféli jogaik gyakorlásától, valamint attól, hogy a jogorvoslati jogokról dönthessenek.

- [99] Ezért az Alkotmánybíróság a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.Kpk.50.469/2012/9. számú végzése alaptörvény-ellenességét állapította meg, és azt az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján megsemmisítette. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a bírói döntés megsemmisítésével összefüggő jogkövetkezmények levonása (így pl. a ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vezetékjoggal összefüggésben) – figyelemmel az Abtv. 43. § (3) bekezdésében foglaltakra – a rendes bíróság feladatkörébe tartozik.
- [100] Mivel a bírói döntést az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésére tekintettel megsemmisítette, ezért annak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésébe, továbbá a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseibe ütközését már nem vizsgálta.
- [101] 3. Ahogyan az Alkotmánybíróság a határozata indokolásának III.3. pontjában (Indokolás [25]–[26]) már kifejtette, alkotmányos követelmény kezdeményezésére nincs az egyedi normakontroll kezdeményezőjének alanyi jogosultsága, ami azonban nem zárja ki, hogy az Alkotmánybíróság hatásköreinek gyakorlása során hivatalból eljárva állapítson meg valamely norma vagy normák alkalmazása során irányadó alkotmányos követelményt. Az Abtv. 46. § (3) bekezdése szerint „[a]z Alkotmánybíróság hatásköreinek gyakorlása során folytatott eljárásában határozattal megállapíthatja azokat az Alaptörvény szabályozásából eredő, és az Alaptörvény rendelkezéseit érvényre juttató alkotmányos követelményeket, amelyeknek a vizsgált, illetve a bírósági eljárásban alkalmazandó jogszabály alkalmazásának meg kell felelnie”.
- [102] Az Alkotmánybíróság eljárása során – az alapul szolgáló ügy kapcsán – hivatalból észlelte, hogy az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljárás sérelmét eredményezheti hogy az idézhető lakcímmel rendelkező ügyfél ugyanazon közigazgatási hatósági eljárásban sem annak megindításáról, sem a hatósági döntésről nem szerez tudomást. Ez azokban a közigazgatási eljárásokban fordulhat elő, amelyekben a közigazgatási hatóság az eljárás megindulásáról szóló tájékoztatást/értesítést a Ket. 29. § (4) bekezdés b) pontja alapján (amely mellőzhetővé teszi az eljárás megindításáról szóló értesítést abban az esetben, ha a hatóság nyolc napon belül dönt, vagy a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, továbbá, amennyiben az eljárást megszünteti) mellőzi, majd ezt követően a idézhető lakcímmel rendelkező ügyfélnek az érdemi hatósági döntésről szóló értesítést/tájékoztatást a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontjának „előre eredménytelennek mutatkozik fordulatára alapján hirdetményi kézbesítés útján közli. Így a fenti két rendelkezés egy eljárásban való együttes alkalmazása azt eredményezi, hogy az idézhető lakcím ellenére az ügyfelet elzárja az eljárás során ügyféli jogainak gyakorlásától, így az ügyfélnek az adott hatósági eljárásban a hatósági eljárásról való tényleges értesülése hiányában nem áll módjában mérlegelnie jogi helyzetét, továbbá nem dönthet ügyféli jogainak gyakorlását illetően. Ugyanakkor az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljáráshoz való alapjog részét képezi, hogy ügyfél jogait a közigazgatási eljárás során gyakorolhassa, melynek elengedhetetlen feltétele az eljárás megindulásáról vagy legalább az érdemi döntésről való értesítése. Az Alkotmánybíróság a támadott rendelkezések alkotmányos értelmezésének előmozdítása érdekében megállapította, hogy az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény a jogalkalmazó számára, hogy a közigazgatási eljárás során az idézhető lakcímmel rendelkező ügyfelek esetében, azokban az ügyekben, ahol az eljárás megindulásáról szóló értesítés a Ket. 29. § (4) bekezdés b) pontjának „az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül dönt” fordulatára tekintettel mellőzve lett, a hatóság érdemi döntéséről való közlés, tájékoztatás olyan formában történjen, amely lehetővé teszi az ügyfél tényleges értesülését. Míg a hatósági döntés közlése során csak abban az esetben lehet alkotmányos keretek között helye a hirdetményi kézbesítés Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontja „vagy alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik” szövegrésze szerinti közlési mód alkalmazásának, ha magának az eljárásnak a megindulásáról az ügyfél már értesült.

VII.

- [103] Az Alkotmánybíróság e határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételét az Abtv. 44. § (1) bekezdés második mondata alapján rendelte el.

Budapest, 2017. május 2.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/707/2013.

Dr. Salamon László alkotmánybíró különvéleménye

- [104] A többségi határozat rendelkező részének 3. pontjában foglalt alkotmányos követelmény megállapításával az alábbi okok miatt nem értek egyet.
- [105] 1. Az indítvány kapcsán felmerülő alapvető alkotmányossági problémának azt a joggyakorlatot látom, amely szerint a jogalkalmazók a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt, a hirdetményi úton történő közlést kivételesen, más közlési mód alkalmazásának elháríthatatlan akadályba ütközése, vagy előre láthatóan eredménytelen volta esetére lehetővé tevő szabályt pusztán az ügyfelek nagy számára tekintettel, az eljárás gyorsításaként célszerűségi, gazdaságossági okokból az ismert laccímmel rendelkező ügyfelek esetében is alkalmazzák. Az ilyen, az említett jogszabályi rendelkezés szövegéből nem következő értelmezést elfogadhatatlannak tartom.
- [106] A rendelkező rész fentiekből következően általam is támogatott 1. pontja is éppen erre tekintettel állapítja meg a támadott bírói ítélet alaptörvény-ellenességét, és semmisíti meg azt. Véleményem szerint a jelen ügyben megfogalmazott alkotmányos követelménynek a helyes joggyakorlat erősítése érdekében fontos lett volna a bírói döntés megsemmisítését alátámasztó, a határozat indokolásának VI.2. pontjában (Indokolás [37]) kifejtett, alapvetően a vonatkozó norma értelmezési tartományának, alkalmazhatóságának alkotmányos kereteit kijelölő érvrendszert hangsúlyoznia [vö. Abtv. 46. § (3) bekezdés].

- [107] 2. A többségi határozatban elfogadott megfogalmazás szerinti alkotmányos követelményt azonban nem kizárólag erre tekintettel nem tudom támogatni. Álláspontom szerint az alkotmányos követelménynek az ott írott két rendelkezés együttes alkalmazhatatlanságára vonatkozó előírása önmagában az alapjogi sérelmet nem zárja ki.
- [108] Az alkotmányos követelménynek a két rendelkezés egyidejű alkalmazásának kizárására vonatkozó kitételéből az – és önmagában, a rendelkező rész 1. pontjában foglalt megsemmisítéssel kapcsolatban az indokolásban írt érvek követelményként való rögzítése nélkül csak annyi – következik, hogy amennyiben nem került sor az eljárás megindításáról való értesítés mellőzésére, a Ket. 80. § (1) bekezdésének d) pontjában foglaltak az adott eljárásban továbbra is alkalmazhatók. Mivel e rendelkezés alkotmányos keretek között történő alkalmazásának szükségessége a fentiek szerint a 29. § (4) bekezdés b) pontjának alkalmazását követően sem elképzelhetetlen – annak alaptörvényellenességét pedig a jelen ügyben is az alapjogot sértő értelmezés okozta –, különösen fontosnak tartottam volna a különvéleményem 1. pontjában foglalt, a határozat indokolásában megfelelően kibontott elvi megállapításoknak az alkotmányos követelményben való rögzítését.
- [109] Mindezekre tekintettel a rendelkező rész 3. pontjában foglalt alkotmányos követelményt a testület többsége által elfogadott tartalommal nem támogatom.

Budapest, 2017. május 2.

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

IX. Határozatok Tára

Az Országgyűlés 10/2017. (V. 5.) OGY határozata

a villamos energia belső piacáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettervezet (átdolgozás) [COM (2016) 861; 2016/0379 (COD)], valamint a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvtervezet (átdolgozás) [COM (2016) 864; 2016/0380 (COD)] vonatkozásában az indokolt vélemény elfogadása feltételeinek fennállásáról szóló jelentés elfogadásáról*

1. Az Országgyűlés elfogadja az Európai ügyek bizottságának a villamos energia belső piacáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettervezet (átdolgozás) [COM (2016) 861; 2016/0379 (COD)], valamint a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvtervezet (átdolgozás) [COM (2016) 864; 2016/0380 (COD)] vonatkozásában az indokolt vélemény elfogadása feltételeinek fennállásáról szóló jelentését (a továbbiakban: Jelentés) és annak alapján megállapítja, hogy a rendelettervezet és az irányelvtervezet sérti a szubszidiaritás elvét.
2. Az Országgyűlés felkéri az Országgyűlés elnökét, hogy a Jelentésben foglalt indokolt véleményt továbbítsa az Európai Parlament, a Tanács, illetve az Európai Bizottság elnökének, és egyidejűleg arról a Kormányt is tájékoztassa.

Lezsák Sándor s. k.,
az Országgyűlés alelnöke

Ikotity István s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Dr. Tiba István s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2017. május 3-i ülésnapján fogadta el.

A köztársasági elnök 158/2017. (V. 5.) KE határozata kitüntetés adományozásáról

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés f) pontja, illetve a Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló 2011. évi CCII. törvény 18. § (1) bekezdése alapján – a miniszterelnök előterjesztésére –

az amerikai magyarság körében az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc emlékének ápolását szolgáló odaadó és elkötelezett tevékenysége elismeréseként

Papp László, az 1956-os Amerikai Magyar Emlékmű Bizottság elnöke, a Magyarország Barátai Alapítvány tagja részére,

a magyar–amerikai kapcsolatok ápolását, valamint Magyarország tengerentúli népszerűsítését szolgáló tevékenysége elismeréseként

Pasternak Alfréd, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja, a Magyarország Barátai Alapítvány alapító tagja részére,

a magyar–német kapcsolatok ápolását, valamint Magyarország objektív nemzetközi megítélését és jó hírvének megerősítését szolgáló tevékenysége elismeréseként
Somogyi Árpád, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja, a Magyarország Barátai Alapítvány tagja részére a

MAGYAR ÉRDEMREND
tisztkeresztje
polgári tagozata

kitüntetést adományozom.

Budapest, 2017. április 26.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2017. április 27.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

KEH ügyszám: VIII-1/02282-2/2017.

A Kormány 1250/2017. (V. 5.) Korm. határozata a szisztematikus határellenőrzés bevezetéséhez szükséges források biztosításáról

A Kormány

1. egyetért a szisztematikus határellenőrzés bevezetésével;
2. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy gondoskodjon a szisztematikus határellenőrzés bevezetéséhez szükséges forrás rendelkezésre állásáról a Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény 1. melléklet XIV. Belügyminisztérium fejezet
 - a) 7. Rendőrség cím javára egyszeri jelleggel 1295,0 millió forint,
 - b) 13. Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal cím javára egyszeri jelleggel 15,0 millió forintösszegben;
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
Határidő: azonnal
3. egyetért azzal, hogy a szisztematikus határellenőrzés bevezetésével kapcsolatos beszerzések lefolytatása során a Kormány irányítása alá tartozó fejezetek költségvetési szerveinek eszközbeszerzéseiről szóló 1982/2013. (XII. 29.) Korm. határozat rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1251/2017. (V. 5.) Korm. határozata az Országvédelmi Alapból történő előirányzat-átcsoportosításról, kötelezettségvállalással nem terhelt költségvetési maradványok felhasználásának engedélyezéséről és egyes kormányhatározatok módosításáról

A Kormány

1. a Magyar Posta Zrt., mint egyetemes postai szolgáltató 2014–2015. évi méltánytalan többletterhének a postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény szerinti megtérítése érdekében az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 33. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva a Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet XVII. Nemzeti Fejlesztési Minisztérium fejezet, 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 38. Egyéb feladatok alcím, 4. Egyetemes postai szolgáltató méltánytalan többletterhének megtérítése jogcímcsoporttal egészíti ki;
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
Határidő: azonnal
2. a Kvtv. 19. § (4) bekezdésében és az Áht. 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva 9 228 516 505 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el a Kvtv. 1. melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 32. Központi kezelésű előirányzatok cím, 2. Országvédelmi Alap alcím terhére, az 1. melléklet szerint;
Az átcsoportosítás tekintetében
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
Határidő: azonnal
3. az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 152. § (5) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva engedélyezi a XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezetnél keletkezett 2 364 746 200 forint összegű 2016. évi kötelezettségvállalással nem terhelt költségvetési maradvány felhasználását;
4. az Áht. 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva a 3. pontban felhasználásra engedélyezett összegből a 2. melléklet szerinti átcsoportosítást rendeli el;
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
Határidő: azonnal
5. egyetért azzal, hogy a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról és a központi költségvetés címrendjének a kormányzati szerkezetátalakítással összefüggő módosításáról szóló 1156/2017. (III. 20.) Korm. határozat 1. melléklete szerint – az egyszeri előirányzat-átcsoportosítás összesen összegének változatlanul hagyása mellett – a XI. Miniszterelnökség fejezet, 30. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 1. Célelőirányzatok alcím, 54. Nemzeti Táncszínház új játszóhelye kialakításának támogatása jogcímcsoport K5. Egyéb működési célú kiadások kiemelt előirányzat javára átcsoportosított 12 000 000 forint a K8. Egyéb felhalmozási célú kiadások kiemelt előirányzaton kerüljön felhasználásra és elszámolásra.
6. A rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról, az Országvédelmi Alapból történő előirányzat-átcsoportosításról, a pártalapítványok tartalékának átcsoportosításáról, az Összevont szakellátás jogcím előirányzatának megemeléséről és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1812/2014. (XII. 19.) Korm. határozat 4. pontjában a „400,0 millió forint tekintetében 2016. december 31.” szövegrész helyébe a „400,0 millió forint tekintetében 2017. december 31.” szöveg lép.
7. A rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról szóló 1493/2015. (VII. 21.) Korm. határozatban a „2017. június 30.” szövegrész helyébe a „2018. június 30.” szöveg lép.
8. A rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő forrásbiztosításról és egyéb előirányzat-átcsoportosításokról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról, továbbá a 2014. évi költségvetési maradványok egy részének felhasználásáról szóló 1980/2015. (XII. 23.) Korm. határozat 1. pont a) alpontjában a „Külfélpiseletek igazgatása cím részére átcsoportosított összeg tekintetében és” szövegrész helyébe a „Külfélpiseletek igazgatása cím részére átcsoportosított összeg tekintetében 2018. december 31.” szöveg lép.
9. Az egyes kiemelt sportcélú fejlesztési beruházások forrásszükségletének biztosításáról szóló 1801/2016. (XII. 20.) Korm. határozat 1. mellékletében az „új 45 szobás sportszálló építésének, meglévő faházak felújításának, meglévő konyhaépület felújításának, meglévő portaépület felújításának és személyzeti szálláshely bővítésének támogatása” szövegrész helyébe az „Egyéb sportcélú ingatlanok építése, felújítása” szöveg lép.
10. Az Országvédelmi Alapból történő előirányzat-átcsoportosításról és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1741/2015. (X. 13.) Korm. határozat 1. pontjában az „a Külgazdasági és Külügyminisztérium fejezet részére

a Római és Vatikáni Nagykövetség és a Zágrábi Nagykövetség rezidencia ingatlan-beruházással kapcsolatos feladatokra biztosított összesen 200,0 millió forint tekintetében és a Honvédelmi Minisztérium fejezet részére az első világháborúban hősi halált halt hősök emlékét őrző emlékművek és temetők felújítására biztosított 250,0 millió forint tekintetében 2017. június 30.” szövegrész helyébe az „a Külgazdasági és Külügyminisztérium fejezet részére a Római és Vatikáni Nagykövetség és a Zágrábi Nagykövetség rezidencia ingatlan-beruházással kapcsolatos feladatokra biztosított összesen 200,0 millió forint tekintetében 2017. június 30., a Honvédelmi Minisztérium fejezet részére az első világháborúban hősi halált halt hősök emlékét őrző emlékművek és temetők felújítására biztosított 250,0 millió forint tekintetében 2017. december 31.” szöveg lép.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A 2016. évi költségvetési maradványok átcsoportosítása

forintban

Fejezet-szám	Cím-szám	Alcím-szám	Jogcím-csoport-szám	Jogcím-szám	Kiemelt előirányzat-szám	Fejezet-név	Cím-név	Alcím-név	Jogcím-csoport-név	Jogcím-név	Kiemelt előirányzat neve	Átcsoportosítás (+/-)
XX.						Emberi Erőforrások Minisztériuma						
	1					Emberi Erőforrások Minisztériuma igazgatása						
					B1						Működési célú támogatások államháztartáson belülről	20 746 200
	10					Gyógyító-megelőző ellátás szakintézetei						
		1				Állami Egészségügyi Ellátó Központ						
					B1						Működési célú támogatások államháztartáson belülről	46 600 000
					B2						Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	2 297 400 000
		2				Gyógyító-megelőző ellátás intézetei						
					K5						Egyéb működési célú kiadások	-46 600 000
					K8						Egyéb felhalmozási célú kiadások	-2 297 400 000
	20					Fejezeti kezelésű előirányzatok						
		55				Egyházi célú központi költségvetési hozzájárulások						
			1			Egyházi kulturális tevékenységek támogatása (közgyűjtemények, közművelődési intézmények, kulturális programok)						
				1		Egyházi közgyűjtemények és közművelődési intézmények támogatása						
					K5						Egyéb működési célú kiadások	-10 618 266
			4			Átadásra nem került ingatlanok utáni járadék						
					K5						Egyéb működési célú kiadások	-10 127 934

A Nemzeti Választási Bizottság 42/2017. (V. 5.) NVB határozata

A Nemzeti Választási Bizottság Vágó Gábor magánszemély (a továbbiakban: Szervező) által kezdeményezett országos népszavazási kérdés tárgyában – 5 igen és 5 nem szavazattal – meghozta a következő

határozatot:

A Nemzeti Választási Bizottság az

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a korrupciós bűncselekmények büntethetősége legalább tizenkét év elteltével évüljön el?”

népszavazásra javasolt kérdést hitelesíti.

A határozat ellen annak a választások hivatalos honlapján való közzétételét követő 15 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben vagy elektronikus dokumentumként a Kúriához címzett bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a Nemzeti Választási Bizottságnál (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.; levélcím: 1397 Budapest Pf. 547, e-mail: nvb@nvi.hu). A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2017. május 17-én 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírással látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhű másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselőt kötelező. A jogi szakvizsgálattal rendelkező személy – a szakvizsgabizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselőt nélkül is eljárhat. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

Indokolás

I.

[A benyújtás körülményei, az NVI elnök előzetes vizsgálata]

- [1] Szervező 2017. április 10-én 14 óra 55 perckor – magánszemélyként – nyújtotta be az általa népszavazásra javasolt kérdést és 26 támogató választópolgár adatait, valamint aláírását tartalmazó aláírásgyűjtő íveket a Nemzeti Választási Bizottsághoz a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 3. § (1) bekezdése szerinti hitelesítés céljából. A benyújtott támogató aláírások közül 25 felelt meg az Nsztv. 4. § (1) bekezdésében foglaltaknak.
- [2] Szervező az Nsztv. 4. § (2) bekezdésében rögzített előzetes feltétel meglétének igazolására az aláírásgyűjtő ívek mellé csatolta a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) NAIH-117129/2017. számú, 2017. április 5-én kelt határozatát, melyben a Hatóság a Szervezőt az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 68. § (6) bekezdésében foglaltak szerint, mint adatkezelőt nyilvántartásba vette.
- [3] A Nemzeti Választási Iroda elnöke az Nsztv. 10. §-ában rögzített hatáskörében eljárva a kérdés benyújtásától számított 5 napon belül elvégezte a kezdeményezés előzetes formai vizsgálatát, és mivel az a jogszabályi követelményeknek megfelelt, azt a Nemzeti Választási Bizottság elé terjesztette.

II.

[A népszavazásra javasolt kérdés hitelesítésének feltételei]

- [4] Az Nsztv. 11. § (1) bekezdése szerint a Nemzeti Választási Bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az Alaptörvényben, valamint az Nsztv.-ben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel.
- [5] A Nemzeti Választási Bizottság megállapítja, hogy a kérdés az Alaptörvényben, valamint az Nsztv.-ben megfogalmazott követelményeknek megfelel.

[Az Nsztv. 8. § (3) bekezdésében meghatározott körülmény fennállásának vizsgálata]

- [6] Az Nsztv. 8. § (3) bekezdése szerint „Két kérdés abban az esetben tekintendő azonos tárgyúnak, ha azok – akár részben – azonos vagy egymást kizáró kötelezettséget rónának az Országgyűlésre”. Az Nsztv. 11. § (2) bekezdése szerint e körülmény fennállásáról a Nemzet Választási Bizottság a kérdést hitelesítő határozatában dönt.
- [7] A Nemzeti Választási Bizottság megállapítja, hogy a Bizottság és – e határozat meghozatalának időpontjáig – a Kúria nem hozott olyan döntést, melyben a jelen eljárásban tárgyalt népszavazásra javasolt kérdéssel azonos tárgyú kérdés hitelesítéséről rendelkezett volna.

[A határozat indokolásának összegzése]

- [8] A fent leírtak alapján a Nemzeti Választási Bizottság az Nsztv. 11. §-ában fogalt hatáskörében eljárva a magánszemély Szervező által benyújtott országos népszavazási kezdeményezésre irányuló kérdést hitelesíti.

III.

[A határozat alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések]

- [9] A határozat az Nsztv. 3. §-án, a 8. §-án, a 11. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Nsztv. 29. §-ának (1) bekezdésén és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 223–225. §-ain, az illetékekről szóló tájékoztatás az 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, a 43. § (7) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Budapest, 2017. május 2.

Prof. Dr. Patyi András s. k.,
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 4.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarokozlony.hu> honlapon érhető el.

A Magyar Közlöny oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.

Felelős kiadó: Köves Béla ügyvezető.